

حكومەتی هەرێمی كوردستان

وەزارەتی پلان دانان

دەستەی ئاماری هەرێم

ئەنجامەكانی پرۆسەی گەمارۆسازی و ژمارەدانان 2009

پارێزگای سلێمانی

راپۆرتی ژمارە 2

دامەزراوەكان

پێشەکی

دوای 5 سال لە دەرچوونی بڕیاری ئەنجامدانی سەرژمێری لە ساڵی 2004، هەوڵەکان لە ساڵی 2009 چڕ کران بۆ ئەنجام دانی سەرژمێری گشتی دانیشتوان و ئاڤاهیان لە عێراق بەگشتی و هەرێمی کوردستان بە تایبەتی.

ئامادەکاریەکانی سەرژمێری لە کاتی ئەنجامدانی پرۆسەی گەمارۆسازی و ژمارە دانان لە سەرتاسەری عێراق و بە هەرێمی کوردستانیشەوە گەیشتنە لوتکە. ئەم پرۆسەیەی گەمارۆسازی و ژمارەکردنە یەك قۆناغ لە پێش خودی پرۆسەی سەرژمێری یەوە دێت و گرنگییەکەی لەوەدایە کە چوارچێوەیەکی تەواو لە هەموو بوارەکاندا دەخاتە بەردەست لەوانەش دانیشتوان، شوێنی نیشتەجێبوون، دامەزراوەکان و چالاکییە ئابوورییەکان. دواتر ئەم چوارچێوەیە بەکار دێت نەك تەنها بۆ دابەش کردنیان لەسەر بژمێرەکان تاکو هەر یەکێکیان لە ڕۆژی سەرژمێریدا چوارچێوەی کارەکانیان بزانن، بەلکو وەك چوارچێوە بۆ هەموو ئەو ڕووپێوانەش بەکار دێت کە دوای پرۆسەکە ئەنجام دەدرێن لە گشت بوارەکانی کۆمەلایەتی، تەندروستی، ئابووری، خوێندن و هتد.

ئەم کارە لە هەرێمی کوردستان بە هەماهەنگی لەگەل وەزارەتی پەروەردە ئەنجام درا و لەشکرێکی ئامادە لە مامۆستایانی بەرێز ڕاهێنران بۆ ئەنجامدانی سەرژمێری گشتی بەلام بەداخەوە لەبەر دەستێوەردانی سیاسی چەند لایەنێکی دژ بەم پرۆسەیە، نەتەنها سەرژمێرییەکە ئەنجام نەدرا، تەنانەت تاکو ئەمڕۆش هیچ دەنگ و باسێك نیە لەسەر کاتی ئەنجامدانی و ئەگەری دەست پێکردنەوەی سەر لە نوێ بۆ ئامادەکارییەکانی پرۆسەی سەرژمێریی گشتی.

سەرەڕای هەموو ئەمانە، داتای کۆکراو لەم پرۆسەیەدا - کە لە ناوەڕاستی ساڵی 2010 پرۆسەی نوێ کردنەوەی بۆ ئەنجامدرا و تەنها تایبەت بوو بە دانیشتوان و یەکەکان و شوێنەکانی نیشتەجێبوون- بەردەوام بەکار دێت بۆ دانانی چوارچێوەی هەموو ئەو ڕووپێوانەی کە لە هەرێمی کوردستان و لە عێراقیشدا ئەنجام دەدرێن.

لێرەدا پێویستە بەر لە هەموو شتێك ڕۆڵی بەرپرسانی باڵای حکومەتی هەرێم و هەروەها بەڕێز وەزیری پلان دانان زۆر بە بەرزی بنرخێنین کە توانیان بە هەوڵ و تەقەلایەکی زۆر هەموو ئەو لێژنە باڵایانەی کە لە بەغدا بۆ مەبەستی سەرژمێری پێکهێنرا بوون لێرەش لە هەرێمی کوردستان لەسەر ئاستی هەرێم دووبارەیان بکەنەوە وێڕای ئەو هەموو دژایەتییەی کە دەکرا بۆ ئەوەی ئەم کارە سەرنەگرێ و لێژنەکان تەنها لەسەر ئاستی بەغدا بن.

ڕۆلی بەڕێزان پارێزگاری هەر سێ پارێزگاکەی هەرێم و سەرپەرشتیاری ئیدارەی گەرمیان گرنگیی خۆی هەبوو لە سەرپەرشتی کردنی تەواوی پرۆسەکە لە ڕێگای دروست کردنی لیژنەکانی سەر ئاستی پارێزگا، قەزا و ناحیەکان کە توانییان کارەکان لەسەر ئاستی خۆیان ڕێك بخەن و ئەو گیرو گرفت و ئاستەنگانەی دەهاتنە پێش چارەسەریان بکەن.

پێویستە پێزانینی خۆمان ئاراستەی سندوقی دانیشتوانی نەتەوەیەکگرتووەکان بکەین کە پاڵپشتیی تەکنیکییان پێشکەش کرد لە کاتی ئامادەکاریەکان بۆ ئەنجام دانی پرۆسەی گەمارۆسازی و ژمارە دانان.

هەروەها رۆڵی بەڕێوەبەری جێ بە جێ کاری سەرژمێری لە هەرێمی کوردستان کاک محمود عوسمان دیارە کە بە هاوکاری بەڕێوبەرانی ئاماری پارێزگاکان، بەڕێزان حسێن کاکل (ب. ئاماری هەولێر)، چیاڤان عبدالرزاق (ب. ئاماری دهۆك) و علی سالح (ب. ئاماری گەرمیان) بەسەرکەوتوویی سەرپەرشتیی مەیدانیی پرۆسەکەیان ئەنجامدا.

جێی خۆیەتی رۆڵی جوامێرانەی یەکە یەکەی کارمەندانی دەستەی ئامار لە دیوانی دەستە و لە هەموو پارێزگاکانی هەرێم بەرز بنرخێنین کە شەو و رۆژیان کردە یەك بۆ ئەوەی ئەم پرۆسەیە سەرکەوێت. هەروەها پێویستە سوپاسی وەزارەتی پەروەردە بکەین کە ئەو پەڕی هاوکارییان پێشکەش کردین لە رێگای رێگەپێدانی مامۆستایان و دابین کردنی هۆڵەکانی مەشق و راهێنان.

لە کۆتاییدا، سوپاسی دانیشتوانی هەرێمی کوردستان دەکەین کە بەو پەڕی بەرپرسیارەتییەوە هاوکاریی تیمەکانی سەرژمێرییان کرد بە وەڵام دانەوەی پێویست و پێدانی داتای راست و دروست کە لەئەنجامدا سوودی خودی خۆیان دەبێ لە رێگای پێشکەش کردنی خزمەتگوزاری و پرۆژە لە لایەن حکومەت و کەرتی تایبەت کە هەر لەسەر بنەمای ئەم داتایانە دابین دەکرێن.

سیروان محمد محی الدین

سەرۆکی دەستەی ئاماری هەرێم

بەشی یەکەم

سەرەتا

1-1 سەرەتا

دەستەی ئاماری هەرێم لە مانگی تشرینی یەکەمی ساڵی 2009 سەرژمێرییەکی بۆ گشت بینا و خێزان و دامەزراوە و خاوەندارە کشتوکاڵییەکان ئەنجامدا، کە پێویست بوو هەموو سەرچاوە دارایی و مرۆڤییە گەورەکان لە خۆ بگرێت بۆ ئەوەی چوارچێوەیەکی هەمەلایەنە و نوێ بۆ بیناکان و نشینگەکان و خێزانەکان بە پێی گەرەکەکان و گوندەکان و یەکە کارگێرییەکان دەست بکەوێت. ئەم چوارچێوەیە زۆر پێویستە بۆ دیزاین و راکێشانی نموونەی رووپێوە ئابوورییەکان و رووپێوە خێزانییە جۆراوجۆرەکان. بۆ ئەوەی بە شێوەیەکی ئەرێنی لەسەر ووردیی پێوانی ئەو دیاردە جۆراوجۆرانە رەنگ بداتەوە کە دیراسە کراون.

هەروەك چۆن بنکەیەکی داتا و زانیاری بۆ گشت بینا و خێزانەکان دەستەبەر ئەکات کە ئەکرێت لە رێگای سیستەمی زانیارییە جوگرافییەکان (GIS) لەسەر نەخشەی تازە و پێشکەوتوو دابندرێن. هەروەها ئەکرێت ئەم زانیارییانە لەگەڵ زانیارییە خزمەتگوزارییەکانی تر پەیوەست بکرێن، وەکو فوتابخانەکان و بنکە تەندرووستییەکان و شەقامەکان و زانکۆکان و بنکەکانی بەرگریی شارستانی و بنکەکانی پۆلیس، کە لە رێگای کۆمپیوتەرەوە زانیاری لەسەر ناونیشانی خێزانەکان و کەسەکان وەربگیرێت ئەویش بە پێی ئەم سیستەمە و بە خێراییەکی زۆر. و بە مەبەستی ئەنجامدانی سەرژمێریی گشتیی دانیشتوان و نشینگەکان لە تشرینی دووەمی 2010، ئامادەکاریی گەورە بۆ جێبەجێ کردنی پرۆسەی گەمارۆسازی و ژمارەکردنی بیناکان و درووست کردنی چوارچێوەیەکی گشتی دەستیان پێکرد، کە پێویست بوو لەسەر ئاستی بچووکترین یەکەی ئاماری (بلۆك) نەخشەی بۆ درووست بکرێت و تەواو بکرێت، پاشان ژمارە دانان و ژماردنی بیناکان و پێکهاتەکانیان وەکو یەکەکانی نیشتەجێ و نانیشتەجێ، ئینجا گەمارۆدانی گشت دامەزراوە بەرهەمهێنەرەکان و خزمەتگوزارییەکان و خاوەندارێتییە کشتوکاڵییەکان و دانانی چوارچێوەی گشتگیر.

2-1 ئامانجەکانی سەرژمێری

بەدەست خستنی داتای نوێی زۆر گشتگیر و وورد لە بارەی گشت کەسەکانەوە لە کاتێکی دیاریکراودا و لەبارەی تایبەتمەندییە جۆراوجۆرەکانی بیناکان و نشینگەکان و خێزانەکان، و ئەنجامەکانی سەرژمێری بە بەردی بناغەی پرۆسەی پلان دانان بۆ پێداویستییەکانی داهاتوو و پێویستییە کارگێڕییەکان و هەروەها بۆ هەڵسەنگاندنی دۆخی ژیان و بۆ مەبەستەکانی توێژینەوە و هەروەها بەکارهێنانە بازرگانییەکان و چەندەها بابەتی تریش دادەنرێت.

بۆ دڵنیا بوون لە بەرێوەچوونی پرۆسەکە لەسەر بنەمای تەندرووست و بەهێز، پێویست بە دانانی پلان و بەرنامەیەکی گەشەپێدانی ئابووری و کۆمەڵایەتی هەیە بە سوود وەرگرتن لە بنکەی داتا و زانیارییە نوێ و گشتگیرەکان لەبارەی هەموو ئەو شتانەی پەیوەندیان بە قەبارە و پێکهاتە و تایبەتمەندییەکانی دانیشتوانەوە هەیە، سەرەرای ئەمانەش دامەزراندنی بنکەیەکی گشتگیر و هەمەلایەنەی داتا و زانیاری لەبارەی بینا و نشینگە و دامەزراوە و خاوەندارێتییە کشتوکاڵییەکان کە وەکو چوارچێوەی ئاماری بۆ زۆرێك لە سەرژمێرییەکانی تر و رووپێوە نموونەییەکانی تر بەکاردێت. هەروەها گرنگیی سەرژمێری لە مەزندەکردنەکانی دانیشتوان لە ماوەی نێوان سەرژمێرییەکاندا دەردەکەوێت.

3-1 ئامانجەکانی راپۆرت

1- دەستەبەر کردنی زانیاریی ووردەکاری لەبارەی جۆرەکانی بیناکان و دابەشبوونی جوگرافیان بۆ بەکارهێنانیان لە پلاّنە خزمەتگوزارییەکان ناوچەییەکان و دانانی سیاسەتی و بەرنامەی نیشتەجێ کردن.

2- دەستەبەر کردنی زانیاری و داتا لەبارەی تایبەتمەندییەکانی نشینگەکان و دۆخی نیشتەجێ بوون کە لە دانانیسیاسەت و بەرنامەی نیشتەجێ بوون بەکار دەهێنرێن.

3- دەستەبەر بوونی زانیاریی تایبەت بە گەشەکردنی ناوچە گوندنشینەکان و شارنشینی، بۆ ئەو کەسانەی دانەری سیاسەت و پلاّن و بەڕێوەبەرن.

4- دانانی بناغەیەك بۆ پلاّن دانانی بەرنامە و سیاسەتە گشتییەکان بۆ نشینگە مرۆییەکان و بۆ هەڵسەنگاندنی ئاستی هەبوونی نشینگە و ئاستی پێویستیی نشینگەی نوێ و بۆ ئەنجامدانی لێکۆلینەوە لەبارەی دۆخی بژێوی دانیشتوان لەو نشینگانەی کە نزمترین لە کەمترین ئاستی پێویست.

5- دەستەبەر کردنی زانیاریی ووردەکاری لەبارەی دامەزراوەکان و ئەو تایبەتمەندییانەیان کە پەیوەستن بە چالاّکیی ئابووری و جۆری کەرتی کار و ژمارەی کارکەران و دابەش بوونە جوگرافییەکانیان بۆ سوود وەرگرتن لێیان لە بوارەکانی گەشەپێدانی ئابووری و کۆمەلاّیەتی.

6- دەستەبەر بوونی زانیاری لەبارەی ژمارەی خێزانەکان و نشینگەکان و دابەش بوونی جوگرافیانەیان.

7- دەستەبەر بوونی زانیاریی شیاو بۆ بەراوردکردن لەگەڵ ئەو رووپێو و سەرژمێرییانە تایبەتانەی پەیوەستن بە تێکڕای قەبارەی خێزان و بیناکان و نشینگەکان و دامەزراوەکان و خاوەندارێتییە کشتوکاڵییەکان.

8- دەستەبەر کردنی زانیاریی هەمەلاّیەنە بۆ لێکۆڵینەوە و توێژینەوەکان.

بەشی دووەم

2-1 دابەش بوونە جوگرافی و ئاماری و کارگێڕییەکان

⋆) دابەش بوونە جوگرافییەکانی عێراق

بەپێی رێبەری جوگرافیای عێراق کە لە گشت سەرژمێرییەکانی پێشووتری عێراق پشتیان پێ بەستراوە بۆ وەرگرتنی هێمای پارێزگا و قەزا و ناحیەکان، پارێزگاکان بۆ سێ بەش دابەش کراون. بەشی یەکەم 5 پارێزگا لە خۆ دەگرێت کە بریتین لە (دهوك، موسڵ (نەینەوا)، سلێمانی، کەرکوك و هەولێر) و هێمای 1 یان پێدراوە و هێمای ئەم پارێزگایانە لە 11 ەوە دەست پێدەکات تاکو 15 بە ریز. بەشی دووەم 8 پارێزگا لە خۆدەگرێت کە بریتین لە (دیالا، ئەنبار، بەغدا، بابل، کەربەلا، واست، سەلاحەددین، نەجەف) و هێمای 2 یان پێدراوە و هێماکانیان لە 21 ەوە دەست پێدەکات تاکو 28 بە ریز. بەشی سێیەمیش 5 پارێزگا لە خۆ دەگرێت کە ئەوانیش بریتین لە (قادسیە، موسەننا، زیقار, میسان، بەسرە) و هێمای 3 یان پێدراوە و هێماکانی ئەم پارێزگایانە لە 31 ەوە دەست پێدەکات تاکو 35 بە ریز.

هەروەها بۆ هەر قەزایەك لە ناو پارێزگاکەدا هێمایەك دەست نیشان کراوە کە لە دوو پایە پێکدێت و هەروەها بۆ هەر ناحیەیەکیش لە هەر قەزایەك هێمایەك داندراوە کە ئەویش لە یەك پایە پێك دێت و بەم شێوەیە هێمای هەر یەکەیەکی کارگێڕی لە 5 پایە پێکدێت.

بۆ ژینگەش (شارنشین و گوندنشین) هێمایەك داندراوە کە ئەویش لە یەك پایە پێکدێت و هێمایەکیش بۆ گەڕەك یان کەرت لە ناو ناحیە داندراوە کە لە 3 پایە پێکدێت و هەر بەم شێوەیە هێمایەکیش بۆ هەر گوندێك داندراوە لە ناو کەرتەکاندا کە ئەویش لە 3 پایە پێکدێت، بەم پێیەش هێمای بەکار هاتوو بۆ هەر شوێنێك لەسەر ئاستی گەڕەك یان گوند لە 12 پایە پێکدێت.

لەم سەرژمێرییەش هەر پەیڕەوی ئەو دابەشبوونە جوگرافیە کراوە کە بۆ پارێزگا و قەزا و ناحیە و ژینگە (شارنشین و گوندنشین) دەکان داندراوە بەڵام هێمایەکی تایبەت بۆ ئاوەدانییەکان (حی) لە نێو ناوچە شارنشینەکانی ناحیەکان داندراوە کە لە 3 پایە پێکدێت و لە 101 دەست پێدەکات و بە 299 کۆتایی دێت و تیایدا گشت ئەو گەڕەکانەی سەر بە ئاوەدانییەکن داندراون و ئینجا هێمایەکی تایبەت بۆ کەرتەکان لە نێو ناوچە گوندنشینەکانی شارەدێیەکان داندراوە کە لە 3 پایە پێکدێت و لە 301 دەست پێدەکات و بە 999 کۆتایی دێت و تیایدا گشت ئەو گوندانە دیاریکراون کە سەر بە هەر کەرتێکن. پاشان هێمایەکی تایبەت بۆ هەر گەڕەکێك داندراوە لە ناو ئاوەدانییەکەدا کە لە 2 پایە پێکدێت و لە 01 ەوە دەست پێدەکات و بە 99 کۆتایی دێت و هەروەها هێمایەکیش بۆ گوندەکان داندراوە لە نێو کەرتەکاندا و لە 2 پایە پێکهاتووە و بە 01 دەست پێدەکات و بە 99 کۆتایی دێت. بەم پێیەش هێمای بەکار هاتوو بۆ ناوهێنانی شوێنێك لەسەر ئاستی گەڕەك یان گوند لە 11 پایە پێکدێت.

بۆ مەبەستی سەرژمێریی گشتیی دانیشتوان و نشینگەکان هێمایەك لەسەر ئاستی گەڕەك درووست کراوە کە لە 5 پایە پێکدێت و هێمای دەست نیشانکراو بۆ هەر گەڕەك یان گوندێك هێمایەکی تاقانەیە و دووبارە نابێتەوە لە هیچ شوێنێکی تر لەسەر ئاستی بچووکترین یەکەکانی کارگێڕی (گەڕەك/ گوند). ئەکرێت لە رێگای ئەم هێمایەوە هەموو گشت زانیارییەکانی تایبەت بە پارێزگا، قەزا، شارەدێ ژینگە (شارنشین/گوندنشین)، (ئاوەدانی/ کەرت)، (گەڕەك/گوند) بەدەست بێن.

⋆) دابەش بوونە ئامارییەکان

بۆ دابەش بوونە ئامارییەکان سیستەمی ناوهێنان و ژمارەکردنی پەیڕەو کراو لە ئاوەدانی و کەرتەکاندا رەچاو کراوە و بە پێی ئەم سیستەمەش ناحیە لە ناوچە شارنشینەکاندا بەسەر چەند ئاوەدانیەکدا دابەش کراوە کە ژمارەیان 4446 ئاوەدانییە، و لە ناوچە گوندنشینەکانیشدا بەسەر کەرتدا دابەش کراوە کە ژمارەیان 9740 کەرتە لە هەموو عێراقدا و هەر ئاوەدانییەکیش بەسەر یەك یا چەند گەڕەکێکدا دابەش کراون کە کۆی گشتی یان 6464 گەڕەکە، ئەمە لە کاتێکدا کە هەر کەرتێك بەسەر چەند گوندێکدا دابەش کراوە کە کۆی گشتیی گوندەکان لە هەموو عێراق 18896 گوندە، دواتر هەر هەموو گوندێك و گەڕەکێك بەسەر چەند بلۆکێك دابەش کراون ئەویش بە پشت بەستن بە ژمارەی بیناکان کە کۆی هەموو بلۆکەکان لە عێراقدا 70051 بلۆکە.

⋆) دابەش بوونە کارگێڕییەکان

هەرێمی کوردستان لە رووی کارگێڕییەوە لە 3 پارێزگا پێکهاتووە کە بە سەر چەند یەکەکانی کارگێڕی دابەش کراون بە ناوی قەزا کە ژمارەیان (32) قەزایە لە هەموو هەرێمی کوردستاندا و هەریەك لەم قەزایانەش بەسەر چەند شارەدێ یەکدا دابەش کراون و کۆی شارەدێ یەکان لە هەرێمی کوردستان 128 شارەدێ یە. هەر قەزایەك لە یەك یان چەند شارەدێ یەك پێکدێت و هەر شارەدێ یەکیش بۆ ژینگەی شارنشین و گوندنشین دابەش کراوە. ژینگەی شارنشین بەسەر چەند ئاوەدانییەك و هەر ئاوەدانییەکیش بەسەر چەند گەڕەکێك دابەش کراوە کە بچووکترین یەکەی کارگێڕییە لە شارنشیندا. هەروەها ژینگەی گوندنشین لە ناحیەدا بەسەر چەند کەرتێك و کەرتەکانیش بەسەر چەند گوند دا دابەش کراون، ئەمەش بچووکترین پێکهاتەی پشت پێ بەستراوە لە ناوچە گوندنشینەکاندا. خشتەی خوارەوە ژمارەی قەزا و شارەدێکانی پارێزگاکانی هەرێمی کوردستان روون دەکاتەوە.

خشتەی ژمارە (1): دابەش بوونی ژمارەی قەزا و شارەدێ یەکان بە پێی پارێزگاکان

ناوی پارێزگا	ژمارەی قەزاکان	ژمارەی شارەدێ یەکان
هەولێر	9	41
سلێمانی	16	61
دهۆك	7	26

2.2 پێناسە گشتییەکان

❖ سەرژمێری

پرۆسەیەکی گشتییە بۆ ژماردنی گشت تاکەکانی زیندوو (عێراقییەکان و بیانییەکان)، ئەوانەی لەناو سنووری جوگرافیایی عێراقدان لە ساتێکی دیاریکراودا، هەروەك کۆکردنەوە و تەیارکردن و هەڵسەنگاندن و شیکردنەوە و بڵاوکردنەوەی گشت زانیارییە دیموگرافی و ئابووری و کۆمەڵایەتییەکانی پەیوەست بەم کەسانە لەخۆ دەگرێت. هەروەها بۆ زانینی دابەشبوونی جوگرافیانە و تایبەتمەندییە جیاوازەکانیان بە بێ هیچ لابردن یان دووبارە بوونەوەیەك.

❖ یەکەکانی کارگێڕی

مەبەست لێ هەرێم و پارێزگا و قەزا و ناحیەکانە بەپێی سنووری کارگێڕییان.

❖ ناوەندی یەکەی کارگێڕی

مەبەست لێی ناوەندی قەزا یان ناحیەیە.

❖ سنوری شارەوانی

ئەو سنورەیە کە لەلایەن شارەوانیەکانەوە دیاریکراوە بۆ ناوچەیەك بۆ ڕاپەڕاندنی خزمەتگوزاری شارەوانی.

❖ شارنشین

ئەو ناوچانەن کە کەوتونەتە سنوری شارەوانیەکان.

❖ گوندنشین

ئەو ناوچانەن کە کەوتونەتە دەرەوەی سنوری شارەوانیەکان.

❖ گەڕەك

گردبوونەوەیەکی شارنشینانەی دانیشتوانە لە بینا و نشینگە (ئاڤاهی)ی جێگیر یان گەڕۆکدا، هاوسێ یان پەرش و بلاّون و ژمارەیەکی دیاری کراوی هەیە کە لەسەری ڕێکەوتوون یان لە دۆخێکی دان پێدانراوی ناوخۆیی دایە و بەمەش لە شوێنەکانی تر جیادەکرێتەوە. هەروەها سنوری ئاشکرای هەیە، لە یەك یان چەند بلۆکێك پێك هاتووە.

❖ کەرت

دابەش بوونێکی کارگێڕییانەی گوندنشینە و لە گوندێك یان زیاتر پێك هاتووە و دانیشتوانی لە نشینگە (ئاڤاهی)ی جێگیر یان گەرۆکدا دەژین کە دراوسێی یەك یان پەرش و بلاّون و ناو و ژمارەی دیاری کراوی دانپێدانراوی هەیە لە ناوخۆدا، سنوری ئاشکرای خۆی هەیە. ئەگونجێ کەرتێك کەس تیایدا نەژیت.

❖ گوند

گردبوونەوەیەکی گوندنشینانەی دانیشتوانە کە تیایدا کەسانێك لە نێو خانوو یان لاریٚ (کەپر) یان چادری بەیەکەوە لکاودا دەژین، بەزۆری سەرقاڵی پیشەی کشتوکاڵن بەهەموو جۆرەکانیەوە و ناوی دیاریکراوی هەیە و لەناوخۆدا دانپێدانراوە و سنوری ڕوون و ئاشکرای هەیە کە لە شوێنەکانی تر جیای دەکاتەوە.

❖ بلۆك

کۆمەڵێك بینایە کە دەگونجێ گەڕەك/گوند یان بەشێکی بێت و ئەتوانریٚ سنوری جیا بکرێتەوە لەسەر زەوی و وێنەی لە سەر نەخشە بکێشریٚ و ژمارە هێمای بدرێتیٚ، سنوری ڕوون و ئاشکرای خۆی هەیە کە دەتوانریٚ بە ئاسانی بناسرێتەوە. لە نزیکەی (70- 100) خانووی ئاسایی یان کەمتر لەوە بەپێی جۆری خانووەکان پێك دێت. نمرەی ڕیزبەندی دەدرێتی لەنێو سنوری گەڕەك یان گوند، بەلاّم بلۆك یەکێك نیە لە یەکە کارگێڕییە پشت پیٚ بەستراوەکان بەڵکو دابەشکردنی گەڕەکە، بەمەبەستی ئاسانکردنی بەڕێوەبردنی پرۆسەی سەرژمێری.

❖ شەقام یان کۆڵان

ڕێگەیەکی گشتی یان تایبەتە دەچێت بەرەو دەروازەی بینایەك یان زیاتر، دەگونجێ شەقام یان کۆڵان شۆستە یان قیرتاو کرابێت یان نەکرابێت (خۆڵ بێت) ئەگونجێ ڕێك بێ یان خوار و خێچ، ئەگونجێ لەهەردوولاوە کراوە بێ یان لەلایەکەوە داخراو بێ، دەکرێت بۆ شەقام ناو و ژمارەی جیاواز لەشەقامەکانی تر یان کۆڵانە هاوسێ یان نزیکەکانی هەبێ، ناکرێت ناوی نەبێت، دەتوانرێت ئەو ناوەی کە پێی دەناسرێتەوە سیفەتێکی فەرمیی هەبێت یانیش هیچ سیفەتێکی فەرمیی نەبێت.

❖ خانوو

بینایەکی سەربەخۆیە کە لەسەر خۆی وەستاوە و لە ژوورێك یان زیاتر یان پانتایی تر پێك دێت و سەقفێك دای پۆشیوە و زۆر جار دەگونجێ بە دیوارێکی دەرەکی دەور درابێ یان دیوارە جیا کەرەوەکەی لە بناغەوە تا سەقف درێژ بێتەوە. دەگونجێ سەقفی خانووەکە تەنیا لە سەر چەند پایەیەك رابوەستێ. دەکرێت خانووەکە سەقفی نەبێت و لە پانتاییەك پێکهاتبێ کە چوار دەوری دیوار کرابێت. و دەکرێت خانووەکە لە هەر مادەیەکی بیناسازی پێکهاتبێت. دەکرێ لە یەك نهۆم یان زیاتر پێکهاتبێت . بۆ هەر خانوویەك دەرگایەك یان زیاتر هەیە کە لە ڕێگا یان لە کۆلانەوە ئەگات بە هەموو یان زۆربەی بەشەکانی.

خانوو بۆ مەبەستی نیشتەجێ بوون، بازرگانی، پیشەسازی، یان بۆ پێشکەش کردنی خزمەت گوزاری بەکاردێت. دەکرێ بکرێت بە کارگە یان شوێنی بازرگانی یان شوێنی نیشەجێ بوونی سەربەخۆ یان تەلاری نیشتە جێ بوون یان بازرگانی یان عەمبار یان سەرداب یان کۆگای دانەوێڵە یان هەر شتێکی تر.

ئەگونجێ بینا لە ژمارەیەك خانووی نیشتەجێ بوون پێك هاتبێت وەکو تەلارە نیشتەجێیەکان یان ئەو نشینگانەی لە دوو نهۆم پێك هاتوون و هەریەکیان دەرگای چوونە ژوورەوەی سەربەخۆیان. لەکاتی هەبوونی یەك دەرگای چوونە ژوورەوەی هاوبەش، پاشکۆکانی بینا وەك (گەراج – دوکان – توالیت – کۆگا) بە پێکهاتەی سەرەکیی بینا دادەنرێت نەوەك بینایەکی سەربەخۆ. لە سەرژمێریدا ئەم شوێنانە بە بینا دادەنرێن:

- زەویی پەرژین کراو (سیاج دراو) ئەگەر هەمووی یان بەشێکی بەکار هێنرابێت بۆ نیشتەجێ بوون یان ئیش کردن یان بەکار نەهاتبێت.
- زەویی سەقف نەکراو کە ئیشی تێدا دەکرێ وەك دروست کردنی بلۆك یان کاشی یان بەرد ... هتد.
- ئەو بینایەی لە ژێر دروست کردندایە ئەگەر بناغەی بۆ داندرا بێت و هەر چوار دیواری بۆ کرابێت و بەلای کەم یەك نهۆمی سەقفی بۆ کرابێت.
- بینای پەراوێز خراو چ بە شێوەی هەمیشەیی یان کاتی بێت لە کاتی گەمارۆسازیدا بە بێ ڕەچاو کردنی ئەو ماددەیەی پێی دروست کراوە وەك (چادر، کوخ، چیغ، ... هتد) و لەسەر زەوی یان ئاودا جێگیر کرابێت و بۆ نیشتەجێ بوون یان کارکردن یان هەردووکیان بەکار هێنرابێت.
- ئەو نەفەر هەڵگر و پاپۆڕانەی کە لە بەندەرەکان و ئاوە هەرێمایەتییەکانی عێراقدان و بە شێوەیەکی بەردەوام جێگیر کراون و بۆ نیشتەجێ بوون یان بۆ کارکردن بەکار هێنراون.
- عەرەبانە و بۆدی ئۆتۆمبێلەکان کە لە سەر زەوی بەشێوەی بەردەوام یان کاتی لەسەر زەوی جێگیر کراون لە کاتی گەمارۆسازیدا ئەگەر وەك شوێنی نیشتەجێ یان دامەزراوە بەکارهێنرابن.
- هەریەك لە تانکی ئاو و وێستگەی بەهێزکردنی کارەبا و باخچە و گۆڕەپانە گشتییەکان و بینای چۆڵکراو کە شیاو نەبێت بۆ نیشتەجێبوون یان بەکارهێنان گەمارۆ نادرێن مەگەر لەناویدا چێشتخانە یان چایخانە یان ماڵێك هەبێت کە ئەوکات بە بینا یان دامەزراوە دادەنرێت. هەروەها چەتر و شوێنەکانی وەستانی پاس و پردەکان بە بینا ئەژمار ناکرێن.

❖ دەرگای سەرەکیی چوونە ژوورەوەی بینا

دەرگا یان دەروازەیەك كە بەرەو شەقام یان ڕێڕەو یان ڕێگە یان قادرمە بێت و بچێت بەرەو پێكهاتەكانی بینا و نهۆمەكانی. دەكرێت بینا زیاتر لە یەك دەرگای وەك یەكی هەبێت و ئەوەیان كە زۆرتر بەكار دەهێنرێت وەكو دەرگای سەرەكی دادەنرێت.

❖ دەرگای لاوەكیی بینا

هەر دەرگایەك یان دەروازەیەك كە مەرجەكانی باس كراو لە دەرگای سەرەكیی چوونە ژوورەوە نەیانگرێتەوە بە دەرگای لاوەكی دادەنرێت.

❖ نمرەی سەرژمێریی بینا لە بلۆكدا

ئەو نمرەیەیە كە تایبەتە بەكارەكانی سەرژمێری و بە بۆیاخ لەسەر بیناكان دادەنرێت بۆ ئاسانكرنی كارەكانی سەرژمێری. ئەم ژمارەلێدانە لەسەر ئاستی بلۆكە، (واتە لە هەر بلۆكێك بەژمارە (یەك) دەست پێ دەكات و بەردەوام دەبێت تا دوایین بینا لە بلۆكەكەدا و بەشێوەی یەك لە دوای یەك). ئەمە بە پێی پلانی تایبەت بە ژمارەلێدانەوە دەكرێت (جا ئەگەر پلانەكە ژمارەلێدانی شار بێت یان لادێ).

❖ نمرەی یەكە لە بینایەكەدا

مەبەست لێی ژمارە لێدانی پێكهاتەكانی بیناكەیە لەشوقە و دامەزراوەكان و ماڵەكان ... هتد. بۆ هەر بەشێك لەم پێكهاتانە ژمارەیەك دادەنرێت بەپێی پلانی تایبەت بە ژمارەلێدان و ئەم ژمارەیە لە هەر بینایەكدا لە (1) وەوە دەست پێدەكات و بەردەوام دەبێت تا دوایین یەكەی بیناكە و بە شێوەی یەك لە دوای یەك.

3.2 پێناسە سەرەكییەكانی تایبە تمەندییەكانی بیناكان و نشینگەكان و خێزانەكان

❖ جۆری بینا

- بیناكان پۆلین دەكرێن بۆ:

1- ***باڵەخانە:*** بینایەك كە پێك هاتووە لەدوو نهۆم یان زیاتر بەبێ ڕەچاو كردنی ئەوەی كە نهۆمەكە لە سەر زەوییە یان لە ژێرەوەیە (زیاتر لە یەكەیەكی نیشتەجێ بوون)، قادرمەیەكی هەیە لە ناوخۆ یان لەدەرەوە كە بۆ هەموو نهۆمەكانی بیناكە بەكار دێت و لەوانەیە تەنها بۆ مەبەستی نیشتەجێ بوون بەكاربێت ئەگەر هەموو یەكەكان هی نیشتەجێ بوون بن یان بۆ نیشتەجێ بوون و كار كردن بەكار دەهێنرێت یان تەنها بۆ مەبەستی بازرگانی بەكار دێت.

2- ***خانوو:*** بینایەكی بە تەنهایە كە پێك هاتووە لە یەكەیەكی نیشتەجێبوون و خێزانێك یان زیاتر بەكاری دەهێنن بۆ نیشەجێ بوون یان بۆ كاركردن و نیشتەجێ بوون لەیەك كاتدا و ئەكرێت بە بیناكەی تروە لكابێت (چەسپاو) و لە ژوورێك یان زیاتر پێكهاتبێت.

3- ***كەپر یان زنخ:*** لانەیەك یان بینایەكی سەربەخۆی كاتییە بە ماددەی خاو دروست كراوە كە زۆر و بەردەستە وەك قوڕ، قامیش، گەڵای دار و تەنەكە و تەختەی كانزایی (چینكۆ) یان تەختەی دار و تەنها بۆ نیشتەجێ بوون یان بۆ كار و نیشتەجێ بوون لەیەك كاتدا، بەكار دێت.

4- ***چادر (خێمە) یان رەشماڵ:*** لانەیەكە لە پێستی حوشتر یان خوری یان قوماش دروست دەكرێت و دەتوانرێت بە ئاسانی بجوڵێنرێت و بگوازرێتەوە.

5- ***كەرەڤان:*** بینایەكی پێشتر ئامادەكراوە، بەشێوەیەكی كاتی یان هەمیشەیی جێگیر كراوە و ماددەی سەرەكیی دروست كردنی دار، ئاسن یان چینكۆیە و بۆ كار یان نیشتەجێ بوون بەكار دێت.

6- ***دامەزراوە یان کارگە:*** بینایەکە بەکاردێت بۆ کار، داگیر کراوە بە دەزگایەکی حکومی یان ناحکومی و دەکرێت بەشێکی تایبەتی تێدا بێت بۆ بەکارهێنانی پاسەوانەکان. دەکرێت دامەزراوەکە شوێنێکی نیشتەجێ بوونی بەکۆمەڵ بێت کە لە بنەڕەتدا بۆ لەخۆگرتنی کۆمەڵە کەسانێك درووست کرابێت کە دۆخێکی هاوبەش کۆیان دەکاتەوە وەك نەخۆشخانە، بەندیخانە، شوێنی نیشتەجێ بوونی کرێکاران یان قوتابیان، ... هتد. هۆتێل و مۆتێلەکانیش بە دامەزراوە دادەنرێن.

7- ***مۆڵ یان سەنتەری بازرگانی:*** بینایەکە چەندین رۆڵی دەبینێت و لە بنەڕەتدا وەکو ناوەندێکی تەواو بازرگانی درووست کراوە و بەکاردێت گشت نهۆم و پێکهاتەکانی بۆ چالاکیی ئابووری بەکار دەهێنرێن.

8- ***لە دروست کردندا:*** ئەو بینایە یە کە بناغە و چوار دیوار و بەلای کەم سەقفی نهۆمی یەکەمی بۆی کراوە (نیشانەکانی روون بن) و هێشتا تەواو نەبووبێت و شیاو نەبێت بۆ بەکارهێنان لە کاتی سەرژمێری دا.

❖ نشینگە

بینایەکە یان بەشێکە لە بینایەك، شوێنی مانەوەیە و جیا و سەربەخۆیە، لە بنەڕەتدا بۆ نیشتەجێ بوونی خێزانێك یان زیاتر ئامادە کراوە جا بۆ هەر شتێکیش بەکار هێنرابێت لە کاتی سەرژمێریدا. چ لە کاتی گەمارۆسازیدا بەکار هێنرابێت لە لایەن خێزانێکەوە یان زیاتر، یان داخراو بێت، یان چۆڵ بێت و کەسی تیا نەبێت. خێزانێك یان زیاتر تێیدا بن، دامەزراوەیەك یان زیاتر بەکاریان هێنابێت، یاخود لەکاتی گەمارۆسازی یان سەرژمێریدا لە ژێر درووستکردندا بێت. نشینگەکە چوونەژوورەوەیەکی سەربەخۆی هەیە کە بەکاردێت بۆ هاتن و رۆیشتن پێیدا بە بێ ئەوەی ناچار بن بە نشینگەیەکی تردا تێپەڕن. نشینگە لە ژوورێك یان چەند ژوورێکی لکاوی خاوەن یەك دەرگای چوونە ژوورەوە یان چەند ژوورێکی جیا جیا و هەروەها پاشکۆکانی پێکدێت.

بۆ مەبەستی سەرژمێری و بۆ ئەوەی کەس لە پرۆسەی ژماردنی دانیشتوان بێ بەش نەبێت، هەر شوێنێك کە لە کاتی گەمارۆسازی یان سەرژمێریدا کەسێك یان زیاتر بە شێوەیەکی راهاتوو تێدا بن و هیچ شوێنێکی تری نیشتەجێ بوونی راهاتووی تریان نەبێت بە نشینگە دادەنرێت تەنانەت ئەگەر بۆ مەبەستی نیشتەجێ بوونیش درووست نەکرابێت بۆ نموونە وەکو دوکان یان چێشتخانە. بینای بەڵاوە نراو کە بۆ نیشتەجێ بوونی مرۆڤ شیاو نەبێت، بە نشینگە دانادرێت. لەبەر ئەمە نشینگەکان دابەش دەکرێن بەسەر ئەمانەی خوارەوە:

- ***یەکەی نیشتەجێ بوون:***

شوێنێکی مانەوەی جیاکراو و سەربەخۆیە کە بۆ نیشتەجێ بوونی خێزانێك یان زیاتر ئامادە کراوە، یاخود یەکەیەکی ئامادەنەکراوە بۆ نیشتەجێ بوون بەڵام خێزانێك وەکو نشینگەیەك بەکاری دەهێنێت لە کاتی سەرژمێری کردندا و ئەمانەی خوارەوە دەگرێتە خۆی:

أ) ***خانوو و شوقە:*** ئەو شوێنەی کە هەموو یان چەند بەشێکی پێداویستییە بنەڕەتییەکانی نیشتەجێ بوون (وەك چێشت لێنان، شوێنی شووشتن، ئاوی راکێشراو بە بۆڕی و ئاودەست)ی تێدا بێت جیا لەوەی لە کاتی سەرژمێری کردندا چۆڵ بێت یان خێزانێك یان زیاتر لە خێزانێك تێیدا بژین.

ب) ***یەکەکانی نیشتەجێ بوونی کاتی:*** ئەو شوێنانەی بە ماددەی خاوی بەردەستی وەك قامیش، گەڵای دار و (بەردی) یان هەر شتێکی تری هاوشێوە وەکو کۆخ و کەپر درووست کرابن و پێکهاتە سەرەکییەکانی نیشتەجێ بوونیان تێدا نەبێت.

ت) ***یەکەکانی نیشتەجێ بوونی جوڵاو:*** کە وەك شوێنی نیشتەجێ بوون بەکار دێن لە کاتی سەرژمێریدا، وەك چادر، رەشماڵ، کەلەك یان کەشتی، ڤارگۆنەکانی شەمەندەفەر، بەلەم، خانووی سەرئاو، ئەو شتانەی کە رادەکێشرێن وەکو کەرەڤان، ... هتد.

پ) ***یەکەکانی نیشتەجێ بوونی پەراوێز خراو:*** کە دروووست نەکراون یان ئامادە نەکراون یان نەگۆڕدراون بۆ شوێنی نیشتەجێ بوونی مرۆڤ بەڵام وەکو یەکەی نیشتەجێ بوون بەکار هێنراون لە کاتی سەرژمێریدا، بۆ نموونە یەکەکانی نیشتەجێ بوون لە کۆگاکانی دانەوێڵە، تەوێلەکان، گەراجەکانی گواستنەوە، ئەشکەوتەکان و شتی تری لەم جۆرانە. هەروەها ئەو یەکەیانەی کە لە بنەڕەتدا بۆ نیشتەجێ بوونی مرۆڤ دروووست کراون بەڵام دواتر بەڵاوە نراون و بەهۆی تێکچوونیان گشت خزمەتگوزارییەکانی ناویان راوەستاون، ئەگەر لە کاتی سەرژمێری کردن کەس یان کەسانێك تیا بژین.

ج) ئەو یەکە نیشتەجێ بوونانەی ناو دامەزراوەکان کە کەسانێك تیایاندا دەژین، وەکو نشینگەی پاسەوان یان بەڕێوەبەری دامەزراوەکە.

- ***نشینگەی گشتی:***

جۆرێك شوێنی ترە کە لە رووی دروووست کردنەوە جیا و سەربەخۆیە و بۆ تێدا بەسەر بردنە و بۆ نیشتەجێ بوونی کۆمەڵانێکی گەورەی تاکەکان دروووست کراوە کە دۆخی هاوبەش یان بارێکی تایبەت یاخود ئامانجی هاوبەش پێکەوەیان دەبەستێتەوە. بەگشتی لەم جۆرە شوێنانە شتەکان هاوبەشە وەك شوێنی چێشت لێنان، ژووری دانیشتن، شوێنی نووستن، گەرماو و ئاودەست کە هەموو کەسانی نێو ئەم نشینگەیە بەهاوبەشی بەکاریان دەهێنن و بریتین لە:

أ) ئەو بینایانەی مانەوە تیایاندا بە کرێ دەستەبەر دەبن وەك هۆتێلەکان، مۆتێلەکان، پانسیونەکان و ئەو خانووانەی ژووری راخراو بە کرێ دەدەن.

ب) ئەو شوێنانەی مانەوە تیایاندا بە شێوەی کۆمەڵانی گەورەی خەڵکانێکە کە ئامانجێکی گشتیی هاوبەش یان بەرژەوەندیی هاوبەش پێکەوەیان دەبەستێتەوە وەکو نەخۆشخانەکان، بەشە ناوخۆییەکان، کەنێسەکان، زیندانەکان، خانووەکانی چاودێریی کۆمەڵایەتی، خانووەکانی پەککەوتە و بەساڵاچووەکان، شوێنەکانی مانەوەی رەبەن و راهیبەکان، دێرەکان و کەنێسەکان کە ئەم شوێنانە لە کاتی سەرژمێری کردندا شوێنی مانەوەی راهاتوو بن.

ت) بینای ئامادە کراو بە مەبەستی مانەوەی کاتیی ئەو کەسانەی چالاکی یان بەرژەوەندیی هاوبەشیان هەیە وەکو سەربازگەکان، کەمپی ئاوارەکان، کەمپی کرێکارانی چالاکییەکی تایبەت.

❖ هۆتێل یان خانەی پشوودان یان کۆمەڵگەی گەشتیاری

بینای دروووست کراوی جێگیرن و بەرامبەر بە کرێی دیاریکراو حەوانەوەیان تیا دەکرێت.

- ***بەشی ناوخۆیی:*** شوێنی مانەوەی جیاکراون و لەسەر خۆی وەستاوە و تایبەت بە نیشتەجێ بوونی کۆمەڵە خەڵکانێکی دیاریکراو کە بەرژەوەندیی هاوبەشیان هەیە دروووستکراوە، وەکو قوتابییەکان لە بەشە ناوخۆییەکان یان خانەی مانەوەی پزیشکەکان و هی تر.
- ***خانەی چاودێری کۆمەڵایەتی:*** بە دەزگایەکی بێ قازانج دادەنرێت کە بۆ چینێکی دیاریکراوی دانیشتوان بەخۆڕایی خزمەتگوزاری پێشکەش دەکات، وەك خانەکان چاودێری کردنی بەساڵاچووان و خانەکانی چاودێری کردنی نەوجەوانان و هی تر.
- ***دەزگا تەندروستییەکان:*** کۆمەڵە بینایەکی دروووستکراون کە چاودێریی تەندروستی و چارەسەر پێشکەش بە دانیشتوان دەکەن بە گشتی.
- ***خانەکانی پەرستش:*** مزگەوت، کەنیسە و دێر و شوێنەکانی تری پەرستش کە تایبەتن بە جێ بەجێ کردنی رێنماییە ئاینییەکان.
- ***یەکەکانی چاکسازی و بنکەکانی پۆلیس:*** بریتین لەو بینا حکومیانەی ئەرکێکی فەرمی پێشکەش دەکەن و لە چوارچێوەی دادپەروەری و یاسادا وەك زیندانەکان.
- ***یەکەکانی نیشتەجێ کە کەسانێك تێیدان:*** کۆمەڵە بینایەکن کە بە جێگیری دروووستکراون بۆ مانەوەی کۆمەڵە خەڵکانێکی زۆر ئەوانەی ئامانجی هاوبەش یان بەرژەوەندیی تایبەتی هاوبەش پێکەوە گرێیان دەدات، و پێویستە ژمارە تاکەکان لەم شوێنانەدا 6 کەس یان زیاتر بن.

❖ دامەزراوەكان

كۆمەڵە چالاكی و داهاتێكن كە لە لایەن خاوەنێك یان بەڕێوەبەرایەتییەك بەڕێوە دەبردرێت بۆ بەرهەم هێنانی كۆمەڵێكی هاورەگەزی كالاَ و/یان خزمەتگوزاری كە لە یەك شوێنی جوگرافیدا دەكرێت و ئەبێت ئەم مەرجانەی خوارەوە لە دامەزراوەكاندا هەبێت:

1) ئەنجامدانی چالاكییەكی ئابووری، واتە دامەزراوەكە خزمەتگوزاری و/یان كالاَ پێشكەش بە كەسانی تر بكات.
2) هەبوونی شوێنێكی جێگیر، لەو شوێنەی كە تێیدا هەڵكەوتووە جێگیر بێت و ئەمە بە گشتی بینایەكی سەربەخۆ یان بەشێك لە بینا یان كۆمەڵە بینایەكی لەتەنیشت یەك دەبن و لە یەك شوێنیشدا (لە نێو پەرژینێكدا)، كە دەكرێت كارگەیەك، فوتابخانەیەك یاخود دەزگایەكی حكومی یان بازرگانی بێت. ئەو كەڵ و پەلانەی جوڵاون و كارێك دەكەن بە دامەزراوە دانانرێن تا ئەو كاتەی تایبەتمەندیی جوڵانیان لە دەست بدەن و جێگیر ببن لەسەر زەوی یان لەسەر ئاو (وەكو عارەبانەی جوڵاو یان ئۆتۆمبێل یان فرۆشیاری گەڕۆك). هەروەها شوێنی كاركردنی تایبەت بە دروستكردنی بینا یان ڕێگا یان بەگشتی هەر پرۆژەیەكی تر بە دامەزراوە دانانرێن وەكو خانووی ئامادەكراوی تایبەت بە ئەندازیار و كرێكارەكان. هەروەها گۆڕەكان و بینا شوێنەوارییە كۆنەكان و ئەو بینایانەی بەڵاوە نراون بە دامەزراوە ئەژمار ناكرێن مەگەر لە ناویان چایخانە یان قاوەخانە یان هەر دامەزراوەیەكی تر هەبێت كە خزمەتگوزارییەك پێشكەش بكات و ئەوكات بە دامەزراوە دادەنرێت و گەمارۆ دەدرێت و ژمارەی بۆ دادەنرێت.
3) ئەگەر خاوەنی هەبێت جا چ یەك كەس بێت یان هاوبەشییەك هەبێت لە نێوان چەند كەسانێك یان كەسایەتییەكی (اعتباری).
4) بوونی یەك بەڕێوەبەر (بەڕێوەبردنێكی تاك).

❖ ماددەی سەرەكیی دیواری دەرەوەی بینا

ئەو ماددە سەرەكییەیە كە لە دروست كردنی دیواری دەرەوەی بیناكەدا بەكار هاتووە و دەكرێت كەرپوچ، بەرد، بلۆك (پارچەی كۆنكریتی)، پارچەی بینای ئامادەكراو، قوڕ، تەختەی كانزایی (چینكۆ)، تەختەی دار یان شتی تر بێت.

❖ ساڵی درووست كردنی بینا

مەبەست ئەو ساڵەیە كە بناغەی سەرەكیی بیناكە تیایدا داندراوە.

❖ مەبەستی ئێستای بەكار هێنانی بینا

مەبەست چۆنیەتیی بەكار هێنانی بیناكەیە بە چاوپۆشی كردن لە مەبەستی سەرەكیی درووستكردنی بیناكە. دەكرێت بۆ نیشتەجێ بوون و كاركردن لە یەك كاتدا بەكار بێت بۆ نموونە ژوورێكی نشینگە وەكو نۆرینگەی پزیشكی بەكار بێت و ئەویتر وەك یەكەی نیشتەجێ بوون بمینێتەوە. دەكرێت ئەندامانی خێزان تێیدا بن و دەشكرێت بەم شێوازانەی خوارەوە بێت:

1- ***خێزانێك تێدا بێت:*** یەكەیەكی بیناكەیە كە چەند كەسانێك یان ئەندامانی خێزانێك تیادا دەژین لە كاتی ئەنجامدانی گەمارۆسازی یان سەرژمێریدا.

2- ***نشینگەی داخراو:*** یەكەیەكی بیناكەیە كە كەسانێك تێیدان بەڵام لە كاتی گەمارۆسازی یان سەرژمێریدا ئامادە نین و دەكرێت سەردانی خێزانێكی تریان كردبێت یان ئەركێك جێ بەجێ بكەن یان خەریكی گەشت و گوزار بن لە ناوەوە یان دەرەوەی وڵات، واتە بۆ ماوەیەكی كورت نائامادە بن.

3- ***نشینگەی چۆڵ (کەسی تیا نییە):*** یەکەیەکی بیناکەیە کە لە کاتی گەماروٚسازی یان سەرژمێریدا کەسی تێدا نییە، یان بۆ بەکرێ دانە (راخراو یان ناڕاخراو بێت) یان دانیشتوانەکەی بۆ دەرەوە وڵات کۆچیان کردبێت و نشینگەکەیان بۆ بەسەر بردنی پشووەکان و مۆڵەتەکان پاراستبێت یان بەودواییانە دروستکردنی تەواو بووبێت یاخود بە هەر هۆکارێکی تر.

4- ***نشینگەی گشتی:*** هەر وەك لە پێناسەی نشینگەی گشتیدا هاتووە.

5- ***هۆتێل:*** بیناکراوێکی جێگیرە کە لە بەرامبەر کرێیەکی دیاریکراودا حەوانەوە دەستەبەر دەکات.

6- ***دامەزراوەی کارکەر:*** دامەزراوەیەکە کە چالاکییەکی ئابووریی دیاریکراو تێیدا ئەنجام دەدرێت و دەکرێت بەرهەم هێنانی کالاً و/یان پێشکەش کردنی خزمەتگوزارییەك بێت لە ماوەی گەماروٚسازی و ژمارەکردندا.

7- ***دامەزراوەی داخراو:*** دامەزراوەیەکە کە چالاکییەکی ئابووری تێیدا ئەنجام دەدرێت بەلاّم لە کاتی گەماروٚسازیدا بە شێوەیەکی کاتی راوەستاوە چ بەهۆی سەخبێری کردنی بینای دامەزراوەکە یان کەل و پەلّەکانییەوە بێت یاخود بەهۆی وەرزی بوونی چالاکییەکە یان هەر هۆکارێکی تر بێت.

8- ***دامەزراوەی چۆڵ:*** دامەزراوەیەکە کە هیچ چالاکییەکی ئابووری تێیدا ئەنجام نادرێت لەکاتی گەماروٚسازیدا چ بە هۆی ئەوە بێت کە تازە درووستکرابێت و هێشتا دەست بەکار نەبووبێت یان مەبەستی فرۆشتن یان بەکرێدانیان هەبێت.

❖ چالاکی

سروشتی ئەو کارەیە (جۆری کار یان بەرهەمەکەی) کە دامەزراوەکە ئەنجامی دەدات لەناو یەکەی بینادا و ئەکرێت یەکێك لەمانەی خوارەوە بێت:

1- چالاکیی کشتوکاڵی: بەرهەم هێنانی کشتوکاڵی لە خۆ دەگرێت بە گشت لقەکانییەوە وەك رووەکی، ئاژەڵی، راو، دارستان، بەرهەمهێناهی ئاژەڵەکان و پەلەوەر و ئەوانی تریش کە لە بیناکەدا ئەنجام دەدرێن وەك چاندنی درەخت و بەرهەم لە شینابیە پەرژین کراوەکان و نەمامگەکان، بەخێو کردنی ئاژەڵی چوارپێی و پەلەوەر و ئاژەڵەکانی تر و ئامادەکردن و پەرەپێدانی تۆ بۆمەبەستی چاندن و زیادبوون. بۆ نموونە چالاکییەکانی پەیوەندیدار بە کشتوکاڵ وەك چاندنی بەرهەمی کشتوکاڵی بە هەموو جۆرەکانییەوە، بەخێو کردنی هەموو جۆرە ئاژەڵێك، راو، دارستان، چالاکییەکانی دوای دروێنە (دوای بەرهەم هاتن)، ئامادە کردن و پەرەپێدانی تۆ بۆ مەبەستی چاندن و زیادبوون (تکاپر)، ... هتد.

2- چالاکیی پیشەسازی: ئەو چالاکییەیە کە پەیوەندیی هەیە بە دەرهێنانی سامانی کانزایی و کالاّ فلزییەکان وەك بەکانزا کردن و دەرهێنانی نەفتی خاو، گازی سروشتی، گوگرد، فۆسفات، ... هتد.

بەرهەمهێنانی کالاّی پیشەسازییە گۆڕدراوەکان چالاکییەکە کە پەیوەندیدارە بە بەرهەمهێنانی کالاّی پیشەسازی لە رێگای گۆڕینی پێداویستییە هاوکارەکان بۆ ئەو بەرهەمە نوێیانەی کە لە مواسەفاتەکانیان جیاوازن لەگەڵ ئەو کالاّیانەی کە هۆکاربوونە بۆ بەرهەمهاتنیان لە رێگای بەکارهێنانی کار و سەرمایە و رێکخستن و ئەوانەش کە لە بینادا ئەنجام دەدرێن وەك ئامادەکردن و پاراستنی گۆشت و بەرهەمەکانی و ماسی و سەوزەوات و مێوەکان، پیشەسازیی زەیت و رۆن، پیشەسازیی بەرهەمەکانی شیر، هاڕینی دانەوێلە، بەرهەمەکانی نانەواخانەکان، کاکائۆ و چۆکۆلێت و هەر پیشەسازییەکی تر، چاپ کردن و ئەو خزمەتگوزارییانەی پەیوەندییان پێوە هەیە، پیشەسازییە کیمیائییەکان، پیشەسازییەکانی دەرمانسازی، پێداویستییەکانی خاوێن کردنەوە، کاتژمێرەکان، ئامێرەکانی تایبەت بە بینین، یارییەکان، گەوهەرەکان، چاککردنەوەی ئامێر و کەرەستەکان، پاککردنەوەی ئاو، درووستکردنی بینا و رێگا، تێکدان، ... هتد. هەروەها بەرهەمهێنانی وزەی کارەبا و کۆکردنەوە و پاککردنەوە و دابەشکردنی ئاو.

3- چالاكیی بازرگانی: ئەو چالاكییەیە كە پەیوەندی بە كاری بازرگانی هەیە بە هەموو جۆرەكانییەوە (كڕین و فرۆشتنی كاڵاكان) لەگەڵ ئەو چالاكییە بازرگانییانەی پەیوەندیان پێوە هەیە، و هەروەها بازرگانییە پەراوێزیەكانیش دەگرێتە خۆی (قازانجەكانی بازرگانییە بچووكەكان) ئەوانەی لە كاری بازرگانیی بچووكەوە بەدەست دێن

4- چالاكیی خزمەتگوزاری: چالاكییەكە كە پەیوەندی بە دەستەبەر كردنی ئەو خزمەتگوزارییانەوە هەیە كە پێشكەشی تاكەكان و خێزانەكان دەكرێت وەكو خزمەتگوزارییەكانی پزیشكی، پەروەردەیی، ئاسایش و بەرگری، ... هتد.

5- چالاكییەكانی تر: گشت ئەو چالاكییانەن كە لە چالاكییەكانی پێشتردا نین و باسیان نەكراوە، وەك ئەو خزمەتگوزارییانەی پەیوەندییان بە تەندرووستی مرۆڤەوە هەیە، چالاكییە پیشەیی و زانستی و تەكنیكییەكان، چالاكییەكانی بەكرێ دان و بەكرێ گرتن، چالاكییەكانی خزمەتگوزارییەكانی پشتیوانی كردن، چالاكییەكانی ئاسایش و چاودێری كردن، چالاكییەكانی خزمەتگوزارییە تاكەكەسییەكان، چالاكییەكانی بیناكردن و دروست كردن، گواستنەوە و كۆگایی كردن، پەیوەندییەكان، بیمە، ... هتد.

❖ كەرتی كار

هەڵكەوتەی دامەزراوەیە لە رووی ئەو چالاكییە دەست نیشانكراوەی كە تێیدا دەكرێت و یەك لەمانەی خوارەوەیە:

- ***حكومی:*** ئەگەر خاوەندارێتیی دامەزراوەكە بگەڕێتەوە بۆ حكومەت بە بێ رەچاو كردنی ئەوەی ئایا ئەو كارەی تیادا دەكرێت كارگێڕییە یان رێكخراوەیی، و پارەدار كردنی بەشێوەی ناوەندییە، وەكو دیوانی وەزارەتەكان.
- ***گشتی:*** ئەگەر خاوەندارێتیی دامەزراوەكە بگەڕێتەوە بۆ حكومەت كارێكی بەرهەمهێنانی تیادا ئەنجام بدرێت و پارەداركردنی لە لایەن خۆیەوەیە (یان كەسێكەوەیە)، وەك كۆمپانیا بازرگانی و پیشەسازی و گواستنەوەییەكان ... هتد.
- ***تێكەڵاو:*** ئەگەر سەرمایەی دامەزراوەكە بە شێوەی هاوبەش بێت لە نێوان كەرتی تایبەت و كەرتی حكومی بە بێ رەچاو كردنی رێژەی هەر یەكەیان.
- ***هەرەوەزی:*** ئەو دامەزراوانەن كە خاوەندارێتیان دەگەڕێتەوە بۆ كۆمەڵە هەرەوەزییەكان، و سەرمایەكەشی لە پشكی بێ سنور پێك دێت.
- ***تایبەت:*** ئەو دامەزراوەیە كە خاوەندارێتییەكەی بۆ تەنها یەك كەس یان كۆمەڵە كەسانێك لە دەستەی كۆمپانیاكە بگەڕێتەوە بە بێ رەچاو كردنی لایەنی یاسایی دامەزراوەكە.
- ***بیانی:*** ئەگەر خاوەندارێتی دامەزراوەكە بە تەواوی بۆ كەرتی تایبەت بگەڕێتەوە و كەسەكەش عێراقی نەبێت یاخود كۆمپانیایەك بێت و لە لایەن كەسانی بیانییەوە بەڕێوە ببردرێت.

❖ خێزانی ئاسایی

خێزانی ئاسایی بۆ مەبەستەكانی سەرژمێری پێناسە دەكرێت و بریتییە لە كەسێك یان كۆمەڵە كەسانێك كە پەیوەندیی خێزانیان هەبێت یان نەیانبێت و لە تەواو یان بەشێكی یەكەیەكی نیشتەجێ بووندا بژین و لە خواردن و شتە پێویستەكانی تری ژیاندا هاوبەش بن و خێزانی ئاسایی دابەش دەبێت بۆ:

1) ***خێزانی پێكهاتوو لە تەنها یەك كەس:*** خواردن و كارە پێویستەكانی تری ژیان بە تەنیایی ئەنجام دەدات بێ هەبوونی پەیوەندی بە كەسێكی تر، وەك كۆمەڵە كەسانێك كە لە نشینگەیەكی ئاسایی (خانوو یان شوقە) یان هۆتێل یان شوێنێكی گەشت و گوزاری دەژین و هیچ پەیوەندییەكی خێزانی پێكەوەیان نابەستێتەوە و هەر یەكێكیان بۆ بژێوی خۆی پشت بە خۆی دەبەستێت.

2) ***خێزانی پێكهاتوو لە چەند كەس:*** كۆمەڵێكی دووكەسی یان زیاتر كە پێكەوە دادەنیشن و سەرۆكی خێزانیان هەیە و لە بەدەست هێنانی خۆراك و پێداویستییەكانی تری ژیاندا هاوبەشن و دەكرێت بوودجەیەكی هاوبەشیان هەبێت و یان نەیانبێت (پێكەوە بەشداری بكەن لە

خەرجییەکاندا لە داهاتی سەرۆکی خێزانەوە یان هەندێ لە ئەندامانی خێزانەوە)، دەکرێت پەیوەندییەکی خێزانی پێکەوەیان ببەستێتەوە یان نەیانبەستێتەوە یانیش هەردوو حاڵەتە تێکەڵاو بن، و ئەندامانی خێزان لە هەموو یان بەشێکی ژەمەکانی خواردن هاوبەش بن.

هەرکەسێك بە شێوەیەکی کاتی لە دەرەوەی وڵات بێت و دوای ماوەی کەمتر لە ساڵێك بگەڕێتەوە و لەگەڵ خێزانەکەدا بژیت بە ئەندامی خێزان دادەنرێت، بێجگە لە قوتابیان و نەخۆشەکان کە بە بێ رەچاو کردنی ماوەی مانەوەیان لە دەرەوەی وڵات بە ئەندامی خێزان ئەژمار دەکرێن.

مەرج نییە هەرکەسێك لە خەرجییەکانی خێزاندا بەشدار بێت ئەندامی خێزان بێت، بۆ نموونە ئەو باوکەی بەردەوام لە دەرەوەی وڵات خەریکی کارکردنە و بۆ هاوسەر و منداڵانی خەرجی دەنێرێت بە ئەندامی خێزان دانانرێت مەگەر لەکاتی سەرژمێری کردندا لە گەڵ خێزانەکەیدا بێت.

دەکرێت خێزان بەبێ شوێنی مانەوە بێت و کەڵ و پەڵی خۆی لەگەڵ خۆیدا بگێڕێت و لە سەر شەقام یان بەردەرگای بیناکان یان لەسەر شوستەکان یان لە هەر شوێنێکی تری لەو جۆرە بخەوێت.

❖ خێزانی بەکۆمەڵ

کۆمەڵە کەسانێك کە لە نشینگەیەکی گشتیدا دەمیننەوە و هیچ پەیوەندییەکی خێزانی پێکەوەیان نابەستێتەوە و لە ئامادەکارییەکانی ژیاندا بەشداری لەگەڵ یەکتردا ناکەن، بۆ نموونە میوانانی هۆتێل، زیندانەکان، قوتابیان، یەتیمەکان، بەساڵاچووان و پەککەوتووان، و هەروەها ئەو کرێکارانەی پێکەوەن لە نشینگە گشتییەکاندا. ئەو سەربازانەی لە سەربازگەکان یان دامەزراوەکانی تری سوپا دان ئەم پێناسەیە نایانگرێتەوە و لە سەرژمێریدا لە گەڵ خێزانەکانیاندا دەنووسرێن.

پێویستە رەچاوی ئەوەش بکرێت کە لە هەندێ نشینگەی بەکۆمەڵ دا خێزانی ئاسایی هەن، بۆ نموونە خێزانی بەرێوەبەری هۆتێل کە لە شوێنێکی تایبەت لە هۆتێلەکەدا ژیان بەسەر دەبەن یان بەرێوەبەری نەخۆشخانە و خێزانەکەی، یان بەرێوەبەری زیندان و خێزانەکەی، بۆیە زانیارییەکانیان لە گەڵ زانیارییەکانی خێزانی ئاساییدا وەردەگیرێن. هەروەها کۆمەڵێکی 6 کەسی یان زیاتر کە لە نشینگەیەکی ئاساییدا دەژین و هیچ پەیوەندییەکی خێزانی پێکەوەیان نابەستێتەوە و هەریەکێکیان لە بژێوی خۆیدا پشت بەخۆی دەبەستێت و لەوانەیە لە هەندێ ژەمی خواردندا لەگەڵ کەسانی تر هاوبەش بن بە خێزانی بەکۆمەڵ دادەنرێن، بۆ نموونە ئەو کرێکارانەی لە شوێنی کارکردندا دەژین یان ئەو کەسانەی پێکەوە لە شوقە یان خانووێکدان. بەڵام ئەگەر ژمارەی ئەو کەسانەی هیچ پەیوەندییەکی خێزانی پێکەوەیان نابەستێتەوە 5 کەس یان کەمتر بێت ئەمانە بە خێزانی بە کۆمەڵ دانانرێن بەڵکو بە خێزانی ئاسایی ئەژمار دەکرێن. هەروەها لە خێزانی بەکۆمەڵدا ئەو کەسانەی نائامادەن بە ئەندامی خێزانەکە دانانرێن.

❖ سەرۆکی خێزان

ئەو کەسەیە کە بە شێوەی راهاتوو لەگەڵ خێزانەکەیدا دەژیت و لە ناو وڵاتدایە و بەم ناوە لەناو ئەندامانی تری خێزانەکەدا دەناسرێتەوە بە بێ رەچاو کردنی رەگەزی ئەو کەسە بەڵام ئەبێت تەمەنی لە 12 ساڵ کەمتر نەبێت. بەگشتی ئەم کەسە خاوەنی دەسەڵاتە و بەرپرسە لە دانانی رێکاری تایبەت بۆ کاروباری ئابووریی خێزان و دەکرێت کەسانی تر لەمەدا هاوکاریی بکەن. مەرج نییە ئەو کەسە بێت کە بەتەمەنترین بێت یان دەرامەتی لەوانی تر زیاتر بێت بەڵام مەرجە کە پەیوەندییەکی خزمایەتی هەبێت لەگەڵ هەموو یان بەشێکی ئەندامانی خێزانەکەدا.

❖ خاوەندار

کەسێکی ئاسایی یان کەسایەتییەکەی ئیعتبارییە کە لە رووی بەڕێوەبردنەوە دەسەڵاتدارە بەسەر کاری خاوەندارێتیە کشتوکاڵییەکەوە، و بە پێی ئەو بابەتانەی کە رێگەی پێدراوە بڕیار وەردەگرێت و بەرپرسیارەتییە تەکنیکی و ئابوورییەکانی تایبەت بە خاوەندارێتییەکە لەسەر شانیەتی. ئەکرێت راستەوخۆ یان لە رێگای بریکارێکەوە بەرپرسیارەتییەکانی بە ئەنجام بگەیەنێت و ئەمانەی خوارەوە بە خاوەندار دادەنرێن:

- ✓ ئەو کەسەی خاوەندارێتییەکی کشتوکاڵی بەڕێوە دەبات (خاوەنی بێت یان بەکرێ بێت یان بەڕێوەبەری بێت) جا چ تەنها رووەکی بێت یان تەنها ئاژەڵی بێت یان هەردووکیان بێت پێکەوە، لە ناوچەی شوێنی نیشتەجێ بوونی بێت یان لە ناوچەیەکی تر بێت و خۆی بەڕێوەی ببات.
- ✓ زەوییەکی بە کرێ گرتبێت و بۆ کاروباری کشتوکاڵی بەکاری بهێنێت.
- ✓ زەوییەك بەکار بێنێت کە هی خۆی نەبێت و بەکرێش نەبێت و مافی سوود لێی وەرگرتنی بە خۆی دابێت و بۆ بەرهەمهێنانی کشتوکاڵی بەکاری بهێنێت.
- ✓ ژمارەیەك درەختی لە بن دەست دابن تەنانەت ئەگەر مافی هەڵسوکەوت کردنیشی نەبێت بەرامبەریان.
- ✓ چەند ئاژەڵێکی لە بن دەست دابن بە مەبەستی سوود وەرگرتن لەوان یان لە بەرهەمەکانیان بۆ کاری بازرگانی یان فرۆشتنیان یان فرۆشتنی بەرهەمەکانیان وەکو گۆشت، شیر و (مشتقاتە)، پێست و صوف، یان چەند شانەیەکی هەنگوین یان کێڵگەی پەڵەوەر یان کارگەی هەڵێنەری جوجکەی لە بن دەستدابن.
- ✓ ئەگەر دامەزراوەی حکومی و کۆمپانیا و کۆمەڵەی هەرەوەزییەك هەبێت کە خاوەندارێتییەکی کشتوکاڵی بەڕێوە ببات یان کاری پێبکات، ئەوا بە خاوەنداری کشتوکاڵی دادەنرێت. دەکرێت زەوییەکی کشتوکاڵی یان ئاژەڵ یان مێش هەنگ لەژێر دەستی خاوەنداردا بن یاخود دەکرێت لە یەك کاتدا دوو یان زیاتر خاوەندارێتی کشتوکاڵی بەڕێوە ببات لە جۆرەکانی بەرهەمی کشتوکاڵی. ئەگەر وەکو یەکەیەکی سەربەخۆی کشتوکاڵی بەڕێوە ببردرێت و یەك بەڕێوەبەرایەتیی هەبێت و هۆکارەکانی بەرهەم هێنان هاوبەش بن، وەکو هێزی کار و ئامێرەکان و ئامرازەکان و ئاژەڵەکان، ئەوا وەکو یەك خاوەندارێتیی کشتوکاڵی ئەژمار دەکرێن.

❖ خاوەندارێتی

رووبەرێکە لە زەوییەك کە هەمووی یان بەشێکی بەکار هاتووە بۆ مەبەستەکانی بەرهەم هێنانی کشتوکاڵی و کاروبارە تەکنیکی و کارگێڕییەکانی وەکو یەکەیەکی سەربەخۆی کشتوکاڵی لە لایەن تاکە کەسێك یان لەگەڵ چەند کەسانێکی تر بەڕێوە دەبردرێن، بە بێ رەچاو کردنی خاوەندارێتی یان کیانی یاسایی یان رووبەر یان هەڵکەوتەکەی. هەروەها ئەو یەکە و دامەزراوانەی ئاژەڵ یان بەرهەمی ئاژەڵی تیایاندا بەرهەم دەهێندرێن بە خاوەندارێتیی کشتوکاڵی دادەنرێن.

❖ بەرهەمی رووەکی

برۆشکە کێڵگەییە سەرەکییەکان (وەکو گەنم، جۆ، برنج، گەنمەشامی، پەتاتە، گوڵی گوڵە بەرۆژە، پەمۆ) لە خۆ دەگرێت. هەروەها برۆشکە لاوەکییەکان و سەوزەوات (وەکو باقلە، نیسك، لۆبیا، ماش، وێنجە، تەماتە) و باخەکانی خورما و مێوە و باخی هاوبەش و دارستانەکان و هەموو جۆرە نەمامگەیەك وەکو نەمامگەی درەخت، داری جوانی و دارەکانی دارستانەکان لەخۆ دەگرێت.

❖ بەرهەمی ئاژەڵی

بەخێو کردنی ئاژەڵ و بەرهەم هێنانی ئاژەڵ و بەرهەمەکانی ئاژەڵ کە بریتین لە مەڕ، چێل و گا، بزن، گامێش، حوشتر، کێڵگەکانی پەڵەوەر، کێڵگەکانی ماسی، شانەکانی مێش هەنگ و هی تر، لەخۆ دەگرێت.

بەشی سێیەم

ڕێکار

1.3 پرسیارنامەی سەرژمێری

ژووری عەمەلیاتی سەرژمێری گرنگیی دا بە بواری بەکار هێنانی تەکنەلۆژیای نوێ و ئامادەکاری بۆ بازدانێکی چوونایەتی لە بواری دانان و جێ بەجێ کردن بە پشت بەستن بە نوێترین ئامۆژگارییە نێودەولەتییەکان لەبارەی سەرژمێریی دانیشتوان و نشینگەکان لە 2010 دا و بنەما و ئامۆژگارییەکانی نەتەوە یەکگرتووەکان لە جێ بەجێ کردنی سەرژمێرییەکان بۆ گەیشتن بە چوارچێوە ئامارییەکانی هەمەلایەنە و بەووردەکارییەوە لەبارەی بیناکان و تایبەتمەندییەکانیان و خێزانەکان، ئەمانەش لە ڕێگای:

1- بەکارهێنانی سکانەری زیرەك لە داگرتنی پرسیارنامەکانی سەرژمێریدا، بە مەبەستی وەرگرتنی خێرا و ووردی زانیارییەکان و دووری کردن لە هەر جۆرە هەڵە یان لایەنگیرییەك لە داگرتنی داتاکاندا. هەروەك دوای گەڕانەوەی پرسیارنامەکان لە کاری مەیدانییەوە دەست کرا بە رووپێواندنی پرسیارنامەکان و چارەسەرکردنیان لە ڕێگای بەرنامەی تایبەتەوە. بۆ گەیشتن بەمانە پرسیارنامەکانی سەرژمێری بە ڕێگایەکی نوێوە دیزاین کران و بۆ یەکەمجار لە مێژووی سەرژمێرییەکانی عێراق شێوازی تۆماری تایبەت بەکار هات کە لە 25 پەڕی دووڕوو و بە قەبارەی A3 پێکهاتبوو. توێژەری مەیدانی وەڵامە گونجاوەکانی دەنووسی یان لە چوارگۆشە تایبەتەکاندا دایدەنا و بۆ دەستکەوتنی ئەنجامەکان لە ماوەیەکی زۆر کورتدا لە ڕێگای سکانەری زیرەکەوە راکێشران و وەرگیران کە ئەمەش پێویستیی بە ژێرخانێکی لێهاتوو هەبوو. هەروەها پێویستی هەبوو بە ئامادە کردنی کادیری مرۆیی و پێشخستنی لایەنە تەکنیکییەکان بە لێهاتووییەکی بەرزەوە.

2- هەڵسوکەوت کردن لەگەڵ تەکنەلۆژیای نوێ وەکو سیستەمی زانیاریی جوگرافی (و دابەزاندنی ئەنجامەکانی سەرژمێری لە سەر سیستەمەکە لە داهاتوودا) لە ڕێگای بەکار هێنانی سیستەمەکانی زانیاریی جوگرافی (GIS) لە ئامادەکارییەکانی سەرژمێری و پیشاندانی ئەنجامەکانی سەرژمێریدا.

3- درووستکردن نەخشەی جوگرافیایی و ئامادەکردنیان بۆ هەموو ئەو کەسانەی لە کارە مەیدانییەکانی سەرژمێریدا کاریان دەکرد ئەویش بە پشت بەستن بە وێنە ئاسمانییە نوێیەکانی ئەو ساڵە کە لە لیژنەکانی سەرژمێرییەوە دەست پێدەکات تا بە بژمێرەکانەوە کۆتایی دێت.

4- دیزاین کردن و دەست نیشانکردنی ناوەڕۆکی پرسیارنامە لە ڕێی بابەت و مواسەفاتەکان بۆ ئەوەی بەرنامە و داتابێسی بۆ دابندرێت.

5- تەیار کردنی ژێرخانەکان و دەست نیشانکردنی بنکەکانی کارکردن لە ناوەند و لە هەرێمدا بە هەموو ئەو ئامێر و کەرەستانەی تایبەت بە پرۆژەکە کە بنکەکان پێویستیان پێبوو.

6- هەڵبژاردنی کادیری لێهاتوو ئەوانەی شارەزاییان هەبوو لە بواری بەکارهێنانی تەکنەلۆژیای نوێ بۆ ئەوەی ئامادە بکرێن وەکو راهێنەر بۆ مەبەستی راهێنانی تیمەکانی کارە تەکنیکییەکان.

7- تواناسازی و ئامادەکردنی کادیری مرۆیی بۆ پێشخستنی لایەنە تەکنیکییەکان بە لێهاتووییەکی بەرز و تایبەت لە بواری تەکنەلۆژیای زانیارییەکانەوە.

8- لێکۆلینەوەیەك سەبارەت بە بابەتەکانی ناوەڕۆکەکە و ئاستی پێویست بوونیان و توانای دەستەبەر کردنیان لە سەرژمێریدا، و گەنگەشەی رەشنووسی پرسیارنامە لە گەڵ کۆمەڵە شارەزایەکی نەتەوە یەکگرتووەکان و پەیمانگەی عەرەبی بۆ راهێنان و لێکۆلینەوەی ئاماری، نوێنەرەکانی کۆمپانیاکانی بەرهەمهێنانی تەکنەلۆژیای سکانەری زیرەك بۆ پرسیارنامەکانی سەرژمێری، و ئەو وولاتانەی لە بواری بەکارهێنانی تەکنەلۆژیای نوێ لە سەرژمێریدا ئەزمونیان هەیە وەکو مەغریب، مسر، سودان، ئوردن و نۆرویژ، لە رووی شێوە و ناوەڕۆك و ئاستی وەڵامدانەوە بۆ دەستەبەر کردنی زانیاریی پێویست و گونجاندنی لەگەڵ ئەو شتانەی بڕیاریان لەسەر دراوە و مواسەفاتی سکانەری زیرەك لە ڕێگای ناسینی ئەو کێشە و ئاستەنگانەی لە ئەزمونەکانیان بەدەرکەوتن.

2.3 گشتگیر بوونی سەرژمێری

سەرژمێری هەموو پارێزگاکان دەگرێتە خۆی بە پارێزگاکانی هەرێمی کوردستانیشەوە، بە هەموو یەکە کارگێڕییەکان تا نزمترین ئاستی یەکەی کارگێڕی کە بریتییە لە گەڕەك لە شارنشین و گوند لە گوندنشیندا. هەروەها بۆ بچووکترین دابەشبوونی ئاماری لە نێو گەڕەك یان گوند دا کە بریتییە لە بلۆك. جێ بەجێ کردنی سەرژمێری گشت بیناکان بە هەموو جۆرەکانییەوە دەگرێتە خۆی چ نشینگە بن یان نانشینگە و تایبەتمەندییەکانیشیانەوە. هەروەها خێزانەکان و ژمارە ئەندامەکانیان و رەگەزی سەرۆکی خێزان و خاوەندارە کشتوکاڵییەکان لەناو خێزانەکاندا و رەگەزی خاوەندار و جۆری خاوەندارێتیی کشتوکاڵی. سەرەڕای ئەمانەش، گشت دامەزراوەکان و ئەو چالاکییە ئابوورییانەی تیایاندا ئەنجام دەدرێن لە خۆ دەگرێت.

3.3 ماوەی ژماردن

کاری مەیدانیی سەرژمێری کردنی بیناکان و خێزانەکان و دامەزراوەکان و خاەندارێتییە کشتوکاڵییەکان بە کۆمەڵە پرۆسەیەکی گەمارۆدان و ژمارەکردن لە ماوەی 2009/10/6 تاکو 2009/12/20 دەستی پێکرد لە هەر دوو ناوچەی شارنشین و گوندنشیندا کە نزیکەی 22 هەزار کەس لە فەرمانبەرانی وەزارەتی پەروەردەی حکومەتی فیدڕاڵ و حکومەتی هەرێمی کوردستان و بەهاوکاریی کارمەندانی دەزگای ناوەندیی ئامار لە ناوەند و لە هەرێمی کوردستان بەشدارییان تێدا کردبوو.

کارەکە بۆ دوو قۆناخ دابەش کرا، قۆناخی یەکەم کاری مەیدانی لە ناوچە شارنشینەکاندا لە 2009/10/6 تاکو 2009/10/30 کە کۆمەڵە کارێکی لەخۆ گرتبوو لەوانە دەوردانی گەڕەکەکان و دەست نیشان کردنی سنوورەکانیان لە سرووشتدا لە رێگای بەکار هێنانی نەخشەوە، ژمارە کردنی رێگاکان لە سروشتدا و دابەزاندنیان بۆ سەر نەخشە، دەست نیشانکردنی سنووری بلۆکەکان لە سروشتدا و لە سەر نەخشە، دابەش کردنی شوێنی کارکردن لە سەر یاریدەدەرەکان، ژمارەکردنی بیناکان، دواجار پڕ کردنەوەی تۆمارەکانی گەمارۆسازی و ژمارەکردنی بیناکان و خێزانەکان و دامەزراوەکان و خاوەندارە کشتوکاڵییەکان.

قۆناخی دووەم کاری مەیدانی لە ناوچە گوندنشینەکاندا لە ماوەی 2009/10/13 تاکو 2009/12/20 و ئەو کارانەی لەخۆ گرتبوون بریتی بوون لە دەست نیشان کردنی پووتانەکانی گوندەکان و ئەمەش بە بەکارهێنانی ئامێری GPS لە مەیداندا، ئینجا ئەنجامدانی پرۆسەی گەمارۆدانی گشت گوندەکان و دەست نیشان کردنی سنووریان لە سرووشت و دابەزاندنی لەسەر نەخشە، دواتر دەست نیشانکردنی سنووری بلۆکەکان لە سرووشت و لەسەر نەخشە و دابەش کردنی ناوچەکانی کارکردن بەسەر یاریدەدەرەکان، ژمارە کردنی بیناکان و دواجاریش پڕ کردنەوەی تۆمارەکانی گەمارۆدانی بیناکان و خێزانەکان و دامەزراوەکان و خاوەندارە کشتوکاڵییەکان.

مەبەست لە پرۆسەی ژمارە کردن بە دەست خستنی بەڵگەی جوگرافیایی بوو کە بژمێر بەهۆی ئەوانەوە بتوانێت زانیارییەکانی پەیوەست بە بیناکان و خێزانەکان بەدەست بێنێت بۆ مەبەستی سەرژمێری بە بێ رەچاو کردنی جۆری و مەبەستی بەکارهێنانی.

مەبەست لە پرۆسەی گەمارۆسازی بە دەست خستنی چوارچێوەی ئاماری و زانیاریی سەرەتاییە لەبارەی دانیشتوان و خێزانەکان کە بریتین لە دەست نیشان کردنی ئەو شوێنانەی کە لێن و ژمارەیان و هەروەها بۆ ئەوەی ببێت بە رێبەرێکی کار کردن بۆ مەبەستی مەزندە کردنی ژمارەی بژمێرەکان و دەست نیشان کردنی شوێنی کارکردنی هەر بژمێرێك و دڵنیا بوون لە لەخۆ گرتنی بچووکترین ناوچەی جوگرافیایی.

4.3 سەرژمێریی ئەزموونی

بە پێی پلانی گشتگیری سەرژمێریی گشتیی دانیشتوان و نشینگەکانی ساڵی 2009، بەمەبەستی تاقیکردنەوەی هەمەلایەنەی رێوشوێنەکانی سەرژمێری، لە 6 شوێنی کارگێڕیی جیاجیا لە عێراق سەرژمێریی ئەزموونی بەرێوە چوو کە تیایاندا هەموو تایبەتمەندییەکانی دانیشتوان و نشینگەکان بوونیان هەبوو و بەسەر 6 پارێزگادا دابەش ببوون و بەئەنجام گەیاندنی گشت قۆناخەکانی سەرژمێریی لە خۆ دەگرت هەر لە

ئامادەکارییەکان و سەرژمێری کردن و چارەسەر کردن کە قۆناخی گەمارۆسازی و ژمارە کردنیشی لەخۆ دەگرت و لە نیوەی یەکەمی مانگی ئایاری 2009 بەڕێوەچوو و پرۆسەی گەمارۆسازی و ژمارەکردن 7 ڕۆژی خایاند لە ڕێکەوتی 2009/5/24 تاکو 2009/6/1 و 1853 کەس بەشداریان تێدا کرد.

بە پێی ئەو بابەتانەی کە پەیوەندییان بەم قۆناخەوە هەبوو ئەمانەی خوارەوە تاقی کرانەوە:

1- کاری مەیدانی و بەردەوام بوونی لە نەخشە کێشانەوە بگرە تاکو و گەمارۆسازی و ژمارە کردن.
2- کەرەستەی پێویست بۆ ژمارە کردن کە لە ژمارەکردنی بیناکاندا بەکار دێن لە پرۆسەی گەمارۆسازی و ژمارە کردندا.
3- ووردی و کارایی بەرنامەکانی ڕاهێنان لە رووی ناوەڕۆك و هەڵبژاردنی ڕاهێنەران و ماوەی ڕاهێنان و ئاستی وەرگرتنی ڕاهێنراوەکان بۆ داگرتنەکانی تۆمارەکان و پرسیارنامەکان و دەرهێنراوەکانیان (ئەنجامەکانیان).
4- تاقیکردنەوەی تۆماری پرسیارنامەکانی گەمارۆسازیی بیناکان و خێزانەکان و ئەو پرسیارانەی لە سەری درووست دەبن.
5- ئاستی روونیی ڕێنماییەکان و پێناسە و چەمکە بەکارهاتووەکانی ناویان.
6- تاقیکردنەوەی ووردیی نەخشەکان و شێوازی هەڵسوکەوت کردن لەگەڵیدا.
7- زانینی تێکرای پڕکردنەوەی تۆمارێك و لەویشەوە دەست نیشانکردنی ژمارەی کاتژمێرەکانی کار.
8- ئامێرەکانی سکانەری زیرەك و ڕێژەی وەرگرتنی زانیارییەکان لە پرسیارنامەکان.
9- بەرنامەی چارەکردنی زانیارییەکان و دەرکردنی ڕاپۆرتی کۆتایی.
10- قۆناخی پێداچوونەوە و ووردبینی کردنی مەکتەبی.

5.3 کاری مەیدانی

هەر گەڕەکێك لە ناوچە شارنشینەکاندا (ناو سنووری شارەوانییەکاندا) و هەر گوندێك لە ناوچە گوندنشینەکاندا (دەرەوەی سنووری شارەوانییەکان) بە شوێنی کار دادەنرێت لە کاری گەمارۆسازی و ژمارەکردندا، کە تیایدا شێوازی خوارەوە پەیڕەو دەکرێت لە کارە مەیدانییەکانی پرۆسەی گەمارۆسازی و ژمارە کردندا:

1- نەخشەیەکی ڕێپیشاندەری ناوچەی کاری مەیدانی بە قەبارەی A0 ڕادەستی سەرۆکی تیمی گەڕەك دەکرێت، هەروەها نەخشەی ووردەکاری بە پێی ژمارەی یاریدەدەرەکانی.
2- دەست نیشانکردنی سنووری گەڕەك لە لایەن سەرۆکی تیمەوە و دانانی ئاماژە و نیشانە بۆ سبۆخی سور و ئینجا دابەزاندنیان لەسەر نەخشە.
3- دانانی ژمارەی سەرژمێری کە دووبارە نابنەوە بۆ ڕێگاکان لە لایەن سەرۆکی تیمەوە کە لە گەڕەکەکەدا دووبارە نابنەوە و بە ژمارە 1 دەست پێدەکات و هەڵدەکشێت، پاشان گەمارۆدانی و دانانی نیشانەی ڕێگاکان بە سبۆخی شین و ئینجا دابەزاندنی لەسەر نەخشە.
4- دابەش کردنی گەڕەك بۆ سەر بلۆکەکان لە لایەن سەرۆکی تیمەوە بە جۆرێك (70-100) بینا لە هەر بلۆکێکدا هەبێت و ژمارە کردنی ئەم بلۆکانە بە ژمارەی سەرژمێری کە دووبارە نابنەوە لە گەڕەکەکەدا و لە ژمارە 1 ەوە دەست پێدەکات و هەڵدەکشێت.
5- دابەش کردنی بلۆکەکان لە لایەن سەرۆکی تیمەوە بەسەر یاریدەدەرەکانیدا بە شێوەیەك بۆ هەر یاریدەدەرێك 5 بلۆك تەرخان بکرێن و وصف ی بلۆکەکان بۆ هەر یەك لە یاریدەدەرەکان بکرێت.
6- دابەزاندنی بلۆکەکانی تایبەت بە ناوچەی کاری هەر یەك لە یاریدەدەرەکان لەسەر نەخشەی ووردەکاریی تایبەت بە سەرۆکی تیم و جێگیر کردنی نمرەی یاریدەدەر بە ئاراستەی سەرەوەی لای ڕاستی سنوورەکە.
7- دابەزاندنی نمرەی سەرژمێریی ڕێگا لە سەر نەخشە بۆ ناوچەی کاری هەر یاریدەدەرێك.

8- پێداچوونەوە و تەواو کردنی نمرەکانی ڕێگاکان لە لایەن یاریدەدەرەوە لە سەر نەخشە و دڵنیا بوون لێی و گونجانی لەگەڵ ئەوەی لە سەر ئەرز هەیە.

9- دەست نیشانکردنی سنووری بلۆکەکان لە سەر ئەرز و دانانی نیشانە بۆ دەست نیشانکردنی سنووری بلۆك بە سبۆخی سۆر کە لە گۆشەی باشووری ڕۆژ ئاوا، و دابەزاندنی لەسەر نەخشە.

10- ژمارە کردنی بیناکانی ناو هەر بلۆکێك لەسەر ئەرز لە لایەن یاریدەدەرەوە و بە ژمارەی ریزبەندی سەرژمێری کە دووبارە نابنەوە لە هەر بلۆکێکدا و لە ژمارە 1 ەوە دەست پێدەکات و هەڵدەکشێت، بە سبۆخی شین و لە گۆشەی باشوری ڕۆژئاوا، ئینجا دابەزاندنیان لەسەر نەخشە.

11- پڕ کردنەوەی تۆماری گەمارۆدانی بیناکان و خێزانەکان و دامەزراوەکان و خاوەندارە کشتوکاڵییەکان لە لایەن یاریدەدەرەوە و بە پێی ڕێنماییەکانی پڕکردنەوەی تۆمار و پرسیارنامەکان.

3.6 چارەکردنی زانیارییەکان

چارەکردنی زانیارییەکان بە چەند قۆناخێکدا تێپەڕ دەبێت کە بریتین لە:

1- قۆناخی پێداچوونەوە و وردبینی کردنی مەکتەبی بۆ تۆمارەکان لە ماوەی 2010/2/9 تاکو 2010/4/29.

2- قۆناخی سکانەری زیرەك لە ماوەی 2010/2/25 تاکو 2010/6/15.

3- قۆناخی لەخۆ گرتن لە ماوەی 2010/3/9 تاکو 2010/7/1.

4- قۆناخی کۆدکردن لە ماوەی 2010/4/10 تاکو 2010/7/15.

5- قۆناخی چارەکردن لە ماوەی 2010/4/22 تاکو 2010/7/22.

چارەکردن بە پێی میکانیزمی کار و ڕێبازی دەست نیشانکراو و بە پێی داواکارییەکانی هەر قۆناخێك لە قۆناخەکان بەڕێوە چووە و ڕەچاوی ئەوەش کراوە کە هیچ ڕاست کردنەوە یان لابردنێك نەکرێت لەسەر ئەو پرسیارنامانەی لە مەیدان بەکار هاتوون و پێداچوونەوە و وردبینی کرا لەسەر ئەو زانیارییانەی کە دەبوو کاریگەریان هەبێت لەسەر کاری سکانەری زیرەك لە کاتی ڕاکێشانیاندا و ئەم زانیارییانە دەگرێتە خۆی: نمرەی کارگێڕیی گەڕەك بە گەڕانەوە بۆ ڕێبەری کارگێڕیی تایبەت بە کاری سەرژمێری، ژمارەی بلۆکەکانی هەر گەڕەکێك و ژمارەی تۆمارەکان لە هەر بلۆکێکدا، لە کۆتاییشدا دڵنیا بوون لە پڕکردنەوە و درووستیی زانیارییەکانی پێناسین لە پرسیارنامەکانی گشت تۆمارەکاندا لەگەڵ ژمارەی پرسیارنامە بەکارهاتووەکان و نەبوونی هیچ بزر بوونێك. دوای دڵنیا بوون لەوەی گشت زانیارییەکانی قۆناغی پێشتر درووستن، دەست کرا بە پڕکردنەوەی نموونەی چوارچێوەی کار و دواتر لە خشتەیەکی تایبەت لە داتابێس دا داگیران وەکو خزمەتێك بۆ کارەکە لە قۆناغی سکانەری زیرەکدا و بۆ ئەوەی لەورێگایەوە دڵنیایی درووست بکرێت لە نەبوونی هیچ جۆرە بزر بوونێك و کەم بوونێك لە تۆمارەکان یان بلۆکەکاندا. دواتر پرۆسەی سکانەری زیرەك دەست پێکرا کە چەند چالاکییەك لە خۆ دەگرێت و بریتین لە چاودێری کردن، سکانەری زیرەك (ICR)، ڕاستکردنەوە، پارێزگاری کردن، داگرتنی چوارچێوە، بزر بووەکان و دووبارە بووەکان، چارەکردنی سەرەتایی، ئینجا گواستنەوە بۆ قۆناغی گشتگیر بوون لە ناو داتابێسدا. لە کاتی ڕوودانی هەر جۆرە گرفتێك لە وێنەکاندا پرۆسەی سکانەری زیرەك بۆی دووبارە دەکرایەوە بۆ وێنەکانی پرسیارنامەکان.

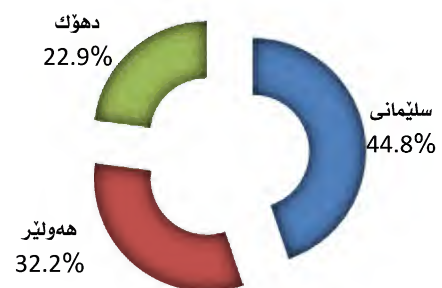
ئەبێت بزانرێت کە لە ڕێگای زانیارییەکانی ئەو چوارچێوانەی لە ناو کۆمپیوتەر داگیراون و بەرنامەی بزربووەکان و دووبارەبوونەوەکان توانرا بزانرێت کە ئایا هیچ پرسیارنامەیەك یان تۆمارێك یان بلۆکێك هەبووە پرۆسەی ڕووپێوی ڕووناکیی بۆ نەکرابێت یاخود لەناو داتابێسەکەدا نەپارێزراو بن.

بەشی چوارەم

ئەنجامە سەرەکییەکان

4-1 ژمارەی دامەزراوەکان

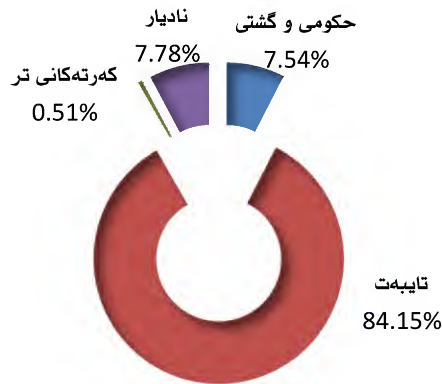
- کۆی ژمارەی دامەزراووەکان لە هەرێمی کوردستان بریتییە لە 245559دامەزراوە کە ڕێژەی 71.2٪ یان لە ناوچە شارنشینەکاندان و ئەویتر واتە 28.8٪ لە ناوچە گوندنشینەکان.
- پارێزگای سلێمانی لە ڕووی هەبوونی دامەزراوەکانەوە گەورەترین ڕێژەی هەیە کە 44.8٪ ە و دوای ئەو هەریەك لە پارێزگاکانی هەولێر (32.2٪) و دهۆك (22.9٪) دێن.

وێنەی ژمارە 1- ڕێژەی دامەزراوەکان بەپێی پارێزگاکان

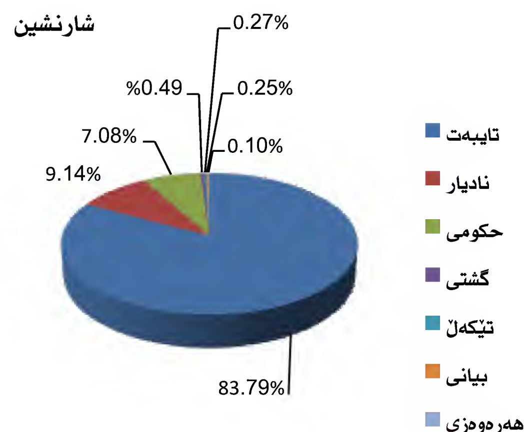
4-2 دامەزراوەکان بە پێی کەرت

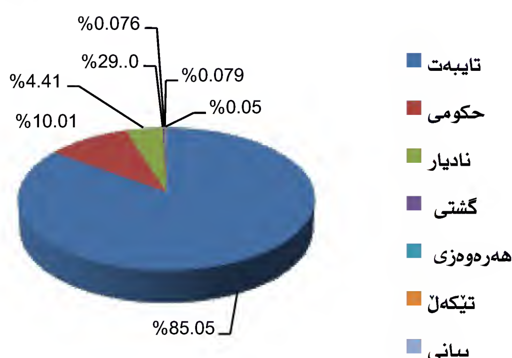
- کۆی دامەزراوەکانی هەردوو کەرتی حکومی و گشتی بریتییە لە 7.54٪ لە کۆی گشت دامەزراوەکانی هەرێمی کوردستان، هەروەها گەورەترین ڕێژەی دامەزراوەکان هی کەرتی تایبەتە کە بریتییە لە 84.15٪ و کەرتەکانی تریش ڕێژەی 0.51٪ پێکدەهێنن. ئەو دامەزراوانەش کە جۆری کەرتەکەیان دیار نییە ڕێژەیان 7.78٪ لە کۆی هەموو دامەزراوەکانی هەرێمی کوردستان.

وێنەی ژمارە 2- ڕێژەی دامەزراوەکان بەپێی جۆری کەرت

- لە ناوچە شارنشینەکاندا ریزبەندی دامەزراوەکان بە پێی جۆری کەرتەکان بریتییە لە کەرتی تایبەت 83.79٪، نادیار 9.14٪، حکومی 7.08٪، گشتی 0.49٪، تێکەڵ 0.27٪، بیانی 0.25٪، هەرەوەزی 0.10٪، لە کۆی گشتیی دامەزراوەکانی هەرێمی کوردستان لە ناوچە شارنشینەکاندا.
- لە ناوچە گوندنشینەکاندا ریزبەندی دامەزراوەکان بە پێی جۆری کەرتەکان بریتییە لە تایبەت 85.05٪، حکومی 10.01٪، نادیار 4.41٪، گشتی 0.29٪، هەرەوەزی 0.076٪، تێکەڵ 0.079٪، بیانی 0.05٪. لە کۆی گشتیی دامەزراوەکانی هەرێمی کوردستان لە ناوچە گوندنشینەکاندا.

وێنەی ژمارە (3) ژمارەی دامەزراوەكانی هەرێمی كوردستان بە پێی ژینگە و كەرت

- بۆ دامەزراوەكانی كەرتی حكومی، پارێزگای سلێمانی گەورەترین ئاستی هەیە ٪42.54 و دوای ئەویش هەریەك لە پارێزگاكانی هەولێر (٪33.49) ودهۆك (٪30.96) دێن.

وێنەی ژمارە (4) دابەش بوونی دامەزراوەكانی كەرتی حكومی بە پێی پارێزگا

- هەروەها بۆ كەرتی تایبەتیش پارێزگای سلێمانی گەورەترین رێژەی هەیە ٪46.06 و پاشان پارێزگای هەولێر بە رێژەی ٪30.81 پلەی دووەم و پارێزگای دهۆك بە رێژەی ٪23.12 پلەی سێیەمی دەستەبەر كردووە.

وێنەی ژمارە (5) دابەش بوونی دامەزراوەكانی كەرتی تایبەت بە پێی پارێزگا

- پارێزگای هەولێر بەرزترین ئاستی دامەزراوە هەرەوەزییەكانی هەیەكە دەگاتە ٪76.37 ، ئینجا پارێزگای سلێمانی(٪16.45) ولەكۆتاییشدا پارێزگای دهۆك (٪7.17).

وێنەی ژمارە (6) دابەش بوونی دامەزراوەكانی كەرتی هەرەوەزی بە پێی پارێزگا

- هەروەها لە رووی هەبوونی دامەزراوەكانی كەرتی بیانیش پارێزگای هەولێر بەرزترین ئاستی هەیە كە بریتییە لە ٪78.07، هەریەك لە پارێزگاكانی سلێمانی (٪12.5) و دهۆك (٪9.42) بە پلەی دووەم و سێیەم دێن.

وێنەی ژمارە (7) دابەش بوونی دامەزراوەکانی کەرتی بیانی بە پێی پارێزگا

3.4 دامەزراوەکان بە پێی چالاکیی ئابووری

- ئەو دامەزراوانەی کە چالاکییەکانیان بریتییە لەبازرگانیی تاك و کۆ، چاککردنەوەی هۆکارەکانی هاتووچۆ کردن ئەوانەی بزوێنەریان هەیە و ماتۆرسیکل ڕێژەی 38.08٪، پێکدەهێنن کە بەرزترین ڕێژەیە و دوای ئەویش ئەو دامەزراوانە دێن کە چالاکییان بریتییە لە کشتوکاڵ وفۆزینەوەی دارستانەکان و ڕاوە ماسی 22.18٪، و هەروەها نزمترین ڕێژەش بەر ئەو دامەزراوانە دەکەوێت کە جۆری چالاکییان بریتییە لە (چالاکی بژێوی خێزان کە تاك بە کاری دەهێنێ هەروەها چالاکیی بژێوی خێزان کە بە کار دێت لە دروست کردنی کەل و پەلْ و خزمەتگوزارییەکانی ناسەرەکی بۆ بە کار هێنانی تایبەت) و ڕێژەکەشی دەکاتە 0.01٪.
- دامەزراوەکانی تر کە چالاکییەکانییان بریتین لە چالاکییە ئابوورییەکانی تر و ئەمەش چالاکییەکانی کانزاکردن و بەکارهێنانی (کانە بەردینەکان)، گەیاندنی ئاو و تۆڕی ئاوەڕۆی تەندروستی، بیناکردن، زانیارییەکان و گەیاندن، چالاکییە دارایی و بیمەییەکان، چالاکییەکانی خانوو و زەوی و زار، چالاکییە پیشەیی و زانستی و تەکنیکییەکان، چالاکییەکانی خزمەتگوزارییە کارگێڕییەکان و خزمەتگوزارییەکانی پشتیوانی، هونەر، خۆشگوزەرانی و کات بەسەر بردن، چالاکییە خزمەتگوزارییەکانی تر، چالاکییە خێزانییەکانی تایبەت بە بژێوی ژیان و چالاکییەکانی ڕێکخراو و دەستەکان ئەوانەی دادوەریی نیشتیمانی نایانگرێتەوە، ڕێژەی (39.71٪) لە کۆی گشتیی دامەزراوەکان دەگرنە خۆیان.

- پارێزگای سلێمانی بەرزترین ڕێژەی هەیە لە ژمارەی ئەو دامەزراوانەی چالاکییان تایبەتە بە کشت و کاڵ و فۆزینەوەی دارستان و ڕاوەماسی کە دەکاتە 48.32٪ و پارێزگای هەولێر کەمترین ڕێژەی هەیە 24.08٪، و ڕێژەی ئەم چالاکییە لە پارێزگای دهۆك 27.59٪.
- ناوچە شارنشینەکانی پارێزگای دهۆك لە نێو ناوچە شارنشینەکانی تر دا بەرزترین ڕێژەیان هەیە لە ژمارەی ئەو دامەزراوانەی کە لە بواری چالاکیی کشتوکاڵ و (حراجە) و ڕاوەماسی دان و ڕێژەکەش بریتییە لە 51.26٪ بەڵام ئەم ڕێژەیە لە پارێزگاکانی تر دا بریتییە لە (33.46٪) لە پارێزگای سلێمانی و (15.27٪) لە پارێزگای هەولێر.
- ناوچە گوندنشینەکانی پارێزگای سلێمانی لە نێو ناوچە گوندنشینەکانی تر دا بەرزترین ڕێژەیان هەیە لە ژمارەی ئەو دامەزراوانەی کە لە بواری چالاکیی کشتوکاڵ و فۆزینەوەی دارستان و ڕاوەماسی دان و ڕێژەکەش بریتییە لە 50.82٪ بەڵام ئەم ڕێژەیە لە پارێزگاکانی تر دا بریتییە لە (25.56٪) لە پارێزگای هەولێر و (23.60٪) لە پارێزگای دهۆك.

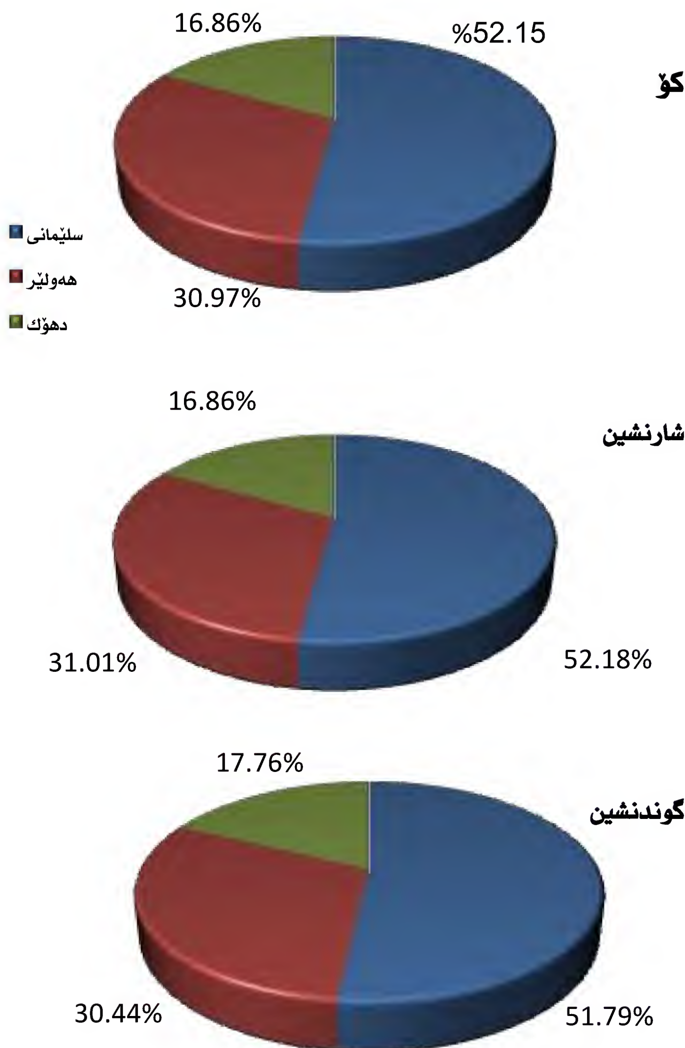

وێنەی ژمارە (8-1) دابەش بوونی دامەزراوەکان ئەوانەی چالاکییان بریتییە لە کشتوکاڵ و فۆزینەوەی دارستان و ڕاوەماسی بە پێی پارێزگا

وێنەی ژمارە (2-8) دابەش بوونی دامەزراوەکان ئەوانەی چالاکییان بریتییە لە کشتوکاڵ و قۆزینەوەی دارستان و راوەماسی بە پێی ژینگە و پارێزگا

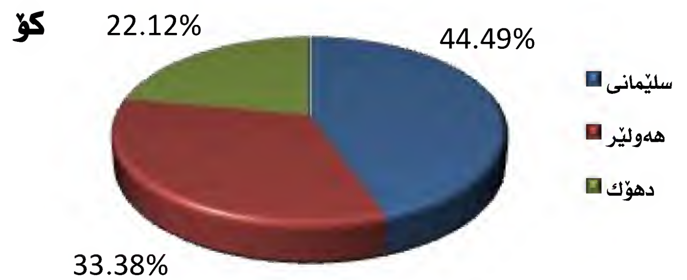
- پارێزگای سلێمانی لە رووی هەبوونی دامەزراوەکانی تایبەت بە چالاکییەکانی پیشەسازییە گۆڕدراوەکان کان رێژەی 52.15٪ ی هەیە کە بەرزترین رێژەیە و دوای ئەویش هەر یەکە لە پارێزگاکانی هەولێر (30.97٪) و دهۆك (16.86٪) دێن.
- لە ژینگەی شارنشیندا، پارێزگای سلێمانی لە رووی هەبوونی دامەزراوەکانی تایبەت بە چالاکییەکانی پیشەسازییە گۆڕدراوەکان رێژەی 52.18٪ ی هەیە کە بەرزترین رێژەیە و دوای ئەویش هەر یەکە لە پارێزگاکانی هەولێر (31.01٪) و دهۆك (16.86٪) دێن.
- هەروەها لە ژینگەی گوندنشینیشدا پارێزگای سلێمانی لە رووی هەبوونی دامەزراوەکانی تایبەت بە چالاکییەکانی پیشەسازییە گۆڕدراوەکان کان رێژەی 51.79٪ ی هەیە کە بەرزترین رێژەیە و دوای ئەویش هەر یەکە لە پارێزگاکانی هەولێر (30.44٪) و دهۆك (17.76٪) دێن.

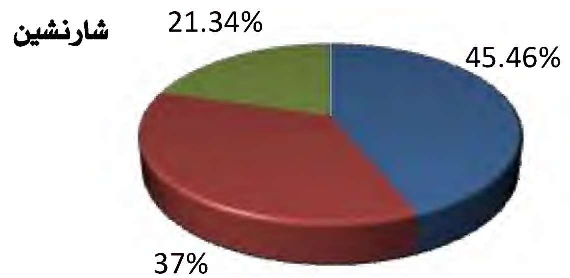

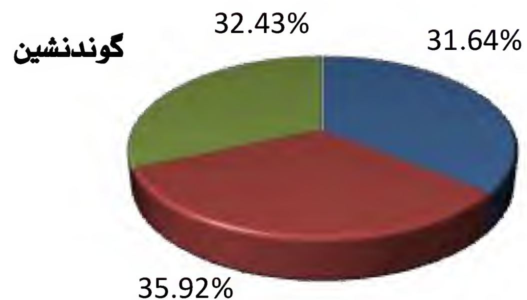
وێنەی ژمارە (9) دابەش بوونی دامەزراوەکان ئەوانەی چالاکییان پیشەسازییە گۆڕدراوەکانە بە پێی ژینگە و پارێزگا

- پارێزگای سلێمانی لە رووی هەبوونی دامەزراوەکانی تایبەت بە چالاکییەکانی بازرگانیی تاك و کۆ و چاك کردنەوەی هەموو جۆرەکانی نەفەر هەڵگرەکان (مرکبات) رێژەی 44.49٪ ی هەیە کە بەرزترین رێژەیە و دوای ئەویش هەر یەکە لە پارێزگاکانی هەولێر (33.38٪) و دهۆك (22.12٪) دێن.
- لە ژینگەی شارنشیندا، پارێزگای سلێمانی لە رووی هەبوونی دامەزراوەکانی تایبەت بە چالاکییەکانی بازرگانیی تاك و کۆ و چاك کردنەوەی هەموو جۆرەکانی نەفەر هەڵگرەکان (مرکبات) رێژەی 45.46٪ ی هەیە کە بەرزترین رێژەیە و دوای ئەویش هەر یەکە لە پارێزگاکانی هەولێر (37٪) و دهۆك (21.34٪) دێن. هەروەها لە

ژینگەی گوندنشینیشدا پارێزگای هەولێر لە رووی هەبوونی دامەزراوەکانی تایبەت بە چالاکییەکانی بازرگانیی تاك و کۆ و چاك کردنەوەی هەموو جۆرەکانی نەفەر هەڵگرەکان (مرکبات) رێژەی 35.92٪ ی هەیە کە بەرزترین رێژەیە و دوای ئەویش هەر یەکە لە پارێزگاکانی دهۆك (32.43٪) و سلێمانی (31.64٪) دێن.

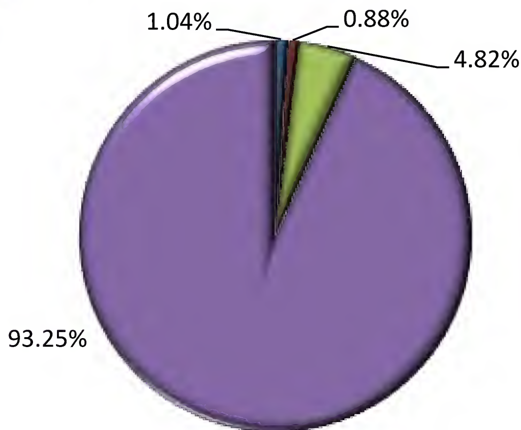

وێنەی ژمارە (10) دابەش بوونی دامەزراوەکان ئەوانەی چالاکییان بازرگانیی تاك و کۆ و چاك کردنەوەی هەموو جۆرەکانی نەفەر هەڵگرەکان (مرکبات) بە پێی ژینگە و پارێزگا

4.4 دامەزراوەکان بە پێی کەرت و چالاکیی ئابووری

- ئەگەر سەیرێکی ئەو دامەزراوانە بکرێت کە لە کەرتی حکومی دان دەبینین کە ئەو دامەزراوانەی تایبەتن بە چالاکیی کشتوکاڵ و فۆزینەوەی دارستان و راوەماسی رێژەی (1.04٪) یان پێکدەهێنن و چالاکییەکانی پیشەسازییە گۆڕدراوەکانیش رێژەی (0.88٪) و چالاکییەکانی بازرگانیی تاك و کۆ و چاککردنەوەی هەموو جۆرەکانی نەفەر هەڵگرەکان (مرکبات)یش (4.82٪) پێکدەهێنن. گشت چالاکییەکانی تریش رێژەکەیان بریتییە لە (93.25٪) لە کۆی دامەزراوەکانی کەرتی حکومیدا.

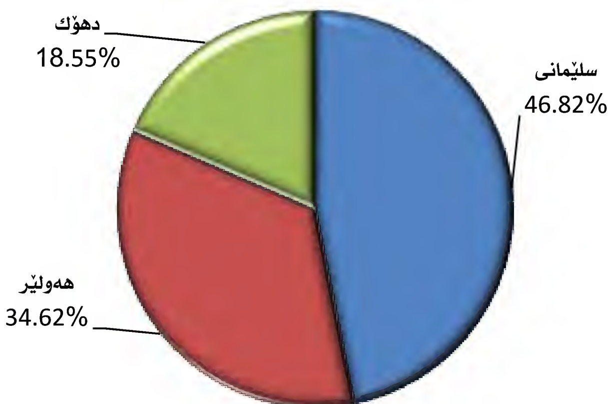
وێنەی ژمارە (11) دابەش بوونی دامەزراوەکانی کەرتی حکومی بە پێی چالاکیی ئابووری

- هەروەها لە نێو دامەزراوەکانی کەرتی تایبەتیشدا دیارە کە ئەو دامەزراوانەی تایبەتن بە چالاکیی کشتوکاڵ و فۆزینەوەی دارستان و راوەماسی رێژەی 26.22٪ یان پێکدەهێنن و چالاکییەکانی پیشەسازییە گۆڕدراوەکانیش رێژەی 8.54٪ و چالاکییەکانی بازرگانیی تاك و کۆ و چاککردنەوەی هەموو جۆرەکانی نەفەر هەڵگرەکان (مرکبات)یش 44.33٪ پێکدەهێنن. گشت چالاکییەکانی تریش رێژەکەیان بریتییە لە 20.89٪ لە کۆی دامەزراوەکانی کەرتی حکومیدا.

4.5 ژمارەی کارکەران بە پێی چاڵاکی و کەرتی کار

٭) ژمارەی کارکەران

- کۆی کارکەران لە دامەزراوەکانی هەرێمی کوردستاندا بە هەموو جۆرەکانییەوە دەکاتە 778218 کارکەر کە 76.85٪ ئەم ژمارەیە لە ناوچە شارنشینەکان و 23.15٪ ی تریش لە ناوچە گوندنشینەکاندا.
- پارێزگای سلێمانی بەرزترین ئاستی هەیە لە هەبوونی کارکەردا 46.82٪ کۆی کارکەران و دوای ئەو پارێزگای هەولێر (34.62٪) و پارێزگای دهۆك (18.55٪) دێن.

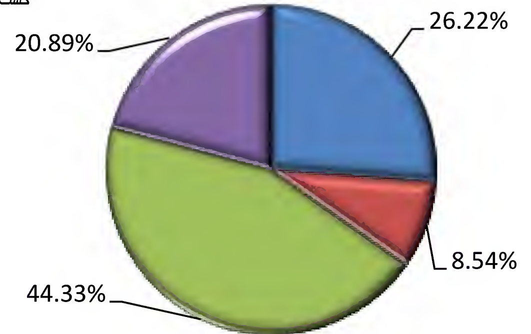

وێنەی ژمارە (14) دابەش بوونی کارکەرەکان لە دامەزراوەکاندا بە پێی پارێزگا

- ریزبەندی کەرتەکان لە رووی هەبوونی کارکەرەوە بەم شێوەیە یە: کەرتی حکومی 42.54٪، کەرتی تایبەت 55.08٪ و کەرتەکانی تر(گشتی، هەرەوەزی، تێکەڵاو و بیانی) 2.37٪.

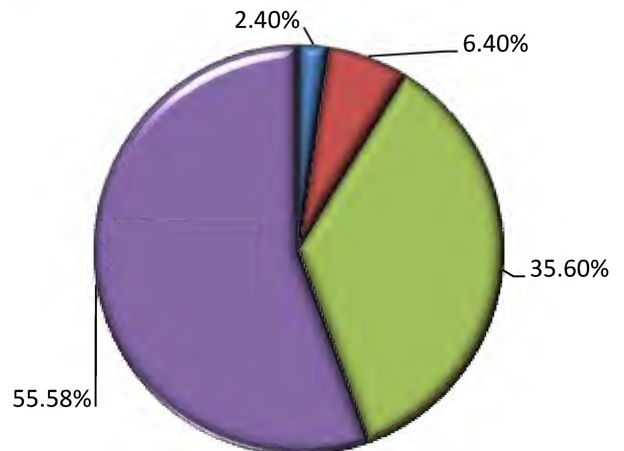

وێنەی ژمارە (15) دابەش بوونی کارکەرەکان لە دامەزراوەکاندا بە پێی کەرت

وێنەی ژمارە(12) دابەشبوونی دامەزراوەکانی کەرتی تایبەت بە پێی چالاکیی ئابووری

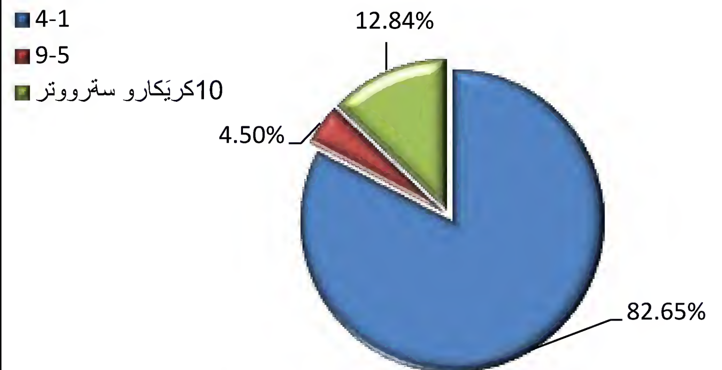
- لە گشت کەرتەکانی تردا (گشتی، تێکەڵاو، هەرەوەزی و بیانی) دامەزراوەکانی تایبەت بە چالاکییە کشتوکاڵی و قۆزینەوەی دارستان و راوەماسییەکان رێژەی 2.40٪ لە کۆی گشتییان پێکدەهێنن. بەڵام لە کۆی دامەزراوەکانی ئەم کەرتانەدا، چالاکییەکانی پیشەسازییە گۆڕدراوەکان 6.40٪، بازرگانیی تاك و کۆ و چاککردنەوەی هەموو جۆرە نەفەرهەڵگرێك 35.60٪ و لە کۆتاییشدا چالاکییە ئابوورییەکانی تر 55.58٪ پێك دەهێنن.

وێنەی ژمارە (13) دابەش بوونی دامەزراوەکانی کەرتی(گشتی - تیکەڵاو -هەرەوەزی - بیانی) بە پێی چالاکیی ئابووری

4.6 دامەزراوەکان بە پێی گروپەکانی ژمارەی کارکەرەکان

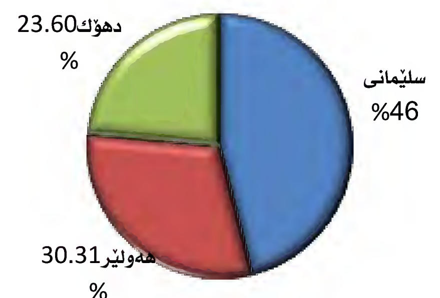
- ئەو دامەزراوانەی لە نێوان (4-1) کرێکاریان هەیە ڕێژەیان بریتییە لە 82.65٪ و لە (9-5) کرێکار 4.50٪ و 10 کرێکار و سەرووتر 12.84٪ ی دامەزراوەکان پێکدەهێنن.

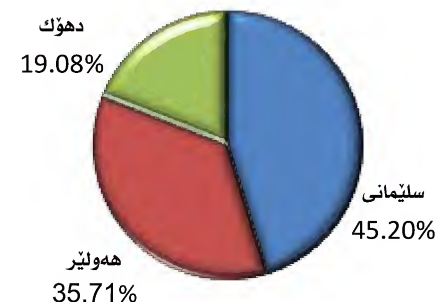
وێنەی ژمارە (16) دابەش بوونی دامەزراوەکان بە پێی گروپەکانی ژمارەی کارکەرەکان

- ریزبەندی پارێزگاکان لە هەبوونی (4-1) کرێکار بەم شێوەیەیە:
سلێمانی46٪، هەولێر30.31٪، دهۆك23.60٪
- هەروەها لە گروپی (9-5) کرێکاردا ریزبەندی پارێزگاکان بەم شێوەیەیە:
سلێمانی 45.20٪، هەولێر 35.71٪، دهۆك 19.08٪

گروپی (1- 4)

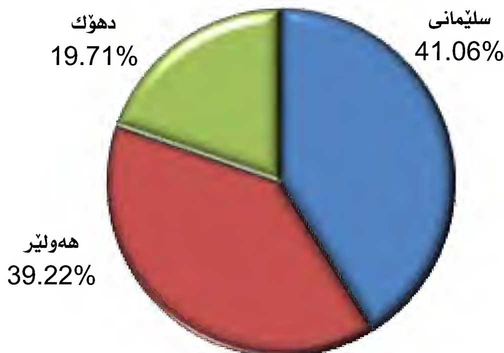

گروپی (5 - 9)

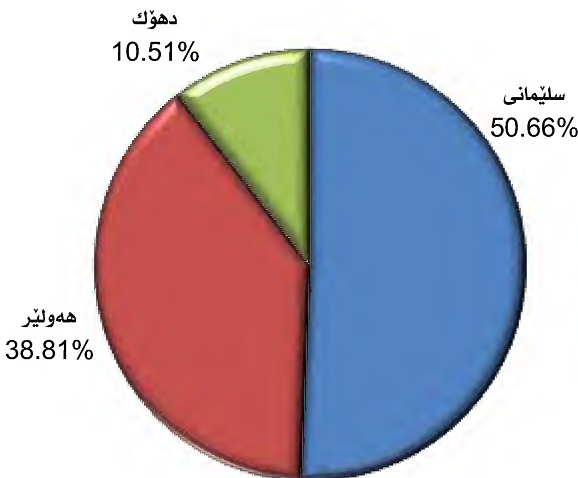
وێنەی ژمارە (17) دابەش بوونی دامەزراوەکان بە پێی گروپەکانی (1-4) و (5-9) کارکەر لەسەر ئاستی پارێزگا

- بۆ گروپی (10-49) کرێکاریش پارێزگای سلێمانی پلەی یەکەم 41.06٪ و پارێزگای هەولێر پلەی دووەم 39.22٪ و پارێزگای دهۆکیش پلەی سێیەمی هەیە19.71٪

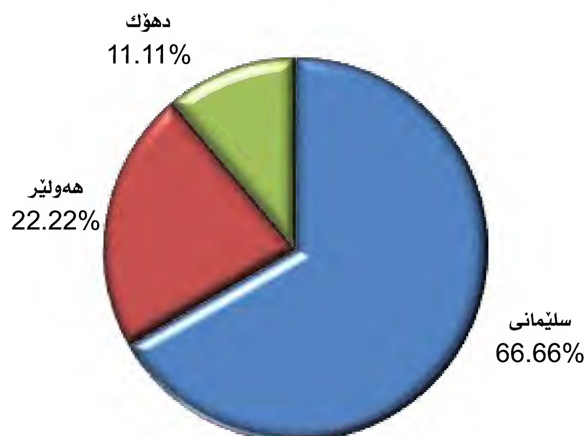

وێنەی ژمارە (18) دابەش بوونی دامەزراوەکان بە پێی گروپی (10-49) کارکەر لەسەر ئاستی پارێزگا

لە ڕووی هەبوونی ژمارەی کارکەرەکانی نێوان (100-499) کارکەردا، پارێزگای سلێمانی ڕیزبەندی یەکەم و هەولێر ریزبەندی دووەم و دهۆك ریزبەندی سێیەمی هەیە کە ڕێژەکانیان بەریز بریتییە لە (50.66٪)، (38.81٪)، (10.51٪).

وێنەی ژمارە (19) دابەش بوونی دامەزراوەکان بە پێی گروپی (100-499) کارکەرلەسەر ئاستی پارێزگا

وێنەی ژمارە (20) دابەش بوونی ئەو دامەزراوانەی زیاتر لە □□□□ کارکەریان هەیە لەسەر ئاستی پارێزگا

- دواجار، ریزبەندی پارێزگاکان بە پێی هەبوونی زۆرترین ژمارەی ئەو دامەزراوانەی زیاتر لە 1000 کارکەریان هەیە بەم جۆرەیە: پارێزگای سلێمانی 66.66٪ ، پارێزگای هەولێر 22.22٪ و پارێزگای دهۆکیش 11.11٪ .

خشتەی 1 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و چالاکیی ئابووری و جۆری کەرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work جۆری کەرتی کارکردن							کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هەرەوەزی Cooperative	تێکەلاو Mixed	گشتی Public	حکومی Governmental	Total	
Sulaimaniya Governorate									**پارێزگای سلێمانی**
Agriculture, Forestry and Fishing									**کشتوکاڵ و قۆزینەوەی دارستانەکان و راوە ماسی**
Crop and animal production, hunting and related service activities	106	3	26189	2	3	15	50	26368	چالاکیی کشتوکاڵی بەروبووم وبەرهەمە ئاژەڵییەکان و راو کردن و خزمەتگوزارییە پەیوەندیدارەکان
Forestry and logging	0	0	6	0	0	0	20	26	قۆزینەوەی دارستان و بڕینی دارە تەختەییەکان
Fishing and aquaculture	0	0	27	0	0	0	1	28	راو کردنی ماسی و بەخێوکردنی زیندەوەرە ئاوییەکان
Total	**106**	**3**	**26222**	**2**	**3**	**15**	**71**	**26422**	**کۆ**
Mining and Quarrying									**بەکانزاکردن و بەکارهێنانی کانە بەردینەکان**
Mining of coal and lignite	0	0	3	0	0	0	0	3	بەکانزاکردنی خەڵوز و لگنیت
Extraction of crude petroleum and natural gas	0	6	22	0	0	0	1	29	دەرهێنانی نەوتی خاو و غازی سروشتی
Mining of metal ores	0	0	1	0	0	0	0	1	بە کانزا کردنی فلزاتی کانزایی
Other mining and quarrying	0	0	103	0	0	0	4	107	چالاکییەکانی تری بەکانزاکردن و بەکارهێنانی کانە بەردینەکان
Mining support service activities	0	0	1	0	0	0	2	3	چالاکییەکانی خزمەتگوزارییەکانی یارمەتیدانی بەکانزاکردن
Total	**0**	**0**	**130**	**0**	**0**	**0**	**7**	**143**	**کۆ**
Manufacturing									**پیشەسازیی گۆڕدراوەکان**
Manufacture of food products	14	0	1173	0	8	2	7	1204	پیشەسازیی بەرهەمە خۆراکییەکان
Manufacture of beverages	1	0	29	0	0	0	3	33	پیشەسازیی خواردنەوەییەکان
Manufacture of tobacco products	0	0	2	0	0	0	1	3	پیشەسازیی بەروبوومی توتن
Manufacture of textiles	1	0	129	0	0	0	2	132	پیشەسازیی کوتاڵ
Manufacture of wearing apparel	22	0	2274	0	1	4	5	2306	پیشەسازیی جل و بەرگ
Manufacture of leather and related products	0	0	31	0	0	0	0	31	پیشەسازیی بەروبوومەکانی پێست و بەروبومەکانی تری هاوشێوە
Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture;manufacture of articles of straw and plaiting materials	2	1	599	0	1	1	2	606	پیشەسازیی تەختە و بەروبومەکانی و تەپەدۆر جگە لەپیشەسازیی راخەر وپیشەسازیی جوری دروستکراو لەپوش و کەرەستەکانی هۆنینەوە
Manufacture of paper and paper products	1	0	9	0	0	0	0	10	پیشەسازیی کاغەز و بەرهەمەکانی کاغەز
Printing and reproduction of recorded media	0	0	282	0	0	1	5	288	چاپکردن و لەبەرگرتنەوە و هۆکارەکانی راگەیاندنی تۆمارکراو
Manufacture of coke and refined petroleum products	0	0	36	0	1	0	4	41	پیشەسازیی خەڵوزی کوك و بەروبوومە نەوتییە دوبارەبووەکان
Manufacture of chemicals and chemical products	0	0	31	0	0	0	2	33	پیشەسازیی کەرەستە و بەروبوومە کیمیاوییەکان
Manufacture of pharmaceutical, Medical, Chemical and Botanical products	0	0	2	0	0	0	0	2	پیشەسازیی کەرەستە بنەڕەتییەکانی درووستکردنی دەرمان و ئامادەکارییەکانی درووستکردنی دەرمان

خشتەی 1 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و چالاکیی ئابووری و جۆری کەرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work جۆری کەرتی کارکردن							کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هەرەوەزی Cooperative	تێکەڵاو Mixed	گشتی Public	حکومی Governmental	Total	
Manufacturing									**پیشەسازییە گۆڕدراوەکان**
Manufacture of rubber and plastics products	0	0	137	0	1	0	0	138	پیشەسازیی بەرهەمەکانی لاستیك و باغە
Manufacture of other non-metallic mineral products	1	0	441	0	0	0	4	446	پیشەسازیی بەرهەمەکانی کانزا نافلزییەکانی تر
Manufacture of basic metals	0	0	55	0	0	0	0	55	پیشەسازی فلزاتی بنچینەیی
Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	27	0	2844	0	62	3	9	2945	پیشەسازیی بەرهەمی کانزای تێکەڵە جگە لە مەکینەکان و کەرەستەکان
Manufacture of computer, electronic and optical products	1	0	53	0	0	0	0	54	پیشەسازیی کۆمپیوتەر و بەروبوومە ئەلکترۆنی و بینراوەکان
Manufacture of electrical equipment	1	0	31	0	0	0	2	34	پیشەسازیی ئامێرە کارەباییەکان
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	1	0	62	0	0	0	2	65	پیشەسازیی کەرەستە و ئامێرەکانی پۆلێن نەکراو لە بابەتێکی تردا
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	0	0	2	0	0	0	0	2	پیشەسازیی ئەو ئۆتۆمبێلانەی بزوێنەریان هەیە و تانکەری گەورە و مام ناوەند
Manufacture of other transport equipment	0	0	11	0	0	0	1	12	پیشەسازیی هۆکارەکانی تری گواستنەوە
Manufacture of furniture	7	0	500	0	3	0	0	510	دروست کردنی کەل و پەل
Other manufacturing	0	0	43	0	0	0	1	44	پیشەسازییە گۆڕدراوەکانی تر
Repair and installation of machinery and equipment	4	0	427	0	2	0	19	452	دروست کردن و ئاوێتەکردنی مەکینە و ئامێرەکان
Total	**83**	**1**	**9203**	**0**	**79**	**11**	**69**	**9446**	**کۆ**
Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply									**کارەکانی کارەبا و غاز و هەڵم و سارد و گەرمیی هەوا**
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	3	0	361	0	5	5	298	672	گەیاندنی کارەبا و غاز و هەڵم و سارد و گەرمیی هەوا
Total	**3**	**0**	**361**	**0**	**5**	**5**	**298**	**672**	**کۆ**
Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities									**کاروباری ئاو و چالاکی ئاوەڕۆکان و بەڕێوەبەردنی پاشماوەکان و چارەسەرکردنی**
Water collection, treatment and supply	5	0	77	0	0	2	308	392	کۆکۆدنەوە و چارەسەرکردن و گەیاندنی ئاو
Sewerage	0	0	7	0	0	0	0	7	تۆڕەکانی زێراب و ئاوەڕۆ
Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	0	0	10	0	0	1	18	29	چالاکیی کۆکردنەوەی پاشماوەکان و چارەسەرکردن و رزگار بوون و گەراندنەوەی کەرەستەکان
Remediation activities and other waste management services	0	0	0	0	0	0	1	1	چالاکییەکانی چارەسەرکردن وخزمەتگوزاریی تری بەڕێوەبردنی پاشماوەکان
Total	**5**	**0**	**94**	**0**	**0**	**3**	**327**	**429**	**کۆ**
Construction									**درووست کردن**
Construction of buildings	6	3	227	0	1	1	14	252	درووستکردنی بیناکان
Civil engineering	2	1	41	0	1	1	13	59	ئەندازیاریی شارستانی
Specialized construction activities	3	5	311	0	1	1	7	328	چالاکییە پسپۆڕییەکانی درووستکردن
Total	**11**	**9**	**579**	**0**	**3**	**3**	**34**	**639**	**کۆ**

خشتەی 1 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و چالاکیی ئابووری و جۆری کەرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	نادیار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هەرەوەزی Cooperative	تێکەڵاو Mixed	گشتی Public	حکومی Governmental	کۆ Total	جۆری چالاکی ئابووری
	Type Sector of Work / جۆری کەرتی کارکردن								
Wholesale and Retail Trade;Repair of Motor Vehicles and Motorcycles									**بازرگانیی تاك و کۆ، چاککردنەوەی هۆکارەکانی هاتووچۆ کردن ئەوانەی بزوێنەریان هەیە و ماتۆرسیکل**
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	17	0	5842	1	129	4	5	5998	بازرگانیی تاك و کۆ، چاککردنەوەی هۆکارەکانی هاتووچۆ کردن ئەوانەی بزوێنەریان هەیە و ماتۆرسیکل
Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	24	3	3506	1	3	4	21	3562	بازرگانیی بەکۆ، جگە لە هۆکارەکانی هاتووچۆ کردنی بزوێنەردار و ماتۆرسیکل
Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	225	4	31526	13	57	97	288	32210	بازرگانیی بە تاك، جگە لە هۆکارەکانی هاتووچۆ کردنی بزوێنەردار و ماتۆڕ سیکل
Total	**266**	**7**	**40874**	**15**	**189**	**105**	**314**	**41770**	**کۆ**
Transportation and Storage									**گواستنەوە و کۆگایی کردن**
Land transport and transport via pipelines	1	0	106	0	1	0	6	114	گواستنەوەی وشکانی و گواستنەوە لەڕێیی بۆرییەوە
Water transport	0	0	2	0	0	0	0	2	گواستنەوە لە ڕێی ئاو (گواستنەوەی ئاوی)
Air transport	0	0	9	0	0	0	0	9	گواستنەوەی ئاسمانی
Warehousing and support activities for transportation	77	0	5199	1	29	6	148	5460	کۆگایی کردن و چالاکییەکانی پشتگیری کردن لە گواستنەوە
Other transportation support activities	0	0	13	0	0	1	19	33	چالاکی پۆستە و گەیاندنی بەستەکان لە ڕێگای نوێنەرەکانەوە
Total	**78**	**0**	**5329**	**1**	**30**	**7**	**173**	**5618**	**کۆ**
Accommodation and Food Service Activities									**چالاکی خزمەتگوزاری مانەوە و خواردن**
Accommodation	28	5	214	0	10	2	87	346	مانەوە
Food and beverage service activities	16	1	2767	1	11	11	6	2813	چالاکییەکانی خزمەتگوزارییەکانی خواردن وخواردنەوە
Total	**44**	**6**	**2981**	**1**	**21**	**13**	**93**	**3159**	**کۆ**
Information and Communication									**زانیاری و گەیاندن**
Publishing activities	0	0	35	0	0	2	2	39	چالاکییەکانی بڵاوکردنەوە
Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	0	0	63	0	0	0	0	63	چالاکییەکانی بەرهەم هێنانی فیلم و بەرنامەی تەلەڤزیۆنی و دەنگە تۆمارکراوەکان و بڵاو کردنەوەی مۆسیقا
Programming and broadcasting activities	0	0	11	1	0	1	2	15	چالاکی پەخشی ڕادیۆ و تەلەڤزیۆن
Telecommunications	1	1	239	0	13	2	17	273	گەیاندن
Computer programming, consultancy and related activities	0	0	27	0	0	0	1	28	چالاکی بەرنامەنووسیی کۆمپیوتەر و شارەزایی ڕاوێژکاری و ئەو چالاکییانەی پەیوەندیان پێوە هەیە
Information service activities	0	0	21	0	0	0	12	33	چالاکی خزمەتگوزارییەکانی زانیارییەکان
Total	**1**	**1**	**396**	**1**	**13**	**5**	**34**	**451**	**کۆ**

خشتەی 1 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و چالاکیی ئابووری و جۆری کەرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work جۆری کەرتی کارکردن							کۆ Total	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هەرەوەزی Cooperative	تێکەڵاو Mixed	گشتی Public	حکومی Governmental		
Financial and Insurance Activities									**چالاکییەکانی دارایی و چالاکییەکانی بیمە**
Financial service activities, except insurance and pension funding	2	1	23	0	1	1	28	56	چالاکی خزمەتگوزای دارایی جگە لە پارەدار کردنی بیمە و سندوقەکانی مووچە
Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security	0	0	1	0	0	0	8	9	پارەدارکردنی بیمە و دووبارەکردنەوەی بیمە و سندووقەکانی مووچەی خانەنشینی جگە لە دەستەبەری کۆمەلایەتیی بەزۆر
Activities auxiliary to financial service and insurance activities	4	0	232	0	0	0	8	244	چالاکییە یارمەتیدەرەکانی چالاکییە خزمەتگوزارییە داراییەکان و چالاکییەکانی بیمە
Total	**6**	**1**	**256**	**0**	**1**	**1**	**44**	**309**	**کۆ**
Real Estate Activities									**چالاکییەکانی خانوو و زەوی و زار**
Real estate activities	4	0	730	1	0	1	2	738	چالاکییەکانی خانوو و زەوی و زار
Total	**4**	**0**	**730**	**1**	**0**	**1**	**2**	**738**	**کۆ**
Professional, Scientific and Technical Activities									**چالاکییە پیشەیی و زانستی و تەکنیکییەکان**
Legal and accounting activities	2	0	164	0	0	0	29	195	چالاکییە یاسایی و چالاکییە ژمێریارییەکان
Activities of head offices; management consultancy activities	7	1	169	0	3	1	3	184	چالاکییەکانی نوسینگە سەرەکییەکان، و چالاکییە راوێژکارییەکان لە بواری بەرێوەبەردندا
Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	1	1	83	0	0	2	7	94	چالاکییەکانی تەلار سازی و ئەندازیاری، و تاقیکردنەوەی تەکنیکی و شیکردنەوە
Scientific research and development	0	0	4	0	0	0	1	5	لێکۆڵینەوە و پەرەپێدان لە بواری زانستی
Advertising and market research	1	0	17	0	0	0	0	18	لێکۆڵینەوەکانی رێکلام و بازار
Other professional, scientific and technical activities	1	0	626	0	0	1	5	633	چالاکییەکانی تری پیشەیی و زانستی و تەکنیکی
Veterinary activities	0	0	56	0	0	0	14	70	چالاکی ڤێتەرنەری
Total	**12**	**2**	**1119**	**0**	**3**	**4**	**59**	**1199**	**کۆ**
Administrative and Support Service Activities									**چالاکییەکانی خزمەتگوزارییە کارگێڕییەکان و خزمەتگوزارییە پشتیوانەییەکان**
Rental and leasing activities	2	0	159	0	0	0	1	162	چالاکییەکانی بەکرێ گرتن
Employment activities	0	0	7	0	0	0	0	7	چالاکییەکانی بەکارهێنان
Travel agency, tour operator, reservation service and related activities	0	0	43	0	0	0	6	49	بریکارییەکانی سەفەر و ئەوانەی لە بواری گەشتی ئاسمانی کاردەکەن و خزمەتگوزارییەکانی شوێن گرتن و ئەو چالاکییانەی پەیوەندییان پێوە هەیە
Security and investigation activities	0	0	21	0	0	0	16	37	چالاکییەکانی ئاسایش و لێکۆلینەوەکان
Services to buildings and landscape activities	4	0	35	0	0	6	102	147	چالاکییەکانی پێشکەش کردنی خزمەتگوزاری بۆ بیناکان و جوانکاری شوێنەکان
Office administrative, office support and other business support activities	0	0	109	0	1	0	7	117	چالاکییە کارگێڕییەکانی نووسینگەکان و چالاکییەکانی پشتیوانی کردن لە نووسینگەکان و چالاکییەکانی تری پشتیوانی کردن لە کارەکان
Total	**6**	**0**	**374**	**0**	**1**	**6**	**132**	**519**	**کۆ**
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security									**بەرێوەبردنی گشتی و بەرگری کردن، و دلنیایی کۆمەلایەتیی بە زۆر**
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security	11	1	77	0	3	10	1138	1240	کارگێڕیی گشتی و بەرگریکردن، و دەستەبەری کۆمەڵایەتیی بەزۆر
Total	**11**	**1**	**77**	**0**	**3**	**10**	**1138**	**1240**	**کۆ**

خشتەی 1 - ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و چالاکیی ئابووری و جۆری کەرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Not Stated نادیار	Foreign بیانی	Private تایبەت	Cooperative هەرەوەزی	Mixed تێکەڵاو	Public گشتی	Governmental حکومی	Total کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	Type Sector of Work جۆری کەرتی کارکردن								
Education									**فێر کردن**
Education	37	5	198	4	4	7	2100	2355	فێر کردن
Total	**37**	**5**	**198**	**4**	**4**	**7**	**2100**	**2355**	**کۆ**
Human Health and Social Work Activities									**چالاکییەکانی بواری تەندروستیی مرۆڤ و کاری کۆمەڵایەتی**
Human health activities	19	0	1271	5	0	2	529	1826	چالاکییەکانی پەیوەندیدار بە تەندروستی مرۆڤ
Residential care activities	1	0	8	0	1	0	14	24	چالاکییەکانی چاودێری کردن لەگەڵ مانەوە
Social work activities without accommodation	1	1	47	0	1	1	71	122	چالاکییەکانی کاری کۆمەڵایەتی، بەبێ مانەوە
Total	**21**	**1**	**1326**	**5**	**2**	**3**	**614**	**1972**	**کۆ**
Arts, Entertainment and Recreation									**هونەر و خوشگوزەرانی و کات بەسەر بردن**
Creative, arts and entertainment activities	5	0	148	0	0	0	15	168	چالاکییەکانی نوێگەری و هونەرەکان و چالاکییەکانی خوشگوزەرانی
Libraries, archives, museums and other cultural activities	1	0	55	0	0	1	67	124	چالاکییەکانی کتێبخانە و پارێزراوەکان و موزەخانە و چالاکیی تری رۆشنبیری
Gambling and betting activities	0	0	8	0	0	0	1	9	چالاکییەکانی قومارکردن و گرەوکردن
Sports activities and amusement and recreation activities	5	0	289	0	1	11	59	365	چالاکییەکانی وەرزشی وخۆشگوزەرانی و کات بەسەر بردن
Total	**11**	**0**	**500**	**0**	**1**	**12**	**142**	**666**	**کۆ**
Other Service Activities									**چالاکییەکانی تری خزمەتگوزاری**
Activities of membership organizations	79	10	664	9	15	162	1718	2657	چالاکییەکانی ئەو رێکخراوانەی خاوەن ئەندامن
Repair of computers and personal and household goods	4	0	1173	0	7	1	3	1188	چاککردنەوەی ئامێرەکانی کۆمپیوتەر و کالاّ تاکەکەسی و نامالّییەکان
Other personal service activities	26	0	1914	0	1	3	10	1954	چالاکییەکانی تری خزمەتگوزارییە تاکەکەسییەکان
Total	**109**	**10**	**3751**	**9**	**23**	**166**	**1731**	**5799**	**کۆ**
Activities of Households as Employers; Undifferentiated Goods- and Services-Producing									**ئەو چالاکییانەی بژێوی ژیان کە سوود لە کەسەکان وەردەگرن، و ئەوانەش کە لە بواری بەرهەم هێنانی کالاّ و خزمەتگوزارییە جیا نەکراوەکان بۆ بەکارهێنانی تایبەتدان**
Activities of households as employers of domestic personnel	1	0	11	0	0	0	3	15	ئەو چالاکیە بژێوییانەی خێزان کە کەسانێك بەکاردەهێنن بۆ کاری نێوماڵ
Undifferentiated goods- and services-producing activities of private households for own use	0	0	2	0	0	0	0	2	چالاکییە جیا نەکراوەکانی بەرهەم هێنانی کالاّ و ئەو خزمەتگوزارییانەی کە خێزان بۆ بەکارهێنانی تایبەت سوودیان لێ وەردەگرێت
Total	**1**	**0**	**13**	**0**	**0**	**0**	**3**	**17**	**کۆ**

خشتەی 1 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و چالاکیی ئابووری و جۆری کەرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	ناديار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هەرەوەزی Cooperative	تێکەڵاو Mixed	گشتی Public	حکومی Governmental	کۆ Total	جۆری چالاکی ئابووری
	Type Sector of Work جۆری کەرتی کارکردن								
Activities of Extraterritorial Organizations and Bodies									**چالاکییەکانی ئەو دەستە و ڕێکخراوانەی دادوەریی نیشتیمانی نایانگرێتەوە**
Activities of extraterritorial organizations and bodies	0	8	1	0	0	0	0	9	چالاکییەکانی ڕێکخراو و دەستە نێودەوڵەتی و هەرێمایەتییەکان و باڵیۆزخانە و کونسوڵگەرییە بیانییەکان
Total	**0**	**8**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**9**	**کۆ**
Not Stated	5840	0	687	0	5	7	42	6581	**ناديار**
Total	**5840**	**0**	**687**	**0**	**5**	**7**	**42**	**6581**	**کۆ**
Sulaimaniya Governorat Grand Total	**6655**	**61**	**95201**	**39**	**386**	**384**	**7427**	**110153**	**کۆی گشتی لە پارێزگای سلێمانی**

خشتەی 1 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و چالاکیی ئابووری و جۆری کەرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Not Stated (نادیار)	Foreign (بیانی)	Private (تایبەت)	Cooperative (هەرەوەزی)	Mixed (تێکەڵاو)	Public (گشتی)	Governmental (حکومی)	Total (کۆ)	جۆری چالاکی ئابووری
Sulaimaniya Governorat Urban									**پارێزگای سلێمانی / شار**
Agriculture, Forestry and Fishing									**کشتوکاڵ و قۆزینەوەی دارستانەکان و راوە ماسی**
Crop and animal production, hunting and related service activities	23	2	2557	2	1	0	28	2613	چالاکیی کشتوکاڵی بەروبووم وبەرهەمە ئاژەڵییەکان و راو کردن و خزمەتگوزارییە پەیوەندیدارەکان
Forestry and logging	0	0	3	0	0	0	18	21	قۆزینەوەی دارستان و بڕینی دارە تەختەییەکان
Fishing and aquaculture	0	0	4	0	0	0	0	4	راو کردنی ماسی و بەخێوکردنی زیندەوەرە ئاوییەکان
Total	**23**	**2**	**2564**	**2**	**1**	**0**	**46**	**2638**	**کۆ**
Mining and Quarrying									**بەکانزاکردن و بەکارهێنانی کانە بەردینەکان**
Mining of coal and lignite	0	0	2	0	0	0	0	2	بەکانزاکردنی خەڵوز و لگنیت
Extraction of crude petroleum and natural gas	0	5	9	0	0	0	0	14	دەرهێنانی نەوتی خاو و غازی سروشتی
Mining of metal ores	0	0	0	0	0	0	0	0	بە کانزا کردنی فلزاتی کانزایی
Other mining and quarrying	0	0	26	0	0	0	2	28	چالاکییەکانی تری بەکانزاکردن و بەکارهێنانی کانە بەردینەکان
Mining support service activities	0	0	0	0	0	0	2	2	چالاکییەکانی خزمەتگوزارییەکانی یارمەتیدانی بەکانزاکردن
Total	**0**	**5**	**37**	**0**	**0**	**0**	**4**	**46**	**کۆ**
Manufacturing									**پیشەسازیی گۆڕدراوەکان**
Manufacture of food products	14	0	1095	0	6	2	6	1123	پیشەسازیی بەرهەمە خۆراکییەکان
Manufacture of beverages	1	0	24	0	0	0	0	25	پیشەسازیی خواردنەوەییەکان
Manufacture of tobacco products	0	0	2	0	0	0	1	3	پیشەسازیی بەروبوومی توتن
Manufacture of textiles	1	0	121	0	0	0	2	124	پیشەسازیی کوتاڵ
Manufacture of wearing apparel	17	0	2071	0	1	4	5	2098	پیشەسازیی جل و بەرگ
Manufacture of leather and related products	0	0	28	0	0	0	0	28	پیشەسازیی بەروبوومەکانی پێست و بەروبومەکانی تری هاوشێوە
Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture;manufacture of articles of straw and plaiting materials	2	1	581	0	1	1	2	588	پیشەسازیی تەختە و بەروبومەکانی و تەپەدۆر جگە لەپیشەسازیی راخەر وپیشەسازیی جوری دروستکراو لەپوش و کەرەستەکانی هۆنینەوە
Manufacture of paper and paper products	1	0	9	0	0	0	0	10	پیشەسازیی کاغەز و بەرهەمەکانی کاغەز
Printing and reproduction of recorded media	0	0	280	0	0	1	5	286	چاپکردن و لەبەرگرتنەوە و هۆکارەکانی راگەیاندنی تۆمارکراو
Manufacture of coke and refined petroleum products	0	0	4	0	0	0	3	7	پیشەسازیی خەڵوزی کوك و بەروبوومە نەوتییە دوبارەبووەکان
Manufacture of chemicals and chemical products	0	0	28	0	0	0	2	30	پیشەسازیی کەرەستە و بەروبوومە کیمیاوییەکان
Manufacture of pharmaceutical, Medical, Chemical and Botanical products	0	0	2	0	0	0	0	2	پیشەسازیی کەرەستە بنەڕەتییەکانی درووستکردنی دەرمان و ئامادەکارییەکانی درووستکردنی دەرمان

خشتەی 1 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و چالاکیی ئابووری و جۆری کەرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	ناديار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هەرەوەزی Cooperative	تێکەڵاو Mixed	گشتی Public	حکومی Governmental	کۆ Total	جۆری چالاکی ئابووری
	Type Sector of Work جۆری کەرتی کارکردن								
Manufacturing									**پیشەسازییە گۆڕدراوەکان**
Manufacture of rubber and plastics products	0	0	122	0	1	0	0	123	پیشەسازیی بەرهەمەکانی لاستیك و باغە
Manufacture of other non-metallic mineral products	1	0	316	0	0	0	3	320	پیشەسازیی بەرهەمەکانی کانزا نافلزییەکانی تر
Manufacture of basic metals	0	0	53	0	0	0	0	53	پیشەسازی فلزاتی بنچینەیی
Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	27	0	2767	0	62	3	9	2868	پیشەسازیی بەرهەمی کانزای تێکەڵە جگە لە مەکینەکان و کەرەستەکان
Manufacture of computer, electronic and optical products	1	0	53	0	0	0	0	54	پیشەسازیی کۆمپیوتەر و بەروبوومە ئەلکترۆنی و بینراوەکان
Manufacture of electrical equipment	0	0	24	0	0	0	0	24	پیشەسازیی ئامێرە کارەباییەکان
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	0	0	52	0	0	0	2	54	پیشەسازیی کەرەستە و ئامێرەکانی پۆلێن نەکراو لە بابەتێکی تردا
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	0	0	2	0	0	0	0	2	پیشەسازیی ئەو ئۆتۆمبێلانەی بزوێنەریان هەیە و تانکەری گەورە و مام ناوەند
Manufacture of other transport equipment	0	0	11	0	0	0	1	12	پیشەسازیی هۆکارەکانی تری گواستنەوە
Manufacture of furniture	7	0	496	0	3	0	0	506	دروست کردنی کەل و پەل
Other manufacturing	0	0	40	0	0	0	1	41	پیشەسازییە گۆڕدراوەکانی تر
Repair and installation of machinery and equipment	4	0	420	0	2	0	18	444	دروست کردن و ئاوێتەکردنی مەکینە و ئامێرەکان
Total	**76**	**1**	**8601**	**0**	**76**	**11**	**60**	**8825**	**کۆ**
Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply									**کارەکانی کارەبا و غاز و هەڵم و سارد و گەرمیی هەوا**
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	2	0	278	0	1	4	67	352	گەیاندنی کارەبا و غاز و هەڵم و سارد و گەرمیی هەوا
Total	**2**	**0**	**278**	**0**	**1**	**4**	**67**	**352**	**کۆ**
Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities									**کاروباری ئاو و چالاکی ئاوەڕۆکان و بەڕێوەبەردنی پاشماوەکان و چارەسەرکردنی**
Water collection, treatment and supply	1	0	26	0	0	0	116	143	کۆکۆدنەوە و چارەسەرکردن و گەیاندنی ئاو
Sewerage	0	0	7	0	0	0	0	7	تۆڕەکانی زێراب و ئاوەڕۆ
Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	0	0	8	0	0	1	18	27	چالاکیی کۆکردنەوەی پاشماوەکان و چارەسەرکردن و رزگار بوون و گەراندنەوەی کەرەستەکان
Remediation activities and other waste management services	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکییەکانی چارەسەرکردن وخزمەتگوزاریی تری بەڕێوەبردنی پاشماوەکان
Total	**1**	**0**	**41**	**0**	**0**	**1**	**134**	**177**	**کۆ**
Construction									**درووست کردن**
Construction of buildings	5	3	220	0	1	1	14	244	درووستکردنی بیناکان
Civil engineering	1	1	31	0	1	1	6	41	ئەندازیاریی شارستانی
Specialized construction activities	3	2	303	0	1	1	7	317	چالاکییە پسپۆڕییەکانی درووستکردن
Total	**9**	**6**	**554**	**6**	**3**	**3**	**27**	**602**	**کۆ**

خشتەی 1 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و چالاکیی ئابووری و جۆری کەرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	نادیار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هەرەوەزی Cooperative	تێکەڵاو Mixed	گشتی Public	حکومی Governmental	کۆ Total	جۆری چالاکی ئابووری
	Type Sector of Work				جۆری کەرتی کارکردن				
Wholesale and Retail Trade;Repair of Motor Vehicles and Motorcycles									**بازرگانیی تاك و كۆ، چاككردنەوەی هۆكارەكانی هاتووچۆ كردن ئەوانەی بزوێنەریان هەیە و ماتۆرسیكل**
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	17	0	5648	1	129	4	5	5804	بازرگانیی تاك و كۆ، چاككردنەوەی هۆكارەكانی هاتووچۆ كردن ئەوانەی بزوێنەریان هەیە و ماتۆرسیكل
Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	23	3	3301	1	3	4	14	3349	بازرگانیی بەكۆ، جگە لە هۆكارەكانی هاتووچۆ كردنی بزوێنەردار و ماتۆرسیكل
Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	217	4	29886	12	53	95	273	30540	بازرگانیی بە تاك، جگە لە هۆكارەكانی هاتووچۆ كردنی بزوێنەردار و ماتۆر سیكل
Total	**257**	**7**	**38835**	**14**	**185**	**103**	**292**	**39693**	**كۆ**
Transportation and Storage									**گواستنەوە و كۆگایی كردن**
Land transport and transport via pipelines	1	0	81	0	1	0	6	89	گواستنەوەی وشكانی و گواستنەوە لەڕێیی بۆرییەوە
Water transport	0	0	2	0	0	0	0	2	گواستنەوە لە ڕێی ئاو (گواستنەوەی ئاوی)
Air transport	0	0	9	0	0	0	0	9	گواستنەوەی ئاسمانی
Warehousing and support activities for transportation	69	0	4476	1	29	5	134	4714	كۆگایی كردن و چالاكییەكانی پشتگیری كردن لە گواستنەوە
Other transportation support activities	0	0	13	0	0	1	19	33	چالاكی پۆستە و گەیاندنی بەستەكان لە ڕێگای نوێنەرەكانەوە
Total	**70**	**0**	**4581**	**1**	**30**	**6**	**159**	**4847**	**كۆ**
Accommodation and Food Service Activities									**چالاكی خزمەتگوزاری مانەوە و خواردن**
Accommodation	28	5	186	0	9	2	82	312	مانەوە
Food and beverage service activities	16	1	2564	1	11	10	5	2608	چالاكییەكانی خزمەتگوزارییەكانی خواردن وخواردنەوە
Total	**44**	**6**	**2750**	**1**	**20**	**12**	**87**	**2920**	**كۆ**
Information and Communication									**زانیاری و گەیاندن**
Publishing activities	0	0	35	0	0	2	1	38	چالاكییەكانی بلاوكردنەوە
Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	0	0	63	0	0	0	0	63	چالاكییەكانی بەرهەم هێنانی فیلم و بەرنامەی تەلەڤزیۆنی و دەنگە تۆماركراوەكان و بلاو كردنەوەی مۆسیقا
Programming and broadcasting activities	0	0	10	1	0	1	1	13	چالاكی پەخشی رادیۆ و تەلەڤزیۆن
Telecommunications	1	1	191	0	7	2	15	217	گەیاندن
Computer programming, consultancy and related activities	0	0	27	0	0	0	0	27	چالاكی بەرنامەنووسیی كۆمپیوتەر و شارەزایی راوێژكاری و ئەو چالاكییانەی پەیوەندیان پێوە هەیە
Information service activities	0	0	20	0	0	0	11	31	چالاكی خزمەتگوزارییەكانی زانیارییەكان
Total	**1**	**1**	**346**	**1**	**7**	**5**	**28**	**389**	**كۆ**

خشتەی 1 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و چالاکیی ئابووری و جۆری کەرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work جۆری کەرتی کارکردن							کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	ناديار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هەرەوەزی Cooperative	تێکەڵاو Mixed	گشتی Public	حکومی Governmental	Total	
Financial and Insurance Activities									**چالاکییەکانی دارایی و چالاکییەکانی بیمە**
Financial service activities, except insurance and pension funding	2	1	23	0	1	1	27	55	چالاکی خزمەتگوزای دارایی جگە لە پارەدار کردنی بیمە و سندوقەکانی مووچە
Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security	0	0	1	0	0	0	8	9	پارەدارکردنی بیمە و دووبارەکردنەوەی بیمە و سندووقەکانی مووچەی خانەنشینی جگە لە دەستەبەری کۆمەڵایەتیی بەزۆر
Activities auxiliary to financial service and insurance activities	3	0	232	0	0	0	8	243	چالاکییە یارمەتیدەرەکانی چالاکییە خزمەتگوزارییە داراییەکان و چالاکییەکانی بیمە
Total	**5**	**1**	**256**	**0**	**1**	**1**	**43**	**307**	**کۆ**
Real Estate Activities									**چالاکییەکانی خانوو و زەوی و زار**
Real estate activities	4	0	707	1	0	1	2	715	چالاکییەکانی خانوو و زەوی و زار
Total	**4**	**0**	**707**	**1**	**0**	**1**	**2**	**715**	**کۆ**
Professional, Scientific and Technical Activities									**چالاکییە پیشەیی و زانستی و تەکنیکییەکان**
Legal and accounting activities	2	0	162	0	0	0	29	193	چالاکییە یاسایی و چالاکییە ژمێرياریيەکان
Activities of head offices; management consultancy activities	7	1	140	0	3	1	2	154	چالاکییەکانی نوسینگە سەرەکییەکان، و چالاکییە راوێژکارییەکان لە بواری بەڕێوەبەردندا
Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	1	1	79	0	0	2	6	89	چالاکییەکانی تەلاّر سازی و ئەندازیاری، و تاقیکردنەوەی تەکنیکی و شیکردنەوە
Scientific research and development	0	0	4	0	0	0	1	5	لێکۆڵینەوە و پەرەپێدان لە بواری زانستی
Advertising and market research	0	0	12	0	0	0	0	12	لێکۆڵینەوەکانی ریکلام و بازار
Other professional, scientific and technical activities	1	0	620	0	0	1	5	627	چالاکییەکانی تری پیشەیی و زانستی و تەکنیکی
Veterinary activities	0	0	56	0	0	0	14	70	چالاکی ڤێتەرنەری
Total	**11**	**2**	**1073**	**0**	**3**	**4**	**57**	**1150**	**کۆ**
Administrative and Support Service Activities									**چالاکییەکانی خزمەتگوزارییە کارگێڕییەکان و خزمەتگوزارییە پشتیوانەییەکان**
Rental and leasing activities	2	0	158	0	0	0	1	161	چالاکییەکانی بەکرێ گرتن
Employment activities	0	0	5	0	0	0	0	5	چالاکییەکانی بەکارهێنان
Travel agency, tour operator, reservation service and related activities	0	0	43	0	0	0	4	47	بریکارییەکانی سەفەر و ئەوانەی لە بواری گەشتی ئاسمانی کاردەکەن و خزمەتگوزارییەکانی شوێن گرتن و ئەو چالاکییانەی پەیوەندییان پێوە هەیە
Security and investigation activities	0	0	21	0	0	0	14	35	چالاکییەکانی ئاسایش و لێکۆڵینەوەکان
Services to buildings and landscape activities	2	0	31	0	0	6	92	131	چالاکییەکانی پێشکەش کردنی خزمەتگوزاری بۆ بیناکان و جوانکاری شوێنەکان
Office administrative, office support and other business support activities	0	0	108	0	1	0	7	116	چالاکییە کارگێڕییەکانی نووسینگەکان و چالاکییەکانی پشتیوانی کردن لە نووسینگەکان و چالاکییەکانی تری پشتیوانی کردن لە کارەکان
Total	**4**	**0**	**366**	**0**	**1**	**6**	**118**	**495**	**کۆ**
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security									**بەڕێوەبردنی گشتی و بەرگری کردن، و دلنیایی کۆمەلایەتیی بە زۆر**
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security	8	1	64	0	3	10	1038	1124	کارگێڕیی گشتی و بەرگریکردن، و دەستەبەری کۆمەڵایەتیی بەزۆر
Total	**8**	**1**	**64**	**0**	**3**	**10**	**1038**	**1124**	**کۆ**

خشتەی 1 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و چالاکیی ئابووری و جۆری کەرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work / جۆری کەرتی کارکردن							کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	ناديار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هەرەوەزی Cooperative	تێکەڵاو Mixed	گشتی Public	حکومی Governmental	Total	
Education									**فێر کردن**
Education	15	3	167	0	3	7	1022	1217	فێر کردن
Total	**15**	**3**	**167**	**0**	**3**	**7**	**1022**	**1217**	**کۆ**
Human Health and Social Work Activities									**چالاکییەکانی بواری تەندروستیی مرۆڤ و کاری کۆمەلایەتی**
Human health activities	13	0	1235	4	0	2	238	1492	چالاکییەکانی پەیوەندیدار بە تەندروستی مرۆڤ
Residential care activities	0	0	8	0	1	0	13	22	چالاکییەکانی چاودێری کردن لەگەڵ مانەوە
Social work activities without accommodation	1	0	46	0	1	1	64	113	چالاکییەکانی کاری کۆمەلایەتی، بەبێ مانەوە
Total	**14**	**0**	**1289**	**4**	**2**	**3**	**315**	**1627**	**کۆ**
Arts, Entertainment and Recreation									**هونەر و خوشگوزەرانی و کات بەسەر بردن**
Creative, arts and entertainment activities	5	0	145	0	0	0	14	164	چالاکییەکانی نوێگەری و هونەرەکان و چالاکییەکانی خوشگوزەرانی
Libraries, archives, museums and other cultural activities	1	0	51	0	0	1	59	112	چالاکییەکانی کتێبخانە و پارێزراوەکان و موزەخانە و چالاکیی تری رۆشنبیری
Gambling and betting activities	0	0	8	0	0	0	1	9	چالاکییەکانی قومارکردن و گرەوکردن
Sports activities and amusement and recreation activities	5	0	286	0	1	11	58	361	چالاکییەکانی وەرزشی وخۆشگوزەرانی و کات بەسەر بردن
Total	**11**	**0**	**490**	**0**	**1**	**12**	**132**	**646**	**کۆ**
Other Service Activities									**چالاکییەکانی تری خزمەتگوزاری**
Activities of membership organizations	57	8	564	5	13	140	699	1486	چالاکییەکانی ئەو رێکخراوانەی خاوەن ئەندامن
Repair of computers and personal and household goods	4	0	1165	0	6	1	3	1179	چاککردنەوەی ئامێرەکانی کۆمپیوتەر و کالاّ تاکەکەسی و نامالّییەکان
Other personal service activities	25	0	1833	0	1	2	5	1866	چالاکییەکانی تری خزمەتگوزارییە تاکەکەسییەکان
Total	**86**	**8**	**3562**	**5**	**20**	**143**	**707**	**4531**	**کۆ**
Activities of Households as Employers; Undifferentiated Goods- and Services-Producing									**ئەو چالاکییانەی بژێوی ژیان کە سوود لە کەسەکان وەردەگرن، و ئەوانەش کە لە بواری بەرهەم هێنانی کالاّ و خزمەتگوزارییە جیا نەکراوەکان بۆ بەکارهێنانی تایبەتدان**
Activities of households as employers of domestic personnel	1	0	10	0	0	0	3	14	ئەو چالاکیە بژێوییانەی خێزان کە کەسانێك بەکاردەهێنن بۆ کاری نێومالّ
Undifferentiated goods- and services-producing activities of private households for own use	0	0	2	0	0	0	0	2	چالاکییە جیا نەکراوەکانی بەرهەم هێنانی کالاّ و ئەو خزمەتگوزارییانەی کە خێزان بۆ بەکارهێنانی تایبەت سوودیان لێ وەردەگرێت
Total	**1**	**0**	**12**	**0**	**0**	**0**	**3**	**16**	**کۆ**

خشتەی 1 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و چالاکیی ئابووری و جۆری کەرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work نادیار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هەرەوەزی Cooperative	جۆری کەرتی کارکردن تێکەڵاو Mixed	گشتی Public	حکومی Governmental	کۆ Total	جۆری چالاکی ئابووری
Activities of Extraterritorial Organizations and Bodies									چالاکییەکانی ئەو دەستە و ڕێکخراوانەی دادوەریی نیشتیمانی نایانگرێتەوە
Activities of extraterritorial organizations and bodies	0	8	1	0	0	0	0	9	چالاکییەکانی ڕێکخراو و دەستە نێودەوڵەتی و هەرێمایەتییەکان و بالیۆزخانە و کونسوڵگەرییە بیانییەکان
Total	**0**	**8**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**9**	کۆ
Not Stated	4986	0	616	0	5	7	35	5649	نادیار
Total	**4986**	**0**	**616**	**0**	**5**	**7**	**35**	**5649**	کۆ
Sulaimaniya Governorat Urban Total	**5628**	**51**	**67190**	**29**	**362**	**339**	**4376**	**77975**	کۆ لە شارنشینی پارێزگای سلێمانی

خشتەی 1 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و چالاکیی ئابووری و جۆری کەرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	نادیار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هەرەوەزی Cooperative	تێکەڵاو Mixed	گشتی Public	حکومی Governmental	کۆ Total	جۆری چالاکی ئابووری
	Type Sector of Work جۆری کەرتی کارکردن								
Sulaimaniya Governorat Rural									**پارێزگای سلێمانی / گوند**
Agriculture, Forestry and Fishing									**کشتوکاڵ و قۆزینەوەی دارستانەکان و راوە ماسی**
Crop and animal production, hunting and related service activities	83	1	23632	0	2	15	22	23755	چالاکیی کشتوکاڵی بەروبووم وبەرهەمە ئاژەڵییەکان و راو کردن و خزمەتگوزارییە پەیوەندیدارەکان
Forestry and logging	0	0	3	0	0	0	2	5	قۆزینەوەی دارستان و بڕینی دارە تەختەییەکان
Fishing and aquaculture	0	0	23	0	0	0	1	24	راو کردنی ماسی و بەخێوکردنی زیندەوەرە ئاوییەکان
Total	**83**	**1**	**23658**	**0**	**2**	**15**	**25**	**23784**	**کۆ**
Mining and Quarrying									**بەکانزاکردن و بەکارهێنانی کانە بەردینەکان**
Mining of coal and lignite	0	0	1	0	0	0	0	1	بەکانزاکردنی خەڵوز و لگنیت
Extraction of crude petroleum and natural gas	0	1	13	0	0	0	1	15	دەرهێنانی نەوتی خاو و غازی سروشتی
Mining of metal ores	0	0	1	0	0	0	0	1	بە کانزا کردنی فلزاتی کانزایی
Other mining and quarrying	0	0	77	0	0	0	2	79	چالاکییەکانی تری بەکانزاکردن و بەکارهێنانی کانە بەردینەکان
Mining support service activities	0	0	1	0	0	0	0	1	چالاکییەکانی خزمەتگوزارییەکانی یارمەتیدانی بەکانزاکردن
Total	**0**	**1**	**93**	**0**	**0**	**0**	**3**	**97**	**کۆ**
Manufacturing									**پیشەسازیی گۆڕدراوەکان**
Manufacture of food products	0	0	78	0	2	0	1	81	پیشەسازیی بەرهەمە خۆراکییەکان
Manufacture of beverages	0	0	5	0	0	0	3	8	پیشەسازیی خواردنەوەییەکان
Manufacture of tobacco products	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشەسازیی بەروبوومی توتن
Manufacture of textiles	0	0	8	0	0	0	0	8	پیشەسازیی کوتاڵ
Manufacture of wearing apparel	5	0	203	0	0	0	0	208	پیشەسازیی جل و بەرگ
Manufacture of leather and related products	0	0	3	0	0	0	0	3	پیشەسازیی بەروبوومەکانی پێست و بەروبومەکانی تری هاوشێوە
Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture;manufacture of articles of straw and plaiting materials	0	0	18	0	0	0	0	18	پیشەسازیی تەختە و بەروبومەکانی و تەپەدۆر جگە لەپیشەسازیی راخەر وپیشەسازیی جوری دروستکراو لەپوش و کەرەستەکانی هۆنینەوە
Manufacture of paper and paper products	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشەسازیی کاغەز و بەرهەمەکانی کاغەز
Printing and reproduction of recorded media	0	0	2	0	0	0	0	2	چاپکردن و لەبەرگرتنەوە و هۆکارەکانی راگەیاندنی تۆمارکراو
Manufacture of coke and refined petroleum products	0	0	32	0	1	0	1	34	پیشەسازیی خەڵوزی کوك و بەروبوومە نەوتییە دوبارەبووەکان
Manufacture of chemicals and chemical products	0	0	3	0	0	0	0	3	پیشەسازیی کەرەستە و بەروبوومە کیمیاوییەکان
Manufacture of pharmaceutical, Medical, Chemical and Botanical products	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشەسازیی کەرەستە بنەڕەتییەکانی درووستکردنی دەرمان و ئامادەکارییەکانی درووستکردنی دەرمان

خشتەی 1 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و چالاکیی ئابووری و جۆری کەرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work					جۆری کەرتی کارکردن		کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هەرەوەزی Cooperative	تێکەڵاو Mixed	گشتی Public	حکومی Governmental	Total	
Manufacturing									**پیشەسازییە گۆڕدراوەکان**
Manufacture of rubber and plastics products	0	0	15	0	0	0	0	15	پیشەسازیی بەرهەمەکانی لاستیك و باغە
Manufacture of other non-metallic mineral products	0	0	125	0	0	0	1	126	پیشەسازیی بەرهەمەکانی کانزا نافلزییەکانی تر
Manufacture of basic metals	0	0	2	0	0	0	0	2	پیشەسازی فلزاتی بنچینەیی
Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	0	0	77	0	0	0	0	77	پیشەسازیی بەرهەمی کانزای تێکەڵە جگە لە مەکینەکان و کەرەستەکان
Manufacture of computer, electronic and optical products	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشەسازیی کۆمپیوتەر و بەروبوومە ئەلکترۆنی و بینراوەکان
Manufacture of electrical equipment	1	0	7	0	0	0	2	10	پیشەسازیی ئامێرە کارەباییەکان
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	1	0	10	0	0	0	0	11	پیشەسازیی کەرەستە و ئامێرەکانی پۆلێن نەکراو لە بابەتێکی تردا
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشەسازیی ئەو ئۆتۆمبێلانەی بزوێنەریان هەیە و تانکەری گەورە و مام ناوەند
Manufacture of other transport equipment	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشەسازیی هۆکارەکانی تری گواستنەوە
Manufacture of furniture	0	0	4	0	0	0	0	4	دروست کردنی کەل و پەل
Other manufacturing	0	0	3	0	0	0	0	3	پیشەسازییە گۆڕدراوەکانی تر
Repair and installation of machinery and equipment	0	0	7	0	0	0	1	8	دروست کردن و ئاوێتەکردنی مەکینە و ئامێرەکان
Total	**7**	**0**	**602**	**0**	**3**	**0**	**9**	**621**	**کۆ**
Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply									**کارەکانی کارەبا و غاز و هەڵم و سارد و گەرمیی هەوا**
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	1	0	83	0	4	1	231	320	گەیاندنی کارەبا و غاز و هەڵم و سارد و گەرمیی هەوا
Total	**1**	**0**	**83**	**0**	**4**	**1**	**231**	**320**	**کۆ**
Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities									**کاروباری ئاو و چالاکی ئاوەڕۆکان و بەڕێوەبەردنی پاشماوەکان و چارەسەرکردنی**
Water collection, treatment and supply	4	0	51	0	0	2	192	249	کۆکۆدنەوە و چارەسەرکردن و گەیاندنی ئاو
Sewerage	0	0	0	0	0	0	0	0	تۆڕەکانی زێراب و ئاوەڕۆ
Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	0	0	2	0	0	0	0	2	چالاکیی کۆکردنەوەی پاشماوەکان و چارەسەرکردن و رزگار بوون و گەراندنەوەی کەرەستەکان
Remediation activities and other waste management services	0	0	0	0	0	0	1	1	چالاکییەکانی چارەسەرکردن وخزمەتگوزاریی تری بەڕێوەبردنی پاشماوەکان
Total	**4**	**0**	**53**	**0**	**0**	**2**	**193**	**252**	**کۆ**
Construction									**دروووست کردن**
Construction of buildings	1	0	7	0	0	0	0	8	درووستکردنی بیناکان
Civil engineering	1	0	10	0	0	0	7	18	ئەندازیاریی شارستانی
Specialized construction activities	0	3	8	0	0	0	0	11	چالاکییە پسپۆڕییەکانی درووستکردن
Total	**2**	**3**	**25**	**0**	**0**	**0**	**7**	**37**	**کۆ**

خشتەی 1 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و چالاکیی ئابووری و جۆری کەرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work جۆری کەرتی کارکردن							کۆ Total	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هەرەوەزی Cooperative	تێکەڵاو Mixed	گشتی Public	حکومی Governmental		
Wholesale and Retail Trade;Repair of Motor Vehicles and Motorcycles									**بازرگانیی تاك و کۆ، چاککردنەوەی هۆکارەکانی هاتووچۆ کردن ئەوانەی بزوێنەریان هەیە و ماتۆرسیکل**
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	0	0	194	0	0	0	0	194	بازرگانیی تاك و کۆ، چاککردنەوەی هۆکارەکانی هاتووچۆ کردن ئەوانەی بزوێنەریان هەیە و ماتۆرسیکل
Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	1	0	205	0	0	0	7	213	بازرگانیی بەکۆ، جگە لە هۆکارەکانی هاتووچۆ کردنی بزوێنەردار و ماتۆرسیکل
Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	8	0	1640	1	4	2	15	1670	بازرگانیی بە تاك، جگە لە هۆکارەکانی هاتووچۆ کردنی بزوێنەردار و ماتۆر سیکل
Total	**9**	**0**	**2039**	**1**	**4**	**2**	**22**	**2077**	**کۆ**
Transportation and Storage									**گواستنەوە و کۆگایی کردن**
Land transport and transport via pipelines	0	0	25	0	0	0	0	25	گواستنەوەی وشکانی و گواستنەوە لەڕێیی بۆرییەوە
Water transport	0	0	0	0	0	0	0	0	گواستنەوە لە ڕێی ئاو (گواستنەوەی ئاوی)
Air transport	0	0	0	0	0	0	0	0	گواستنەوەی ئاسمانی
Warehousing and support activities for transportation	8	0	723	0	0	1	14	746	کۆگایی کردن و چالاکییەکانی پشتگیری کردن لە گواستنەوە
Other transportation support activities	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکی پۆستە و گەیاندنی بەستەکان لە ڕێگای نوێنەرەکانەوە
Total	**8**	**0**	**748**	**0**	**0**	**1**	**14**	**771**	**کۆ**
Accommodation and Food Service Activities									**چالاکی خزمەتگوزاری مانەوە و خواردن**
Accommodation	0	0	28	0	1	0	5	34	مانەوە
Food and beverage service activities	0	0	203	0	0	1	1	205	چالاکییەکانی خزمەتگوزارییەکانی خواردن وخواردنەوە
Total	**0**	**0**	**231**	**0**	**1**	**1**	**6**	**239**	**کۆ**
Information and Communication									**زانیاری و گەیاندن**
Publishing activities	0	0	0	0	0	0	1	1	چالاکییەکانی بڵاوکردنەوە
Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکییەکانی بەرهەم هێنانی فیلم و بەرنامەی تەلەڤزیۆنی و دەنگە تۆمارکراوەکان و بڵاو کردنەوەی مۆسیقا
Programming and broadcasting activities	0	0	1	0	0	0	1	2	چالاکی پەخشی رادیۆ و تەلەڤزیۆن
Telecommunications	0	0	48	0	6	0	2	56	گەیاندن
Computer programming, consultancy and related activities	0	0	0	0	0	0	1	1	چالاکی بەرنامەنووسیی کۆمپیوتەر و شارەزایی راوێژکاری و ئەو چالاکییانەی پەیوەندیان پێوە هەیە
Information service activities	0	0	1	0	0	0	1	2	چالاکی خزمەتگوزارییەکانی زانیارییەکان
Total	**0**	**0**	**50**	**0**	**6**	**0**	**6**	**62**	**کۆ**

خشتەی 1 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و چالاکیی ئابووری و جۆری کەرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work جۆری کەرتی کارکردن							کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هەرەوەزی Cooperative	تێکەڵاو Mixed	گشتی Public	حکومی Governmental	Total	
Financial and Insurance Activities									**چالاکییەکانی دارایی و چالاکییەکانی بیمە**
Financial service activities, except insurance and pension funding	0	0	0	0	0	0	1	1	چالاکی خزمەتگوزای دارایی جگە لە پارەدار کردنی بیمە و سندوقەکانی مووچە
Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security	0	0	0	0	0	0	0	0	پارەدارکردنی بیمە و دووبارەکردنەوەی بیمە و سندووقەکانی مووچەی خانەنشینی جگە لە دەستەبەری کۆمەڵایەتیی بەزۆر
Activities auxiliary to financial service and insurance activities	1	0	0	0	0	0	0	1	چالاکییە یارمەتیدەرەکانی چالاکییە خزمەتگوزارییە داراییەکان و چالاکییەکانی بیمە
Total	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**2**	**کۆ**
Real Estate Activities									**چالاکییەکانی خانوو و زەوی و زار**
Real estate activities	0	0	23	0	0	0	0	23	چالاکییەکانی خانوو و زەوی و زار
Total	**0**	**0**	**23**	**0**	**0**	**0**	**0**	**23**	**کۆ**
Professional, Scientific and Technical Activities									**چالاکییە پیشەیی و زانستی و تەکنیکییەکان**
Legal and accounting activities	0	0	2	0	0	0	0	2	چالاکییە یاسایی و چالاکییە ژمێریارییەکان
Activities of head offices; management consultancy activities	0	0	29	0	0	0	1	30	چالاکییەکانی نوسینگە سەرەکییەکان، و چالاکییە راوێژکارییەکان لە بواری بەڕێوەبەردندا
Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	0	0	4	0	0	0	1	5	چالاکییەکانی تەلار سازی و ئەندازیاری، و تاقیکردنەوەی تەکنیکی و شیکردنەوە
Scientific research and development	0	0	0	0	0	0	0	0	لێکۆڵینەوە و پەرەپێدان لە بواری زانستی
Advertising and market research	1	0	5	0	0	0	0	6	لێکۆڵینەوەکانی ڕێکلام و بازار
Other professional, scientific and technical activities	0	0	6	0	0	0	0	6	چالاکییەکانی تری پیشەیی و زانستی و تەکنیکی
Veterinary activities	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکی ڤێتەرنەری
Total	**1**	**0**	**46**	**0**	**0**	**0**	**2**	**49**	**کۆ**
Administrative and Support Service Activities									**چالاکییەکانی خزمەتگوزارییە کارگێڕییەکان و خزمەتگوزارییە پشتیوانەییەکان**
Rental and leasing activities	0	0	1	0	0	0	0	1	چالاکییەکانی بەکرێ گرتن
Employment activities	0	0	2	0	0	0	0	2	چالاکییەکانی بەکارهێنان
Travel agency, tour operator, reservation service and related activities	0	0	0	0	0	0	2	2	بریکارییەکانی سەفەر و ئەوانەی لە بواری گەشتی ئاسمانی کاردەکەن و خزمەتگوزارییەکانی شوێن گرتن و ئەو چالاکییانەی پەیوەندییان پێوە هەیە
Security and investigation activities	0	0	0	0	0	0	2	2	چالاکییەکانی ئاسایش و لێکۆلینەوەکان
Services to buildings and landscape activities	2	0	4	0	0	0	10	16	چالاکییەکانی پێشکەش کردنی خزمەتگوزاری بۆ بیناکان و جوانکاری شوێنەکان
Office administrative, office support and other business support activities	0	0	1	0	0	0	0	1	چالاکییە کارگێڕییەکانی نووسینگەکان و چالاکییەکانی پشتیوانی کردن لە نووسینگەکان و چالاکییەکانی تری پشتیوانی کردن لە کارەکان
Total	**2**	**0**	**8**	**0**	**0**	**0**	**14**	**24**	**کۆ**
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security									**بەڕێوەبردنی گشتی و بەرگری کردن، و دلنیایی کۆمەلایەتیی بە زۆر**
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security	3	0	13	0	0	0	100	116	کارگێڕیی گشتی و بەرگریکردن، و دەستەبەری کۆمەڵایەتیی بەزۆر
Total	**3**	**0**	**13**	**0**	**0**	**0**	**100**	**116**	**کۆ**

خشتەی 1 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و چالاکیی ئابووری و جۆری کەرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Not Stated نادیار	Foreign بیانی	Private تایبەت	Cooperative هەرەوەزی	Mixed تێکەڵاو	Public گشتی	Governmental حکومی	Total کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	Type Sector of Work / جۆری کەرتی کارکردن								
Education									**فێر کردن**
Education	22	2	31	4	1	0	1078	1138	فێر کردن
Total	**22**	**2**	**31**	**4**	**1**	**0**	**1078**	**1138**	**کۆ**
Human Health and Social Work Activities									**چالاکییەکانی بواری تەندروستیی مرۆڤ و کاری کۆمەڵایەتی**
Human health activities	6	0	36	1	0	0	291	334	چالاکییەکانی پەیوەندیدار بە تەندروستی مرۆڤ
Residential care activities	1	0	0	0	0	0	1	2	چالاکییەکانی چاودێری کردن لەگەڵ مانەوە
Social work activities without accommodation	0	1	1	0	0	0	7	9	چالاکییەکانی کاری کۆمەڵایەتی، بەبێ مانەوە
Total	**7**	**1**	**37**	**1**	**0**	**0**	**299**	**345**	**کۆ**
Arts, Entertainment and Recreation									**هونەر و خۆشگوزەرانی و کات بەسەر بردن**
Creative, arts and entertainment activities	0	0	3	0	0	0	1	4	چالاکییەکانی نوێگەری و هونەرەکان و چالاکییەکانی خۆشگوزەرانی
Libraries, archives, museums and other cultural activities	0	0	4	0	0	0	8	12	چالاکییەکانی کتێبخانە و پارێزراوەکان و مۆزەخانە و چالاکیی تری رۆشنبیری
Gambling and betting activities	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکییەکانی قومارکردن و گرەوکردن
Sports activities and amusement and recreation activities	0	0	3	0	0	0	1	4	چالاکییەکانی وەرزشی وخۆشگوزەرانی و کات بەسەر بردن
Total	**0**	**0**	**10**	**0**	**0**	**0**	**10**	**20**	**کۆ**
Other Service Activities									**چالاکییەکانی تری خزمەتگوزاری**
Activities of membership organizations	22	2	100	4	2	22	1019	1171	چالاکییەکانی ئەو رێکخراوانەی خاوەن ئەندامن
Repair of computers and personal and household goods	0	0	8	0	1	0	0	9	چاککردنەوەی ئامێرەکانی کۆمپیوتەر و کاڵا تاکەکەسی و نامالییەکان
Other personal service activities	1	0	81	0	0	1	5	88	چالاکییەکانی تری خزمەتگوزارییە تاکەکەسییەکان
Total	**23**	**2**	**189**	**4**	**3**	**23**	**1024**	**1268**	**کۆ**
Activities of Households as Employers; Undifferentiated Goods- and Services-Producing									**ئەو چالاکییانەی بژێوی ژیان کە سوود لە کەسەکان وەردەگرن، و ئەوانەش کە لە بواری بەرهەم هێنانی کاڵا و خزمەتگوزارییە جیا نەکراوەکان بۆ بەکارهێنانی تایبەتدان**
Activities of households as employers of domestic personnel	0	0	1	0	0	0	0	1	ئەو چالاکیە بژێوییانەی خێزان کە کەسانێک بەکاردەهێنن بۆ کاری نێومال
Undifferentiated goods- and services-producing activities of private households for own use	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکییە جیا نەکراوەکانی بەرهەم هێنانی کاڵا و ئەو خزمەتگوزارییانەی کە خێزان بۆ بەکارهێنانی تایبەت سوودیان لێ وەردەگرێت
Total	**0**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**کۆ**

خشتەی 1 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و چالاكیی ئابووری و جۆری کەرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work / جۆری کەرتی کارکردن							کۆ	جۆری چالاكی ئابووری
	نادیار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هەرەوەزی Cooperative	تێکەلاو Mixed	گشتی Public	حکومی Governmental	Total	
Activities of Extraterritorial Organizations and Bodies									**چالاكییەکانی ئەو دەستە و رێکخراوانەی دادوەریی نیشتیمانی نایانگرێتەوە**
Activities of extraterritorial organizations and bodies	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاكییەکانی رێکخراو و دەستە نێودەوڵەتی و هەرێمایەتییەکان و بالیۆزخانە و کونسوڵگەرییە بیانییەکان
Total	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**کۆ**
Not Stated	854	0	71	0	0	0	7	932	**نادیار**
Total	**854**	**0**	**71**	**0**	**0**	**0**	**7**	**932**	**کۆ**
Sulaimaniya Governorat Rural Total	**1027**	**10**	**28011**	**10**	**24**	**45**	**3051**	**32178**	**کۆ لە گوندنشینی پارێزگاکانی سلێمانی**

خشتەی 2 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و ژمارەی کارکەرەکان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 2- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	Rural	گوند	Urban	شار	Total	کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	
Sulaimaniya Governorate							**پارێزگای سلێمانی**
Agriculture, Forestry and Fishing							**کشتوکاڵ و قۆزینەوەی دارستانەکان و راوە ماسی**
Crop and animal production, hunting and related service activities	49720	23755	4805	2613	54525	26368	چاڵاکیی کشتوکاڵی بەروبووم وبەرهەمە ئاژەڵییەکان و راو کردن و خزمەتگوزارییە پەیوەندیدارەکان
Forestry and logging	64	5	512	21	576	26	قۆزینەوەی دارستان و بڕینی دارە تەختەییەکان
Fishing and aquaculture	65	24	11	4	76	28	راو کردنی ماسی و بەخێوکردنی زیندەوەرە ئاوییەکان
Total	**49849**	**23784**	**5328**	**2638**	**55177**	**26422**	**کۆ**
Mining and Quarrying							**بەکانزاکردن و بەکارهێنانی کانە بەردینەکان**
Mining of coal and lignite	1	1	8	2	9	3	بەکانزاکردنی خەڵوز و لگنیت
Extraction of crude petroleum and natural gas	932	15	89	14	1021	29	دەرهێنانی نەوتی خاو و غازی سروشتی
Mining of metal ores	13	1	0	0	13	1	بە کانزا کردنی فلزاتی کانزایی
Other mining and quarrying	739	79	124	28	863	107	چاڵاکییەکانی تری بەکانزاکردن و بەکارهێنانی کانە بەردینەکان
Mining support service activities	12	1	63	2	75	3	چاڵاکییەکانی خزمەتگوزارییەکانی یارمەتیدانی بەکانزاکردن
Total	**1697**	**97**	**284**	**46**	**1981**	**143**	**کۆ**
Manufacturing							**پیشەسازیی گۆڕدراوەکان**
Manufacture of food products	450	81	3505	1123	3955	1204	پیشەسازیی بەرهەمە خۆراکییەکان
Manufacture of beverages	142	8	156	25	298	33	پیشەسازیی خواردنەوەییەکان
Manufacture of tobacco products	0	0	70	3	70	3	پیشەسازیی بەروبوومی توتن
Manufacture of textiles	23	8	486	124	509	132	پیشەسازیی کوتاڵ
Manufacture of wearing apparel	208	208	2736	2098	2944	2306	پیشەسازیی جل و بەرگ
Manufacture of leather and related products	3	3	44	28	47	31	پیشەسازیی بەروبوومەکانی پێست و بەروبومەکانی تری هاوشێوە
Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture;manufacture of articles of straw and plaiting materials	140	18	1158	588	1298	606	پیشەسازیی تەختە و بەروبومەکانی و تەپەدۆر جگە لەپیشەسازیی راخەر وپیشەسازیی جوری دروستکراو لەپوش و کەرەستەکانی هۆنینەوە
Manufacture of paper and paper products	0	0	23	10	23	10	پیشەسازیی کاغەز و بەرهەمەکانی کاغەز
Printing and reproduction of recorded media	5	2	958	286	963	288	چاپکردن و لەبەرگرتنەوە و هۆکارەکانی راگەیاندنی تۆمارکراو
Manufacture of coke and refined petroleum products	648	34	71	7	719	41	پیشەسازیی خەڵوزی کوك و بەروبوومە نەوتییە دوبارەبووەکان
Manufacture of chemicals and chemical products	13	3	139	30	152	33	پیشەسازیی کەرەستە و بەروبوومە کیمیاوییەکان
Manufacture of pharmaceutical, Medical, Chemical and Botanical products	0	0	9	2	9	2	پیشەسازیی کەرەستە بنەڕەتییەکانی دروستکردنی دەرمان و ئامادەکارییەکانی دروستکردنی دەرمان

خشتەی 2 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و ژمارەی کارکەرەکان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 2- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	Rural	گوند	Urban	شار	Total	کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	
Manufacturing							**پیشەسازییە گۆڕدراوەکان**
Manufacture of rubber and plastics products	193	15	400	123	593	138	پیشەسازیی بەرهەمەکانی لاستیك و باغە
Manufacture of other non-metallic mineral products	3071	126	3245	320	6316	446	پیشەسازیی بەرهەمەکانی کانزا نافلزییەکانی تر
Manufacture of basic metals	13	2	85	53	98	55	پیشەسازی فلزاتی بنچینەیی
Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	439	77	5682	2868	6121	2945	پیشەسازیی بەرهەمی کانزای تێکەڵە جگە لە مەکینەکان و کەرەستەکان
Manufacture of computer, electronic and optical products	0	0	70	54	70	54	پیشەسازیی کۆمپیوتەر و بەروبوومە ئەلکترۆنی و بینراوەکان
Manufacture of electrical equipment	91	10	37	24	128	34	پیشەسازیی ئامێرە کارەباییەکان
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	59	11	150	54	209	65	پیشەسازیی کەرەستە و ئامێرەکانی پۆلێن نەکراو لە بابەتێکی تردا
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	0	0	3	2	3	2	پیشەسازیی ئەو ئۆتۆمبێلانەی بزوێنەریان هەیە و تانکەری گەورە و مام ناوەند
Manufacture of other transport equipment	0	0	32	12	32	12	پیشەسازیی هۆکارەکانی تری گواستنەوە
Manufacture of furniture	9	4	1016	506	1025	510	دروست کردنی کەل و پەل
Other manufacturing	19	3	64	41	83	44	پیشەسازییە گۆڕدراوەکانی تر
Repair and installation of machinery and equipment	13	8	1376	444	1389	452	دروست کردن و ئاوێتەکردنی مەکینە و ئامێرەکان
Total	**5539**	**621**	**21515**	**8825**	**27054**	**9446**	**کۆ**
Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply							**کارەکانی کارەبا و غاز و هەڵم و سارد و گەرمیی هەوا**
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	850	320	2394	352	3244	672	گەیاندنی کارەبا و غاز و هەڵم و سارد و گەرمیی هەوا
Total	**850**	**320**	**2394**	**352**	**3244**	**672**	**کۆ**
Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities							**کاروباری ئاو و چالاکی ئاوەڕۆکان و بەرێوەبەردنی پاشماوەکان و چارەسەرکردنی**
Water collection, treatment and supply	551	249	1681	143	2232	392	کۆکۆدنەوە و چارەسەرکردن و گەیاندنی ئاو
Sewerage	0	0	18	7	18	7	تۆرەکانی زێراب و ئاوەڕۆ
Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	7	2	1571	27	1578	29	چالاکیی کۆکردنەوەی پاشماوەکان و چارەسەرکردن و رزگار بوون و گەراندنەوەی کەرەستەکان
Remediation activities and other waste management services	1	1	0	0	1	1	چالاکییەکانی چارەسەرکردن وخزمەتگوزاریی تری بەرێوەبردنی پاشماوەکان
Total	**559**	**252**	**3270**	**177**	**3829**	**429**	**کۆ**
Construction							**دروووست کردن**
Construction of buildings	37	8	1420	244	1457	252	دروووستکردنی بیناکان
Civil engineering	212	18	1676	41	1888	59	ئەندازیاریی شارستانی
Specialized construction activities	379	11	1236	317	1615	328	چالاکییە پسپۆڕییەکانی دروووستکردن
Total	**628**	**37**	**4332**	**602**	**4960**	**639**	**کۆ**

خشتەی 2 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و ژمارەی کارکەرەکان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 2- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	Rural	گوند	Urban	شار	Total	کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	
Wholesale and Retail Trade;Repair of Motor Vehicles and Motorcycles							**بازرگانیی تاك و کۆ، چاککردنەوەی هۆکارەکانی هاتووچۆ کردن ئەوانەی بزوێنەریان هەیە و ماتۆرسیکل**
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	431	194	11676	5804	12107	5998	بازرگانیی تاك و کۆ، چاککردنەوەی هۆکارەکانی هاتووچۆ کردن ئەوانەی بزوێنەریان هەیە و ماتۆرسیکل
Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	823	213	7103	3349	7926	3562	بازرگانیی بەکۆ، جگە لە هۆکارەکانی هاتووچۆ کردنی بزوێنەردار و ماتۆڕسیکل
Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	3534	1670	47328	30540	50862	32210	بازرگانیی بە تاك، جگە لە هۆکارەکانی هاتووچۆ کردنی بزوێنەردار و ماتۆڕ سیکل
Total	**4788**	**2077**	**66107**	**39693**	**70895**	**41770**	**کۆ**
Transportation and Storage							**گواستنەوە و کۆگایی کردن**
Land transport and transport via pipelines	46	25	601	89	647	114	گواستنەوەی وشکانی و گواستنەوە لەڕێیی بۆرییەوە
Water transport	0	0	5	2	5	2	گواستنەوە لە ڕێی ئاو (گواستنەوەی ئاوی)
Air transport	0	0	128	9	128	9	گواستنەوەی ئاسمانی
Warehousing and support activities for transportation	1218	746	9637	4714	10855	5460	کۆگایی کردن و چالاکییەکانی پشتگیری کردن لە گواستنەوە
Other transportation support activities	0	0	698	33	698	33	چالاکی پۆستە و گەیاندنی بەستەکان لە ڕێگای نوێنەرەکانەوە
Total	**1264**	**771**	**11069**	**4847**	**12333**	**5618**	**کۆ**
Accommodation and Food Service Activities							**چالاکی خزمەتگوزاری مانەوە و خواردن**
Accommodation	131	34	2279	312	2410	346	مانەوە
Food and beverage service activities	719	205	6296	2608	7015	2813	چالاکییەکانی خزمەتگوزارییەکانی خواردن وخواردنەوە
Total	**850**	**239**	**8575**	**2920**	**9425**	**3159**	**کۆ**
Information and Communication							**زانیاری و گەیاندن**
Publishing activities	2	1	1023	38	1025	39	چالاکییەکانی بلاوکردنەوە
Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	0	0	101	63	101	63	چالاکییەکانی بەرهەم هێنانی فیلم و بەرنامەی تەلەڤزیۆنی و دەنگە تۆمارکراوەکان و بلاو کردنەوەی مۆسیقا
Programming and broadcasting activities	62	2	166	13	228	15	چالاکی پەخشی رادیۆ و تەلەڤزیۆن
Telecommunications	314	56	1905	217	2219	273	گەیاندن
Computer programming, consultancy and related activities	1	1	46	27	47	28	چالاکی بەرنامەنووسیی کۆمپیوتەر و شارەزایی راوێژکاری و ئەو چالاکییانەی پەیوەندیان پێوە هەیە
Information service activities	7	2	480	31	487	33	چالاکی خزمەتگوزارییەکانی زانیارییەکان
Total	**386**	**62**	**3721**	**389**	**4107**	**451**	**کۆ**

خشتەی 2 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و ژمارەی کارکەرەکان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 2- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	Rural	گوند	Urban	شار	Total	کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	
Financial and Insurance Activities							**چالاکییەکانی دارایی و چالاکییەکانی بیمە**
Financial service activities, except insurance and pension funding	7	1	1587	55	1594	56	چالاکی خزمەتگوزای دارایی جگە لە پارەدار کردنی بیمە و سندوقەکانی مووچە
Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security	0	0	162	9	162	9	پارەدارکردنی بیمە و دووبارەکردنەوەی بیمە و سندووقەکانی مووچەی خانەنشینی جگە لە دەستەبەری کۆمەڵایەتیی بەزۆر
Activities auxiliary to financial service and insurance activities	0	1	716	243	716	244	چالاکییە یارمەتیدەرەکانی چالاکییە خزمەتگوزارییە داراییەکان و چالاکییەکانی بیمە
Total	**7**	**2**	**2465**	**307**	**2472**	**309**	**کۆ**
Real Estate Activities							**چالاکییەکانی خانوو و زەوی و زار**
Real estate activities	36	23	1446	715	1482	738	چالاکییەکانی خانوو و زەوی و زار
Total	**36**	**23**	**1446**	**715**	**1482**	**738**	**کۆ**
Professional, Scientific and Technical Activities							**چالاکییە پیشەیی و زانستی و تەکنیکییەکان**
Legal and accounting activities	4	2	1590	193	1594	195	چالاکییە یاسایی و چالاکییە ژمێرپارییەکان
Activities of head offices; management consultancy activities	161	30	718	154	879	184	چالاکییەکانی نوسینگە سەرەکییەکان، و چالاکییە راوێژکارییەکان لە بواری بەڕێوەبەردندا
Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	180	5	1117	89	1297	94	چالاکییەکانی تەلار سازی و ئەندازیاری، و تاقیکردنەوەی تەکنیکی و شیکردنەوە
Scientific research and development	0	0	36	5	36	5	لێکۆڵینەوە و پەرەپێدان لە بواری زانستی
Advertising and market research	19	6	154	12	173	18	لێکۆڵینەوەکانی رێکلام و بازار
Other professional, scientific and technical activities	17	6	1503	627	1520	633	چالاکییەکانی تری پیشەیی و زانستی و تەکنیکی
Veterinary activities	0	0	273	70	273	70	چالاکی ڤێتەرنەری
Total	**381**	**49**	**5391**	**1150**	**5772**	**1199**	**کۆ**
Administrative and Support Service Activities							**چالاکییەکانی خزمەتگوزارییە کارگێڕییەکان و خزمەتگوزارییە پشتیوانەییەکان**
Rental and leasing activities	4	1	209	161	213	162	چالاکییەکانی بەکرێ گرتن
Employment activities	6	2	20	5	26	7	چالاکییەکانی بەکارهێنان
Travel agency, tour operator, reservation service and related activities	31	2	169	47	200	49	بریکارییەکانی سەفەر و ئەوانەی لە بواری گەشتی ئاسمانی کاردەکەن و خزمەتگوزارییەکانی شوێن گرتن و ئەو چالاکییانەی پەیوەندییان پێوە هەیە
Security and investigation activities	25	2	688	35	713	37	چالاکییەکانی ئاسایش و لێکۆلینەوەکان
Services to buildings and landscape activities	371	16	5018	131	5389	147	چالاکییەکانی پێشکەش کردنی خزمەتگوزاری بۆ بیناکان و جوانکاری شوێنەکان
Office administrative, office support and other business support activities	1	1	386	116	387	117	پشتیوانی کردن لە کارەکان
Total	**438**	**24**	**6490**	**495**	**6928**	**519**	**کۆ**
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security							**بەڕێوەبردنی گشتی و بەرگری کردن، و دلنیایی کۆمەلایەتیی بە زۆر**
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security	4604	116	49157	1124	53761	1240	کارگێڕیی گشتی و بەرگریکردن، و دەستەبەری کۆمەڵایەتیی بەزۆر
Total	**4604**	**116**	**49157**	**1124**	**53761**	**1240**	**کۆ**

خشتەی 2 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و ژمارەی کارکەرەکان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 2- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	Rural	گوند	Urban	شار	Total	کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	
Education							**فێر کردن**
Education	12534	1138	41048	1217	53582	2355	فێر کردن
Total	**12534**	**1138**	**41048**	**1217**	**53582**	**2355**	**کۆ**
Human Health and Social Work Activities							**چالاکییەکانی بواری تەندروستیی مرۆڤ و کاری کۆمەلایەتی**
Human health activities	1449	334	13877	1492	15326	1826	چالاکییەکانی پەیوەندیدار بە تەندروستی مرۆڤ
Residential care activities	2	2	358	22	360	24	چالاکییەکانی چاودێری کردن لەگەڵ مانەوە
Social work activities without accommodation	125	9	1887	113	2012	122	چالاکییەکانی کاری کۆمەلایەتی، بەبێ مانەوە
Total	**1576**	**345**	**16122**	**1627**	**17698**	**1972**	**کۆ**
Arts, Entertainment and Recreation							**هونەر و خوشگوزەرانی و کات بەسەر بردن**
Creative, arts and entertainment activities	9	4	740	164	749	168	چالاکییەکانی نوێگەری و هونەرەکان و چالاکییەکانی خوشگوزەرانی
Libraries, archives, museums and other cultural activities	45	12	822	112	867	124	چالاکییەکانی کتێبخانە و پارێزراوەکان و موزەخانە و چالاکیی تری رۆشنبیری
Gambling and betting activities	0	0	129	9	129	9	چالاکییەکانی قومارکردن و گرەوکردن
Sports activities and amusement and recreation activities	10	4	2129	361	2139	365	چالاکییەکانی وەرزشی وخۆشگوزەرانی و کات بەسەر بردن
Total	**64**	**20**	**3820**	**646**	**3884**	**666**	**کۆ**
Other Service Activities							**چالاکییەکانی تری خزمەتگوزاری**
Activities of membership organizations	1957	1171	15536	1486	17493	2657	چالاکییەکانی ئەو رێکخراوانەی خاوەن ئەندامن
Repair of computers and personal and household goods	13	9	1741	1179	1754	1188	چاککردنەوەی ئامێرەکانی کۆمپیوتەر و کالاً تاکەکەسی و نامالییەکان
Other personal service activities	132	88	3292	1866	3424	1954	چالاکییەکانی تری خزمەتگوزارییە تاکەکەسییەکان
Total	**2102**	**1268**	**20569**	**4531**	**22671**	**5799**	**کۆ**
Activities of Households as Employers; Undifferentiated Goods- and Services-Producing							**ئەو چالاکییانەی بژێوی ژیان کە سوود لە کەسەکان وەردەگرن، و ئەوانەش کە لە بواری بەرهەم هێنانی کالاً و خزمەتگوزارییە جیا نەکراوەکان بۆ بەکارهێنانی تایبەتدان**
Activities of households as employers of domestic personnel	1	1	198	14	199	15	ئەو چالاکیە بژێوییانەی خێزان کە کەسانێك بەکاردەهێنن بۆ کاری نێومالّ
Undifferentiated goods- and services-producing activities of private households for own use	0	0	3	2	3	2	چالاکییە جیا نەکراوەکانی بەرهەم هێنانی کالاً و ئەو خزمەتگوزارییانەی کە خێزان بۆ بەکارهێنانی تایبەت سوودیان لێ وەردەگرێت
Total	**1**	**1**	**201**	**16**	**202**	**17**	**کۆ**

خشتەی 2 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و ژمارەی کارکەرەکان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 2- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	Rural	گوند	Urban	شار	Total	کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	
Activities of Extraterritorial Organizations and Bodies							**چالاکییەکانی ئەو دەستە و ڕێکخراوانەی دادوەریی نیشتیمانی نایانگرێتەوە**
Activities of extraterritorial organizations and bodies	0	0	174	9	174	9	چالاکییەکانی ڕێکخراو و دەستە نێودەوڵەتی و هەرێمایەتییەکان و بالیۆزخانە و کونسوڵگەرییە بیانییەکان
Total	**0**	**0**	**174**	**9**	**174**	**9**	**کۆ**
Not Stated	304	932	2430	5649	2734	6581	**نادیار**
Total	**304**	**932**	**2430**	**5649**	**2734**	**6581**	**کۆ**
Sulaimaniya Governorate Grand Total	**88457**	**32178**	**275908**	**77975**	**364365**	**110153**	**کۆی گشتی لە پارێزگای سلێمانی**

خشتەی 3 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە و ژمارەی کرێکاران و جۆری کەرتی کار

Table 3- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type Sector of Work

Type Sector of Work	Rural	گوند	Urban	شار	کۆ		جۆری کەرتی کارکردن
	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees	ژمارەی دامەزراوەکان No. of Establishments	
Sulaimaniya Governorate							پارێزگای سلێمانی
Governmental	22317	3051	129340	4376	151657	7427	حکومی
Public	70	45	4352	339	4422	384	گشتی
Mixed	473	24	1531	362	2004	386	تێکەلاو
Cooperative	63	10	204	29	267	39	هەرەوەزی
Private	65089	28011	139367	67190	204456	95201	تایبەت
foreign	409	10	611	51	1020	61	بیانی
Not Stated	36	1027	503	5628	539	6655	نادیار
Total	**88457**	**32178**	**275908**	**77975**	**364365**	**110153**	**کۆ**

خشتەی 4 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە، ژمارەی کارکەرەکانیان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees								کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Sulaimaniya Governorate										**پارێزگای سلێمانی**
Agriculture, Forestry and Fishing										**کشتوکاڵ و قۆزینەوەی دارستانەکان و راوە ماسی**
Crop and animal production, hunting and related service activities	135	0	0	1	3	128	1444	24657	26368	چالاکیی کشتوکاڵی بەروبووم وبەرهەمە ئاژەڵییەکان و راو کردن و خزمەتگوزارییە پەیوەندیدارەکان
Forestry and logging	0	0	0	1	0	18	2	5	26	قۆزینەوەی دارستان و بڕینی دارە تەختەییەکان
Fishing and aquaculture	0	0	0	0	0	1	4	23	28	راو کردنی ماسی و بەخێوکردنی زیندەوەرە ئاوییەکان
Total	**135**	**0**	**0**	**2**	**3**	**147**	**1450**	**24685**	**26422**	**کۆ**
Mining and Quarrying										**بەکانزاکردن و بەکارهێنانی کانە بەردینەکان**
Mining of coal and lignite	0	0	0	0	0	0	1	2	3	بەکانزاکردنی خەڵوز و لگنیت
Extraction of crude petroleum and natural gas	0	0	1	0	2	5	16	5	29	دەرهێنانی نەوتی خاو و غازی سروشتی
Mining of metal ores	0	0	0	0	0	1	0	0	1	بە کانزا کردنی فلزاتی کانزایی
Other mining and quarrying	0	0	0	0	0	45	34	28	107	چالاکییەکانی تری بەکانزاکردن و بەکارهێنانی کانە بەردینەکان
Mining support service activities	0	0	0	0	0	3	0	0	3	چالاکییەکانی خزمەتگوزارییەکانی یارمەتیدانی بەکانزاکردن
Total	**0**	**0**	**1**	**0**	**2**	**54**	**51**	**35**	**143**	**کۆ**
Manufacturing										**پیشەسازیی گۆڕدراوەکان**
Manufacture of food products	22	0	0	0	4	24	139	1015	1204	پیشەسازیی بەرهەمە خۆراکییەکان
Manufacture of beverages	1	0	0	0	1	7	6	18	33	پیشەسازیی خواردنەوەییەکان
Manufacture of tobacco products	0	0	0	0	1	0	0	2	3	پیشەسازیی بەروبوومی توتن
Manufacture of textiles	1	0	0	1	2	3	1	124	132	پیشەسازیی کوتاڵ
Manufacture of wearing apparel	24	0	0	0	0	4	7	2271	2306	پیشەسازیی جل و بەرگ
Manufacture of leather and related products	0	0	0	0	0	0	0	31	31	پیشەسازیی بەروبوومەکانی پێست و بەروبومەکانی تری هاوشێوە
Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture;manufacture of articles of straw and plaiting materials	3	0	0	0	0	6	21	576	606	پیشەسازیی تەختە و بەروبومەکانی و تەپەدۆر جگە لەپیشەسازیی راخەر وپیشەسازیی جوری دروستکراو لەپوش و کەرەستەکانی هۆنینەوە
Manufacture of paper and paper products	1	0	0	0	0	0	1	8	10	پیشەسازیی کاغەز و بەرهەمەکانی کاغەز
Printing and reproduction of recorded media	0	0	0	2	1	7	15	263	288	چاپکردن و لەبەرگرتنەوە و هۆکارەکانی راگەیاندنی تۆمارکراو
Manufacture of coke and refined petroleum products	1	0	0	0	3	18	11	8	41	پیشەسازیی خەڵوزی کوك و بەروبوومە نەوتییە دوبارەبووەکان
Manufacture of chemicals and chemical products	0	0	0	0	0	3	9	21	33	پیشەسازیی کەرەستە و بەروبوومە کیمیاوییەکان
Manufacture of pharmaceutical, Medical, Chemical and Botanical products	0	0	0	0	0	0	1	1	2	پیشەسازیی کەرەستە بنەڕەتییەکانی درووستکردنی دەرمان و ئامادەکارییەکانی درووستکردنی دەرمان

خشتەی 4 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە، ژمارەی کارکەرەکانیان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees								کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Manufacturing										**پیشەسازییە گۆڕدراوەکان**
Manufacture of rubber and plastics products	0	0	0	0	2	7	21	108	138	پیشەسازیی بەرهەمەکانی لاستیك و باغە
Manufacture of other non-metallic mineral products	1	2	0	1	4	94	175	169	446	پیشەسازیی بەرهەمەکانی کانزا نافلزییەکانی تر
Manufacture of basic metals	1	0	0	0	0	1	1	52	55	پیشەسازی فلزاتی بنچینەیی
Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	31	0	0	1	1	21	84	2807	2945	پیشەسازیی بەرهەمی کانزای تێکەڵە جگە لە مەکینەکان و کەرەستەکان
Manufacture of computer, electronic and optical products	2	0	0	0	0	0	0	52	54	پیشەسازیی کۆمپیوتەر و بەروبوومە ئەلکترۆنی و بینراوەکان
Manufacture of electrical equipment	1	0	0	0	0	2	1	30	34	پیشەسازیی ئامێرە کارەباییەکان
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	1	0	0	0	0	4	8	52	65	پیشەسازیی کەرەستە و ئامێرەکانی پۆلێن نەکراو لە بابەتێکی تردا
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	0	0	0	0	0	0	0	2	2	پیشەسازیی ئەو ئۆتۆمبێلانەی بزوێنەریان هەیە و تانکەری گەورە و مام ناوەند
Manufacture of other transport equipment	0	0	0	0	0	1	0	11	12	پیشەسازیی هۆکارەکانی تری گواستنەوە
Manufacture of furniture	7	0	0	0	0	3	16	484	510	دروست کردنی کەل و پەل
Other manufacturing	0	0	0	0	0	0	4	40	44	پیشەسازییە گۆڕدراوەکانی تر
Repair and installation of machinery and equipment	6	0	0	1	5	8	9	423	452	دروست کردن و ئاوێتەکردنی مەکینە و ئامێرەکان
Total	**103**	**2**	**0**	**6**	**24**	**213**	**530**	**8568**	**9446**	**کۆ**
Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply										**کارەکانی کارەبا و غاز و هەڵم و سارد و گەرمیی هەوا**
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	4	0	0	3	12	39	19	595	672	گەیاندنی کارەبا و غاز و هەڵم و سارد و گەرمیی هەوا
Total	**4**	**0**	**0**	**3**	**12**	**39**	**19**	**595**	**672**	**کۆ**
Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities										**کاروباری ئاو و چالاکی ئاوەڕۆکان و بەرێوەبەردنی پاشماوەکان و چارەسەرکردنی**
Water collection, treatment and supply	9	0	0	4	4	35	25	315	392	کۆکۆدنەوە و چارەسەرکردن و گەیاندنی ئاو
Sewerage	0	0	0	0	0	0	2	5	7	تۆرەکانی زێراب و ئاوەڕۆ
Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	0	0	0	6	3	11	1	8	29	چالاکیی کۆکردنەوەی پاشماوەکان و چارەسەرکردن و رزگار بوون و گەراندنەوەی کەرەستەکان
Remediation activities and other waste management services	0	0	0	0	0	0	0	1	1	چالاکییەکانی چارەسەرکردن وخزمەتگوزاریی تری بەڕێوەبردنی پاشماوەکان
Total	**9**	**0**	**0**	**19**	**7**	**46**	**28**	**329**	**429**	**کۆ**
Construction										**درووست کردن**
Construction of buildings	8	0	0	0	4	38	37	165	252	درووستکردنی بیناکان
Civil engineering	2	0	1	3	4	18	8	23	59	ئەندازیاریی شارستانی
Specialized construction activities	3	0	0	3	4	18	12	288	328	چالاکییە پسپۆڕییەکانی درووستکردن
Total	**13**	**0**	**1**	**6**	**12**	**74**	**57**	**476**	**639**	**کۆ**

خشتەی 4 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە، ژمارەی کارکەرەکانیان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees								کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Wholesale and Retail Trade;Repair of Motor Vehicles and Motorcycles										**بازرگانیی تاك و كۆ، چاككردنەوەی هۆكارەكانی هاتووچۆ كردن ئەوانەی بزوێنەریان هەیە و ماتۆرسیكل**
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	24	0	0	2	4	33	164	5771	5998	بازرگانیی تاك و كۆ، چاككردنەوەی هۆكارەكانی هاتووچۆ كردن ئەوانەی بزوێنەریان هەیە و ماتۆرسیكل
Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	30	0	0	1	1	70	186	3274	3562	بازرگانیی بەكۆ، جگە لە هۆكارەكانی هاتووچۆ كردنی بزوێنەردار و ماتۆڕسیكل
Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	267	0	1	3	10	124	495	31310	32210	بازرگانیی بە تاك، جگە لە هۆكارەكانی هاتووچۆ كردنی بزوێنەردار و ماتۆڕ سیكل
Total	**321**	**0**	**1**	**6**	**15**	**227**	**845**	**40355**	**41770**	**کۆ**
Transportation and Storage										**گواستنەوە و كۆگایی كردن**
Land transport and transport via pipelines	1	0	0	1	0	9	23	80	114	گواستنەوەی وشكانی و گواستنەوە لەڕێیی بۆرییەوە
Water transport	0	0	0	0	0	0	0	2	2	گواستنەوە لە ڕێی ئاو (گواستنەوەی ئاوی)
Air transport	0	0	0	0	1	2	0	6	9	گواستنەوەی ئاسمانی
Warehousing and support activities for transportation	188	0	0	6	16	72	128	5050	5460	كۆگایی كردن و چالاكییەكانی پشتگیری كردن لە گواستنەوە
Other transportation support activities	0	0	0	1	2	13	3	14	33	چالاكی پۆستە و گەیاندنی بەستەكان لە ڕێگای نوێنەرەكانەوە
Total	**189**	**0**	**0**	**8**	**19**	**96**	**154**	**5152**	**5618**	**کۆ**
Accommodation and Food Service Activities										**چالاكی خزمەتگوزاری مانەوە و خواردن**
Accommodation	32	0	0	3	4	45	51	211	346	مانەوە
Food and beverage service activities	25	0	0	1	1	71	190	2525	2813	چالاكییەكانی خزمەتگوزارییەكانی خواردن وخواردنەوە
Total	**57**	**0**	**0**	**4**	**5**	**116**	**241**	**2736**	**3159**	**کۆ**
Information and Communication										**زانیاری و گەیاندن**
Publishing activities	0	0	0	2	3	10	6	18	39	چالاكییەكانی بلاوكردنەوە
Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	0	0	0	0	0	1	1	61	63	چالاكییەكانی بەرهەم هێنانی فیلم و بەرنامەی تەلەڤزیۆنی و دەنگە تۆماركراوەكان و بلاو كردنەوەی مۆسیقا
Programming and broadcasting activities	0	0	0	0	2	5	4	4	15	چالاكی پەخشی رادیۆ و تەلەڤزیۆن
Telecommunications	2	0	0	6	5	26	24	210	273	گەیاندن
Computer programming, consultancy and related activities	0	0	0	0	0	0	1	27	28	چالاكی بەرنامەنووسیی كۆمپیوتەر و شارەزایی راوێژكاری و ئەو چالاكییانەی پەیوەندیان پێوە هەیە
Information service activities	1	0	0	1	0	11	5	15	33	چالاكی خزمەتگوزارییەكانی زانیارییەكان
Total	**3**	**0**	**0**	**9**	**10**	**53**	**41**	**335**	**451**	**کۆ**

خشتەی 4 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە، ژمارەی کارکەرەکانیان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees								کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Financial and Insurance Activities										**چالاكییەكانی دارایی و چالاكییەكانی بیمە**
Financial service activities, except insurance and pension funding	2	0	0	3	4	33	5	9	56	چالاكی خزمەتگوزای دارایی جگە لە پارەدار كردنی بیمە و سندوقەكانی مووچە
Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security	0	0	0	0	1	4	4	0	9	پارەداركردنی بیمە و دووبارەكردنەوەی بیمە و سندووقەكانی مووچەی خانەنشینی جگە لە دەستەبەری كۆمەڵایەتیی بەزۆر
Activities auxiliary to financial service and insurance activities	4	0	0	0	1	6	11	222	244	چالاكییە یارمەتیدەرەكانی چالاكییە خزمەتگوزارییە داراییەكان و چالاكییەكانی بیمە
Total	**6**	**0**	**0**	**3**	**6**	**43**	**20**	**231**	**309**	**كۆ**
Real Estate Activities										**چالاكییەكانی خانوو و زەوی و زار**
Real estate activities	6	0	0	0	1	5	13	713	738	چالاكییەكانی خانوو و زەوی و زار
Total	**6**	**0**	**0**	**0**	**1**	**5**	**13**	**713**	**738**	**كۆ**
Professional, Scientific and Technical Activities										**چالاكییە پیشەیی و زانستی و تەكنیكییەكان**
Legal and accounting activities	4	0	1	2	3	11	14	160	195	چالاكییە یاسایی و چالاكییە ژمێرياریيەكان
Activities of head offices; management consultancy activities	8	0	0	0	1	24	27	124	184	چالاكییەكانی نوسینگە سەرەكییەكان، و چالاكییە راوێژكارییەكان لە بواری بەڕێوەبەردندا
Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	2	0	0	5	1	4	15	67	94	چالاكییەكانی تەلار سازی و ئەندازیاری، و تاقیكردنەوەی تەكنیكی و شیكردنەوە
Scientific research and development	0	0	0	0	0	1	1	3	5	لێكۆڵینەوە و پەرەپێدان لە بواری زانستی
Advertising and market research	1	0	0	1	0	0	3	13	18	لێكۆڵینەوەكانی ڕێكلام و بازار
Other professional, scientific and technical activities	1	0	0	0	4	6	14	608	633	چالاكییەكانی تری پیشەیی و زانستی و تەكنیكی
Veterinary activities	0	0	0	0	0	10	5	55	70	چالاكی ڤێتەرنەری
Total	**16**	**0**	**1**	**8**	**9**	**56**	**79**	**1030**	**1199**	**كۆ**
Administrative and Support Service Activities										**چالاكییەكانی خزمەتگوزارییە كارگێڕییەكان و خزمەتگوزارییە پشتیوانەییەكان**
Rental and leasing activities	2	0	0	0	0	0	2	158	162	چالاكییەكانی بەكرێ گرتن
Employment activities	1	0	0	0	0	0	3	3	7	چالاكییەكانی بەكارهێنان
Travel agency, tour operator, reservation service and related activities	0	0	0	0	0	4	8	37	49	بریكارییەكانی سەفەر و ئەوانەی لە بواری گەشتی ئاسمانی كاردەكەن و خزمەتگوزارییەكانی شوێن گرتن و ئەو چالاكییانەی پەیوەندییان پێوە هەیە
Security and investigation activities	0	0	0	1	3	11	4	18	37	چالاكییەكانی ئاسایش و لێكۆلینەوەكان
Services to buildings and landscape activities	5	0	0	12	23	58	17	32	147	چالاكییەكانی پێشكەش كردنی خزمەتگوزاری بۆ بیناكان و جوانكاری شوێنەكان
Office administrative, office support and other business support activities	2	0	0	0	2	5	2	106	117	چالاكییە كارگێڕییەكانی نووسینگەكان و چالاكییەكانی پشتیوانی كردن لە نووسینگەكان و چالاكییەكانی تری پشتیوانی كردن لە كارەكان
Total	**10**	**0**	**0**	**13**	**28**	**78**	**36**	**354**	**519**	**كۆ**
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security										**بەڕێوەبردنی گشتی و بەرگری كردن، و دلنیایی كۆمەلایەتیی بە زۆر**
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security	29	4	10	92	146	581	187	191	1240	كارگێڕیی گشتی و بەرگریكردن، و دەستەبەری كۆمەڵایەتیی بەزۆر
Total	**29**	**4**	**10**	**92**	**146**	**581**	**187**	**191**	**1240**	**كۆ**

خشتەی 4 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە، ژمارەی کارکەرەکانیان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees								کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Education										**فێر کردن**
Education	56	0	1	47	248	1115	566	322	2355	فێر کردن
Total	**56**	**0**	**1**	**47**	**248**	**1115**	**566**	**322**	**2355**	**کۆ**
Human Health and Social Work Activities										**چالاکییەکانی بواری تەندروستیی مرۆڤ و کاری کۆمەلایەتی**
Human health activities	26	0	1	27	42	145	166	1419	1826	چالاکییەکانی پەیوەندیدار بە تەندروستی مرۆڤ
Residential care activities	1	0	0	0	2	11	6	4	24	چالاکییەکانی چاودێری کردن لەگەڵ مانەوە
Social work activities without accommodation	1	0	0	1	9	61	25	25	122	چالاکییەکانی کاری کۆمەلایەتی، بەبێ مانەوە
Total	**28**	**0**	**1**	**28**	**53**	**217**	**197**	**1448**	**1972**	**کۆ**
Arts, Entertainment and Recreation										**هونەر و خوشگوزەرانی و کات بەسەر بردن**
Creative, arts and entertainment activities	8	0	0	0	2	17	11	130	168	چالاکییەکانی نوێگەری و هونەرەکان و چالاکییەکانی خوشگوزەرانی
Libraries, archives, museums and other cultural activities	4	0	0	0	4	20	20	76	124	چالاکییەکانی کتێبخانە و پارێزراوەکان و موزەخانە و چالاکیی تری رۆشنبیری
Gambling and betting activities	0	0	0	0	1	2	1	5	9	چالاکییەکانی قومارکردن و گرەوکردن
Sports activities and amusement and recreation activities	10	0	0	1	5	52	60	237	365	چالاکییەکانی وەرزشی وخۆشگوزەرانی و کات بەسەر بردن
Total	**22**	**0**	**0**	**1**	**12**	**91**	**92**	**448**	**666**	**کۆ**
Other Service Activities										**چالاکییەکانی تری خزمەتگوزاری**
Activities of membership organizations	111	0	0	15	39	354	315	1823	2657	چالاکییەکانی ئەو رێکخراوانەی خاوەن ئەندامن
Repair of computers and personal and household goods	5	0	0	0	0	6	16	1161	1188	چاککردنەوەی ئامێرەکانی کۆمپیوتەر و کالاَ تاکەکەسی و نامالّییەکان
Other personal service activities	27	0	0	1	1	2	25	1898	1954	چالاکییەکانی تری خزمەتگوزارییە تاکەکەسییەکان
Total	**143**	**0**	**0**	**16**	**40**	**362**	**356**	**4882**	**5799**	**کۆ**
Activities of Households as Employers; Undifferentiated Goods- and Services-Producing										**ئەو چالاکییانەی بژێوی ژیان کە سوود لە کەسەکان وەردەگرن، و ئەوانەش کە لە بواری بەرهەم هێنانی کالاَ و خزمەتگوزارییە جیا نەکراوەکان بۆ بەکارهێنانی تایبەتدان**
Activities of households as employers of domestic personnel	1	0	0	0	2	3	1	8	15	ئەو چالاکیە بژێوییانەی خێزان کە کەسانێك بەکاردەهێنن بۆ کاری نێومالّ
Undifferentiated goods- and services-producing activities of private households for own use	0	0	0	0	0	0	0	2	2	چالاکییە جیا نەکراوەکانی بەرهەم هێنانی کالاَ و ئەو خزمەتگوزارییانەی کە خێزان بۆ بەکارهێنانی تایبەت سوودیان لێ وەردەگرێت
Total	**1**	**0**	**0**	**0**	**2**	**3**	**1**	**10**	**17**	**کۆ**

خشتەی 4 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە، ژمارەی کارکەرەکانیان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees								کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Activities of Extraterritorial Organizations and Bodies										**چالاکییەکانی ئەو دەستە و رێکخراوانەی دادوەریی نیشتیمانی نایانگرێتەوە**
Activities of extraterritorial organizations and bodies	0	0	0	0	0	8	1	0	9	چالاکییەکانی رێکخراو و دەستە نێودەوڵەتی و هەرێمایەتییەکان و بالیۆزخانە و کونسوڵگەرییە بیانییەکان
Total	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**8**	**1**	**0**	**9**	**کۆ**
Not Stated	6025	0	0	3	11	31	33	478	6581	**نادیار**
Total	**6025**	**0**	**0**	**3**	**11**	**31**	**33**	**478**	**6581**	**کۆ**
Sulaimaniya Governorate Grand Total	**7176**	**6**	**16**	**265**	**665**	**3655**	**4997**	**93373**	**110153**	**کۆی گشتی لە پارێزگای سلێمانی**

خشتەی 4 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە، ژمارەی کارکەرەکانیان و جۆری چالاكیی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees								کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Sulaimaniya Governorate\ Urban										**پارێزگای سلێمانی / شارنشین**
Agriculture, Forestry and Fishing										**کشتوکاڵ و قۆزینەوەی دارستانەکان و راوە ماسی**
Crop and animal production, hunting and related service activities	41	0	0	1	1	26	69	2475	2613	چاڵاکیی کشتوکاڵی بەروبووم وبەرهەمە ئاژەڵییەکان و راو کردن و خزمەتگوزارییە پەیوەندیدارەکان
Forestry and logging	0	0	0	1	0	15	2	3	21	قۆزینەوەی دارستان و بڕینی دارە تەختەییەکان
Fishing and aquaculture	0	0	0	0	0	0	1	3	4	راو کردنی ماسی و بەخێوکردنی زیندەوەرە ئاوییەکان
Total	**41**	**0**	**0**	**2**	**1**	**41**	**72**	**2481**	**2638**	**کۆ**
Mining and Quarrying										**بەکانزاکردن و بەکارهێنانی کانە بەردینەکان**
Mining of coal and lignite	0	0	0	0	0	0	1	1	2	بەکانزاکردنی خەڵوز و لگنیت
Extraction of crude petroleum and natural gas	0	0	0	0	0	2	9	3	14	دەرهێنانی نەوتی خاو و غازی سروشتی
Mining of metal ores	0	0	0	0	0	0	0	0	0	بە کانزا کردنی فلزاتی کانزایی
Other mining and quarrying	0	0	0	0	0	2	9	17	28	چالاکییەکانی تری بەکانزاکردن و بەکارهێنانی کانە بەردینەکان
Mining support service activities	0	0	0	0	0	2	0	0	2	چالاکییەکانی خزمەتگوزارییەکانی یارمەتیدانی بەکانزاکردن
Total	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**6**	**19**	**21**	**46**	**کۆ**
Manufacturing										**پیشەسازیی گۆڕدراوەکان**
Manufacture of food products	21	0	0	0	1	20	132	949	1123	پیشەسازیی بەرهەمە خۆراکییەکان
Manufacture of beverages	1	0	0	0	0	5	5	14	25	پیشەسازیی خواردنەوەییەکان
Manufacture of tobacco products	0	0	0	0	1	0	0	2	3	پیشەسازیی بەروبوومی توتن
Manufacture of textiles	1	0	0	1	2	2	0	118	124	پیشەسازیی کوتاڵ
Manufacture of wearing apparel	19	0	0	0	0	4	7	2068	2098	پیشەسازیی جل و بەرگ
Manufacture of leather and related products	0	0	0	0	0	0	0	28	28	پیشەسازیی بەروبوومەکانی پێست و بەروبومەکانی تری هاوشێوە
Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture;manufacture of articles of straw and plaiting materials	3	0	0	0	0	3	19	563	588	پیشەسازیی تەختە و بەروبومەکانی و تەپەدۆر جگە لەپیشەسازیی راخەر وپیشەسازیی جوری دروستکراو لەپوش و کەرەستەکانی هۆنینەوە
Manufacture of paper and paper products	1	0	0	0	0	0	1	8	10	پیشەسازیی کاغەز و بەرهەمەکانی کاغەز
Printing and reproduction of recorded media	0	0	0	2	1	7	15	261	286	چاپکردن و لەبەرگرتنەوە و هۆکارەکانی راگەیاندنی تۆمارکراو
Manufacture of coke and refined petroleum products	1	0	0	0	0	2	4	0	7	پیشەسازیی خەڵوزی کوك و بەروبوومە نەوتییە دوبارەبووەکان
Manufacture of chemicals and chemical products	0	0	0	0	0	3	7	20	30	پیشەسازیی کەرەستە و بەروبوومە کیمیاوییەکان
Manufacture of pharmaceutical, Medical, Chemical and Botanical products	0	0	0	0	0	0	1	1	2	پیشەسازیی کەرەستە بنەڕەتییەکانی درووستکردنی دەرمان و ئامادەکارییەکانی درووستکردنی دەرمان

خشتەی 4 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە، ژمارەی کارکەرەکانیان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees								کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Manufacturing										**پیشەسازییە گۆڕدراوەکان**
Manufacture of rubber and plastics products	0	0	0	0	0	5	18	100	123	پیشەسازیی بەرهەمەکانی لاستیك و باغە
Manufacture of other non-metallic mineral products	1	1	0	0	1	43	119	155	320	پیشەسازیی بەرهەمەکانی کانزا نافلزییەکانی تر
Manufacture of basic metals	1	0	0	0	0	0	1	51	53	پیشەسازی فلزاتی بنچینەیی
Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	31	0	0	0	1	19	74	2743	2868	پیشەسازیی بەرهەمی کانزای تێکەڵە جگە لە مەکینەکان و کەرەستەکان
Manufacture of computer, electronic and optical products	2	0	0	0	0	0	0	52	54	پیشەسازیی کۆمپیوتەر و بەروبوومە ئەلکترۆنی و بینراوەکان
Manufacture of electrical equipment	0	0	0	0	0	0	0	24	24	پیشەسازیی ئامێرە کارەباییەکان
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	0	0	0	0	0	1	5	48	54	پیشەسازیی کەرەستە و ئامێرەکانی پۆلێن نەکراو لە بابەتێکی تردا
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	0	0	0	0	0	0	0	2	2	پیشەسازیی ئەو ئۆتۆمبێلانەی بزوێنەریان هەیە و تانکەری گەورە و مام ناوەند
Manufacture of other transport equipment	0	0	0	0	0	1	0	11	12	پیشەسازیی هۆکارەکانی تری گواستنەوە
Manufacture of furniture	7	0	0	0	0	3	15	481	506	دروست کردنی کەل و پەل
Other manufacturing	0	0	0	0	0	0	1	40	41	پیشەسازییە گۆڕدراوەکانی تر
Repair and installation of machinery and equipment	6	0	0	1	5	8	9	415	444	دروست کردن و ئاوێتەکردنی مەکینە و ئامێرەکان
Total	**95**	**1**	**0**	**4**	**12**	**126**	**433**	**8154**	**8825**	**کۆ**
Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply										**کارەکانی کارەبا و غاز و هەڵم و سارد و گەرمیی هەوا**
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	2	0	0	2	12	32	18	286	352	گەیاندنی کارەبا و غاز و هەڵم و سارد و گەرمیی هەوا
Total	**2**	**0**	**0**	**2**	**12**	**32**	**18**	**286**	**352**	**کۆ**
Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities										**کاروباری ئاو و چالاکی ئاوەڕۆکان و بەڕێوەبەردنی پاشماوەکان و چارەسەرکردنی**
Water collection, treatment and supply	2	0	0	4	4	25	23	85	143	کۆکۆدنەوە و چارەسەرکردن و گەیاندنی ئاو
Sewerage	0	0	0	0	0	0	2	5	7	تۆڕەکانی زێراب و ئاوەڕۆ
Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	0	0	0	6	3	11	1	6	27	چالاكیی کۆکردنەوەی پاشماوەکان و چارەسەرکردن و رزگار بوون و گەراندنەوەی کەرەستەکان
Remediation activities and other waste management services	0	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکییەکانی چارەسەرکردن وخزمەتگوزاریی تری بەڕێوەبردنی پاشماوەکان
Total	**2**	**0**	**0**	**10**	**7**	**36**	**26**	**96**	**177**	**کۆ**
Construction										**درووست کردن**
Construction of buildings	7	0	0	0	4	36	36	161	244	درووستکردنی بیناکان
Civil engineering	1	0	1	3	2	13	6	15	41	ئەندازیاریی شارستانی
Specialized construction activities	3	0	0	1	4	15	11	283	317	چالاکییە پسپۆڕییەکانی درووستکردن
Total	**11**	**0**	**1**	**4**	**10**	**64**	**53**	**459**	**602**	**کۆ**

خشتەی 4 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە، ژمارەی کارکەرەکانیان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees								کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Wholesale and Retail Trade;Repair of Motor Vehicles and Motorcycles										**بازرگانیی تاك و كۆ، چاككردنەوەی هۆكارەكانی هاتووچۆ كردن ئەوانەی بزوێنەریان هەیە و ماتۆرسیكل**
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	24	0	0	2	4	32	154	5588	5804	بازرگانیی تاك و كۆ، چاككردنەوەی هۆكارەكانی هاتووچۆ كردن ئەوانەی بزوێنەریان هەیە و ماتۆرسیكل
Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	29	0	0	1	1	54	158	3106	3349	بازرگانیی بەكۆ، جگە لە هۆكارەكانی هاتووچۆ كردنی بزوێنەردار و ماتۆڕسیكل
Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	258	0	0	3	10	104	451	29714	30540	بازرگانیی بە تاك، جگە لە هۆكارەكانی هاتووچۆ كردنی بزوێنەردار و ماتۆڕ سیكل
Total	**311**	**0**	**0**	**6**	**15**	**190**	**763**	**38408**	**39693**	**کۆ**
Transportation and Storage										**گواستنەوە و كۆگایی كردن**
Land transport and transport via pipelines	1	0	0	1	0	8	23	56	89	گواستنەوەی وشكانی و گواستنەوە لەڕێیی بۆرییەوە
Water transport	0	0	0	0	0	0	0	2	2	گواستنەوە لە ڕێی ئاو (گواستنەوەی ئاوی)
Air transport	0	0	0	0	1	2	0	6	9	گواستنەوەی ئاسمانی
Warehousing and support activities for transportation	168	0	0	6	15	65	109	4351	4714	كۆگایی كردن و چالاكییەكانی پشتگیری كردن لە گواستنەوە
Other transportation support activities	0	0	0	1	2	13	3	14	33	چالاكی پۆستە و گەیاندنی بەستەكان لە ڕێگای نوێنەرەكانەوە
Total	**169**	**0**	**0**	**8**	**18**	**88**	**135**	**4429**	**4847**	**کۆ**
Accommodation and Food Service Activities										**چالاكی خزمەتگوزاری مانەوە و خواردن**
Accommodation	32	0	0	3	4	42	48	183	312	مانەوە
Food and beverage service activities	25	0	0	0	0	59	179	2345	2608	چالاكییەكانی خزمەتگوزارییەكانی خواردن وخواردنەوە
Total	**57**	**0**	**0**	**3**	**4**	**101**	**227**	**2528**	**2920**	**کۆ**
Information and Communication										**زانیاری و گەیاندن**
Publishing activities	0	0	0	2	3	10	6	17	38	چالاكییەكانی بڵاوكردنەوە
Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	0	0	0	0	0	1	1	61	63	چالاكییەكانی بەرهەم هێنانی فیلم و بەرنامەی تەلەڤزیۆنی و دەنگە تۆماركراوەكان و بڵاو كردنەوەی مۆسیقا
Programming and broadcasting activities	0	0	0	0	1	5	4	3	13	چالاكی پەخشی ڕادیۆ و تەلەڤزیۆن
Telecommunications	2	0	0	5	5	25	21	159	217	گەیاندن
Computer programming, consultancy and related activities	0	0	0	0	0	0	1	26	27	چالاكی بەرنامەنووسیی كۆمپیوتەر و شارەزایی ڕاوێژكاری و ئەو چالاكییانەی پەیوەندیان پێوە هەیە
Information service activities	1	0	0	1	0	11	4	14	31	چالاكی خزمەتگوزارییەكانی زانیارییەكان
Total	**3**	**0**	**0**	**8**	**9**	**52**	**37**	**280**	**389**	**کۆ**

خشتەی 4 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە، ژمارەی کارکەرەکانیان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees								کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Financial and Insurance Activities										**چالاکییەکانی دارایی و چالاکییەکانی بیمە**
Financial service activities, except insurance and pension funding	2	0	0	3	4	33	4	9	55	چالاکی خزمەتگوزای دارایی جگە لە پارەدار کردنی بیمە و سندوقەکانی مووچە
Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security	0	0	0	0	1	4	4	0	9	پارەدارکردنی بیمە و دووبارەکردنەوەی بیمە و سندووقەکانی مووچەی خانەنشینی جگە لە دەستەبەری کۆمەلایەتیی بەزۆر
Activities auxiliary to financial service and insurance activities	3	0	0	0	1	6	11	222	243	چالاکییە یارمەتیدەرەکانی چالاکییە خزمەتگوزارییە داراییەکان و چالاکییەکانی بیمە
Total	**5**	**0**	**0**	**3**	**6**	**43**	**19**	**231**	**307**	**کۆ**
Real Estate Activities										**چالاکییەکانی خانوو و زەوی و زار**
Real estate activities	6	0	0	0	1	5	12	691	715	چالاکییەکانی خانوو و زەوی و زار
Total	**6**	**0**	**0**	**0**	**1**	**5**	**12**	**691**	**715**	**کۆ**
Professional, Scientific and Technical Activities										**چالاکییە پیشەیی و زانستی و تەکنیکییەکان**
Legal and accounting activities	4	0	1	2	3	11	14	158	193	چالاکییە یاسایی و چالاکییە ژمێرياريیەکان
Activities of head offices; management consultancy activities	8	0	0	0	0	22	23	101	154	چالاکییەکانی نوسینگە سەرەکییەکان، و چالاکییە راوێژکارییەکان لە بواری بەرێوەبەردندا
Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	2	0	0	4	1	4	14	64	89	چالاکییەکانی تەلارسازی و ئەندازیاری، و تاقیکردنەوەی تەکنیکی و شیکردنەوە
Scientific research and development	0	0	0	0	0	1	1	3	5	لێکۆڵینەوە و پەرەپێدان لە بواری زانستی
Advertising and market research	0	0	0	1	0	0	2	9	12	لێکۆڵینەوەکانی رێکلام و بازار
Other professional, scientific and technical activities	1	0	0	0	4	6	13	603	627	چالاکییەکانی تری پیشەیی و زانستی و تەکنیکی
Veterinary activities	0	0	0	0	0	10	5	55	70	چالاکی ڤێتەرنەری
Total	**15**	**0**	**1**	**7**	**8**	**54**	**72**	**993**	**1150**	**کۆ**
Administrative and Support Service Activities										**چالاکییەکانی خزمەتگوزارییە کارگێڕییەکان و خزمەتگوزارییە پشتیوانەییەکان**
Rental and leasing activities	2	0	0	0	0	0	2	157	161	چالاکییەکانی بەکرێ گرتن
Employment activities	1	0	0	0	0	0	3	1	5	چالاکییەکانی بەکارهێنان
Travel agency, tour operator, reservation service and related activities	0	0	0	0	0	3	7	37	47	بریکارییەکانی سەفەر و ئەوانەی لە بواری گەشتی ئاسمانی کاردەکەن و خزمەتگوزارییەکانی شوێن گرتن و ئەو چالاکیانەی پەیوەندییان پێوە هەیە
Security and investigation activities	0	0	0	1	3	10	4	17	35	چالاکییەکانی ئاسایش و لێکۆڵینەوەکان
Services to buildings and landscape activities	3	0	0	11	23	51	14	29	131	چالاکییەکانی پێشکەش کردنی خزمەتگوزاری بۆ بیناکان و جوانکاری شوێنەکان
Office administrative, office support and other business support activities	2	0	0	0	2	5	2	105	116	چالاکییە کارگێڕییەکانی نووسینگەکان و چالاکییەکانی پشتیوانی کردن لە نووسینگەکان و چالاکییەکانی تری پشتیوانی کردن لە کارەکان
Total	**8**	**0**	**0**	**12**	**28**	**69**	**32**	**346**	**495**	**کۆ**
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security										**بەڕێوەبردنی گشتی و بەرگری کردن، و دلنیایی کۆمەلایەتیی بە زۆر**
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security	25	3	8	88	140	533	171	156	1124	کارگێڕیی گشتی و بەرگریکردن، و دەستەبەری کۆمەلایەتیی بەزۆر
Total	**25**	**3**	**8**	**88**	**140**	**533**	**171**	**156**	**1124**	**کۆ**

خشتەی 4 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە، ژمارەی کارکەرەکانیان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees								کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Education										**فێر کردن**
Education	28	0	0	47	244	638	133	127	1217	فێر کردن
Total	**28**	**0**	**0**	**47**	**244**	**638**	**133**	**127**	**1217**	**کۆ**
Human Health and Social Work Activities										**چالاکییەکانی بواری تەندروستیی مرۆڤ و کاری کۆمەڵایەتی**
Human health activities	19	0	1	27	41	126	74	1204	1492	چالاکییەکانی پەیوەندیدار بە تەندروستی مرۆڤ
Residential care activities	0	0	0	0	2	11	6	3	22	چالاکییەکانی چاودێری کردن لەگەڵ مانەوە
Social work activities without accommodation	1	0	0	1	8	59	25	19	113	چالاکییەکانی کاری کۆمەڵایەتی، بەبێ مانەوە
Total	**20**	**0**	**1**	**28**	**51**	**196**	**105**	**1226**	**1627**	**کۆ**
Arts, Entertainment and Recreation										**هونەر و خوشگوزەرانی و کات بەسەر بردن**
Creative, arts and entertainment activities	8	0	0	0	2	17	11	126	164	چالاکییەکانی نوێگەری و هونەرەکان و چالاکییەکانی خوشگوزەرانی
Libraries, archives, museums and other cultural activities	4	0	0	0	4	19	20	65	112	چالاکییەکانی کتێبخانە و پارێزراوەکان و موزەخانە و چالاکیی تری رۆشنبیری
Gambling and betting activities	0	0	0	0	1	2	1	5	9	چالاکییەکانی قومارکردن و گرەوکردن
Sports activities and amusement and recreation activities	10	0	0	1	5	52	59	234	361	چالاکییەکانی وەرزشی وخۆشگوزەرانی و کات بەسەر بردن
Total	**22**	**0**	**0**	**1**	**12**	**90**	**91**	**430**	**646**	**کۆ**
Other Service Activities										**چالاکییەکانی تری خزمەتگوزاری**
Activities of membership organizations	70	0	0	15	39	344	280	738	1486	چالاکییەکانی ئەو رێکخراوانەی خاوەن ئەندامن
Repair of computers and personal and household goods	5	0	0	0	0	6	15	1153	1179	چاککردنەوەی ئامێرەکانی کۆمپیوتەر و کالاَ تاکەکەسی و نامالّییەکان
Other personal service activities	26	0	0	1	1	1	24	1813	1866	چالاکییەکانی تری خزمەتگوزارییە تاکەکەسییەکان
Total	**101**	**0**	**0**	**16**	**40**	**351**	**319**	**3704**	**4531**	**کۆ**
Activities of Households as Employers; Undifferentiated Goods- and Services-Producing										**ئەو چالاکییانەی بژێوی ژیان کە سوود لە کەسەکان وەردەگرن، و ئەوانەش کە لە بواری بەرهەم هێنانی کالاَ و خزمەتگوزارییە جیا نەکراوەکان بۆ بەکارهێنانی تایبەتدان**
Activities of households as employers of domestic personnel	1	0	0	0	2	3	1	7	14	ئەو چالاکیە بژێوییانەی خێزان کە کەسانێك بەکاردەهێنن بۆ کاری نێومالّ
Undifferentiated goods- and services-producing activities of private households for own use	0	0	0	0	0	0	0	2	2	چالاکییە جیا نەکراوەکانی بەرهەم هێنانی کالاَ و ئەو خزمەتگوزارییانەی کە خێزان بۆ بەکارهێنانی تایبەت سوودیان لێ وەردەگرێت
Total	**1**	**0**	**0**	**0**	**2**	**3**	**1**	**9**	**16**	**کۆ**

خشتەی 4 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە، ژمارەی کارکەرەکانیان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees								کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Activities of Extraterritorial Organizations and Bodies										**چالاکییەکانی ئەو دەستە و رێکخراوانەی دادوەریی نیشتیمانی نایانگرێتەوە**
Activities of extraterritorial organizations and bodies	0	0	0	0	0	8	1	0	9	چالاکییەکانی رێکخراو و دەستە نێودەوڵەتی و هەرێمایەتییەکان و بالیۆزخانە و کونسوڵگەرییە بیانییەکان
Total	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**8**	**1**	**0**	**9**	**کۆ**
Not Stated	5168	0	0	3	10	23	28	417	5649	**نادیار**
Total	**5168**	**0**	**0**	**3**	**10**	**23**	**28**	**417**	**5649**	**کۆ**
Sulaimaniya Governorate Urban Total	**6090**	**4**	**11**	**252**	**630**	**2749**	**2767**	**65472**	**77975**	**کۆی شارنشین لە پارێزگای سلێمانی**

خشتەی 4 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە، ژمارەی کارکەرەکانیان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ناديار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	کۆ Total	جۆری چالاکی ئابووری
	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees									
Sulaimaniya Governorate Rural										**پارێزگای سلێمانی / گۆندنشین**
Agriculture, Forestry and Fishing										**کشتوکاڵ و قۆزینەوەی دارستانەکان و راوە ماسی**
Crop and animal production, hunting and related service activities	94	0	0	0	2	102	1375	22182	23755	چالاکیی کشتوکاڵی بەروبووم وبەرهەمە ئاژەڵییەکان و راو کردن و خزمەتگوزارییە پەیوەندیدارەکان
Forestry and logging	0	0	0	0	0	3	0	2	5	قۆزینەوەی دارستان و بڕینی دارە تەختەییەکان
Fishing and aquaculture	0	0	0	0	0	1	3	20	24	راو کردنی ماسی و بەخێوکردنی زیندەوەرە ئاوییەکان
Total	**94**	**0**	**0**	**0**	**2**	**106**	**1378**	**22204**	**23784**	**کۆ**
Mining and Quarrying										**بەکانزاکردن و بەکارهێنانی کانە بەردینەکان**
Mining of coal and lignite	0	0	0	0	0	0	0	1	1	بەکانزاکردنی خەڵوز و لگنیت
Extraction of crude petroleum and natural gas	0	0	1	0	2	3	7	2	15	دەرهێنانی نەوتی خاو و غازی سروشتی
Mining of metal ores	0	0	0	0	0	1	0	0	1	بە کانزا کردنی فلزاتی کانزایی
Other mining and quarrying	0	0	0	0	0	43	25	11	79	چالاکییەکانی تری بەکانزاکردن و بەکارهێنانی کانە بەردینەکان
Mining support service activities	0	0	0	0	0	1	0	0	1	چالاکییەکانی خزمەتگوزارییەکانی یارمەتیدانی بەکانزاکردن
Total	**0**	**0**	**1**	**0**	**2**	**48**	**32**	**14**	**97**	**کۆ**
Manufacturing										**پیشەسازیی گۆڕدراوەکان**
Manufacture of food products	1	0	0	0	3	4	7	66	81	پیشەسازیی بەرهەمە خۆراکییەکان
Manufacture of beverages	0	0	0	0	1	2	1	4	8	پیشەسازیی خواردنەوەییەکان
Manufacture of tobacco products	0	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشەسازیی بەروبوومی توتن
Manufacture of textiles	0	0	0	0	0	1	1	6	8	پیشەسازیی کوتاڵ
Manufacture of wearing apparel	5	0	0	0	0	0	0	203	208	پیشەسازیی جل و بەرگ
Manufacture of leather and related products	0	0	0	0	0	0	0	3	3	پیشەسازیی بەروبوومەکانی پێست و بەروبومەکانی تری هاوشێوە
Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture;manufacture of articles of straw and plaiting materials	0	0	0	0	0	3	2	13	18	پیشەسازیی تەختە و بەروبومەکانی و تەپەدۆر جگە لەپیشەسازیی راخەر وپیشەسازیی جوری دروستکراو لەپوش و کەرەستەکانی هۆنینەوە
Manufacture of paper and paper products	0	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشەسازیی کاغەز و بەرهەمەکانی کاغەز
Printing and reproduction of recorded media	0	0	0	0	0	0	0	2	2	چاپکردن و لەبەرگرتنەوە و هۆکارەکانی راگەیاندنی تۆمارکراو
Manufacture of coke and refined petroleum products	0	0	0	0	3	16	7	8	34	پیشەسازیی خەڵوزی کوك و بەروبوومە نەوتییە دوبارەبووەکان
Manufacture of chemicals and chemical products	0	0	0	0	0	0	2	1	3	پیشەسازیی کەرەستە و بەروبوومە کیمیاوییەکان
Manufacture of pharmaceutical, Medical, Chemical and Botanical products	0	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشەسازیی کەرەستە بنەڕەتییەکانی دروستکردنی دەرمان و ئامادەکارییەکانی دروستکردنی دەرمان

خشتەی 4 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە، ژمارەی کارکەرەکانیان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees								کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Manufacturing										**پیشەسازییە گۆڕدراوەکان**
Manufacture of rubber and plastics products	0	0	0	0	2	2	3	8	15	پیشەسازیی بەرهەمەکانی لاستیك و باغە
Manufacture of other non-metallic mineral products	0	1	0	1	3	51	56	14	126	پیشەسازیی بەرهەمەکانی کانزا نافلزییەکانی تر
Manufacture of basic metals	0	0	0	0	0	1	0	1	2	پیشەسازی فلزاتی بنچینەیی
Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	0	0	0	1	0	2	10	64	77	پیشەسازیی بەرهەمی کانزای تێکەڵە جگە لە مەکینەکان و کەرەستەکان
Manufacture of computer, electronic and optical products	0	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشەسازیی کۆمپیوتەر و بەروبوومە ئەلکترۆنی و بینراوەکان
Manufacture of electrical equipment	1	0	0	0	0	2	1	6	10	پیشەسازیی ئامێرە کارەباییەکان
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	1	0	0	0	0	3	3	4	11	پیشەسازیی کەرەستە و ئامێرەکانی پۆلێن نەکراو لە بابەتێکی تردا
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	0	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشەسازیی ئەو ئۆتۆمبێلانەی بزوێنەریان هەیە و تانکەری گەورە و مام ناوەند
Manufacture of other transport equipment	0	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشەسازیی هۆکارەکانی تری گواستنەوە
Manufacture of furniture	0	0	0	0	0	0	1	3	4	دروست کردنی کەل و پەل
Other manufacturing	0	0	0	0	0	0	3	0	3	پیشەسازییە گۆڕدراوەکانی تر
Repair and installation of machinery and equipment	0	0	0	0	0	0	0	8	8	دروست کردن و ئاوێتەکردنی مەکینە و ئامێرەکان
Total	**8**	**1**	**0**	**2**	**12**	**87**	**97**	**414**	**621**	**کۆ**
Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply										**کارەکانی کارەبا و غاز و هەڵم و سارد و گەرمیی هەوا**
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	2	0	0	1	0	7	1	309	320	گەیاندنی کارەبا و غاز و هەڵم و سارد و گەرمیی هەوا
Total	**2**	**0**	**0**	**1**	**0**	**7**	**1**	**309**	**320**	**کۆ**
Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities										**کاروباری ئاو و چالاکی ئاوەڕۆکان و بەڕێوەبەردنی پاشماوەکان و چارەسەرکردنی**
Water collection, treatment and supply	7	0	0	0	0	10	2	230	249	کۆکۆدنەوە و چارەسەرکردن و گەیاندنی ئاو
Sewerage	0	0	0	0	0	0	0	0	0	تۆرەکانی زێراب و ئاوەڕۆ
Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	0	0	0	0	0	0	0	2	2	چالاکیی کۆکردنەوەی پاشماوەکان و چارەسەرکردن و رزگار بوون و گەراندنەوەی کەرەستەکان
Remediation activities and other waste management services	0	0	0	0	0	0	0	1	1	چالاکییەکانی چارەسەرکردن وخزمەتگوزاریی تری بەڕێوەبردنی پاشماوەکان
Total	**7**	**0**	**0**	**0**	**0**	**10**	**2**	**233**	**252**	**کۆ**
Construction										**درووست کردن**
Construction of buildings	1	0	0	0	0	2	1	4	8	درووستکردنی بیناکان
Civil engineering	1	0	0	0	2	5	2	8	18	ئەندازیاریی شارستانی
Specialized construction activities	0	0	0	2	0	3	1	5	11	چالاکییە پسپۆڕییەکانی درووستکردن
Total	**2**	**0**	**0**	**2**	**2**	**10**	**4**	**17**	**37**	**کۆ**

خشتەی 4 ـ ژمارەی دامەزراوەكان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە، ژمارەی كاركەرەكانیان و جۆری چالاكیی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژمارەی كاركەرەكان No. of Employees								كۆ	جۆری چالاكی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Wholesale and Retail Trade;Repair of Motor Vehicles and Motorcycles										**بازرگانیی تاك و كۆ، چاككردنەوەی هۆكارەكانی هاتووچۆ كردن ئەوانەی بزوێنەریان هەیە و ماتۆرسیكل**
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	0	0	0	0	0	1	10	183	194	بازرگانیی تاك و كۆ، چاككردنەوەی هۆكارەكانی هاتووچۆ كردن ئەوانەی بزوێنەریان هەیە و ماتۆرسیكل
Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	1	0	0	0	0	16	28	168	213	بازرگانیی بەكۆ، جگە لە هۆكارەكانی هاتووچۆ كردنی بزوێنەردار و ماتۆڕسیكل
Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	9	0	1	0	0	20	44	1596	1670	بازرگانیی بە تاك، جگە لە هۆكارەكانی هاتووچۆ كردنی بزوێنەردار و ماتۆڕ سیكل
Total	**10**	**0**	**1**	**0**	**0**	**37**	**82**	**1947**	**2077**	**كۆ**
Transportation and Storage										**گواستنەوە و كۆگایی كردن**
Land transport and transport via pipelines	0	0	0	0	0	1	0	24	25	گواستنەوەی وشكانی و گواستنەوە لەڕێیی بۆرییەوە
Water transport	0	0	0	0	0	0	0	0	0	گواستنەوە لە ڕێی ئاو (گواستنەوەی ئاوی)
Air transport	0	0	0	0	0	0	0	0	0	گواستنەوەی ئاسمانی
Warehousing and support activities for transportation	20	0	0	0	1	7	19	699	746	كۆگایی كردن و چالاكییەكانی پشتگیری كردن لە گواستنەوە
Other transportation support activities	0	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاكی پۆستە و گەیاندنی بەستەكان لە ڕێگای نوێنەرەكانەوە
Total	**20**	**0**	**0**	**0**	**1**	**8**	**19**	**723**	**771**	**كۆ**
Accommodation and Food Service Activities										**چالاكی خزمەتگوزاری مانەوە و خواردن**
Accommodation	0	0	0	0	0	3	3	28	34	مانەوە
Food and beverage service activities	0	0	0	1	1	12	11	180	205	چالاكییەكانی خزمەتگوزارییەكانی خواردن وخواردنەوە
Total	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**	**15**	**14**	**208**	**239**	**كۆ**
Information and Communication										**زانیاری و گەیاندن**
Publishing activities	0	0	0	0	0	0	0	1	1	چالاكییەكانی بڵاوكردنەوە
Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	0	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاكییەكانی بەرهەم هێنانی فیلم و بەرنامەی تەلەڤزیۆنی و دەنگە تۆماركراوەكان و بڵاو كردنەوەی مۆسیقا
Programming and broadcasting activities	0	0	0	0	1	0	0	1	2	چالاكی پەخشی رادیۆ و تەلەڤزیۆن
Telecommunications	0	0	0	1	0	1	3	51	56	گەیاندن
Computer programming, consultancy and related activities	0	0	0	0	0	0	0	1	1	چالاكی بەرنامەنووسیی كۆمپیوتەر و شارەزایی راوێژكاری و ئەو چالاكییانەی پەیوەندیان پێوە هەیە
Information service activities	0	0	0	0	0	0	1	1	2	چالاكی خزمەتگوزارییەكانی زانیارییەكان
Total	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**	**1**	**4**	**55**	**62**	**كۆ**

خشتەی 4 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە، ژمارەی کارکەرەکانیان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees								کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Financial and Insurance Activities										**چالاکییەکانی دارایی و چالاکییەکانی بیمە**
Financial service activities, except insurance and pension funding	0	0	0	0	0	0	1	0	1	چالاکی خزمەتگوزای دارایی جگە لە پارەدار کردنی بیمە و سندوقەکانی مووچە
Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security	0	0	0	0	0	0	0	0	0	پارەدارکردنی بیمە و دووبارەکردنەوەی بیمە و سندووقەکانی مووچەی خانەنشینی جگە لە دەستەبەری کۆمەلأیەتیی بەزۆر
Activities auxiliary to financial service and insurance activities	1	0	0	0	0	0	0	0	1	چالأکییە یارمەتیدەرەکانی چالأکییە خزمەتگوزارییە داراییەکان و چالأکییەکانی بیمە
Total	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**2**	**کۆ**
Real Estate Activities										**چالأکییەکانی خانوو و زەوی و زار**
Real estate activities	0	0	0	0	0	0	1	22	23	چالأکییەکانی خانوو و زەوی و زار
Total	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**22**	**23**	**کۆ**
Professional, Scientific and Technical Activities										**چالأکییە پیشەیی و زانستی و تەکنیکییەکان**
Legal and accounting activities	0	0	0	0	0	0	0	2	2	چالأکییە یاسایی و چالاکییە ژمێریارییەکان
Activities of head offices; management consultancy activities	0	0	0	0	1	2	4	23	30	چالأکییەکانی نوسینگە سەرەکییەکان، و چالأکییە راوێژکارییەکان لە بواری بەڕێوەبەردندا
Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	0	0	0	1	0	0	1	3	5	چالأکییەکانی تەلأر سازی و ئەندازیاری، و تاقیکردنەوەی تەکنیکی و شیکردنەوە
Scientific research and development	0	0	0	0	0	0	0	0	0	لێکۆڵینەوە و پەرەپێدان لە بواری زانستی
Advertising and market research	1	0	0	0	0	0	1	4	6	لێکۆڵینەوەکانی ڕێکلام و بازار
Other professional, scientific and technical activities	0	0	0	0	0	0	1	5	6	چالأکییەکانی تری پیشەیی و زانستی و تەکنیکی
Veterinary activities	0	0	0	0	0	0	0	0	0	چالأکی ڤێتەرنەری
Total	**1**	**0**	**0**	**1**	**1**	**2**	**7**	**37**	**49**	**کۆ**
Administrative and Support Service Activities										**چالأکییەکانی خزمەتگوزارییە کارگێڕییەکان و خزمەتگوزارییە پشتیوانەییەکان**
Rental and leasing activities	0	0	0	0	0	0	0	1	1	چالأکییەکانی بەکرێ گرتن
Employment activities	0	0	0	0	0	0	0	2	2	چالأکییەکانی بەکارهێنان
Travel agency, tour operator, reservation service and related activities	0	0	0	0	0	1	1	0	2	بریکارییەکانی سەفەر و ئەوانەی لە بواری گەشتی ئاسمانی کاردەکەن و خزمەتگوزارییەکانی شوێن گرتن و ئەو چالأکییانەی پەیوەندییان پێوە هەیە
Security and investigation activities	0	0	0	0	0	1	0	1	2	چالأکییەکانی ئاسایش و لێکۆلینەوەکان
Services to buildings and landscape activities	2	0	0	1	0	7	3	3	16	چالأکییەکانی پێشکەش کردنی خزمەتگوزاری بۆ بیناکان و جوانکاری شوێنەکان
Office administrative, office support and other business support activities	0	0	0	0	0	0	0	1	1	چالأکییە کارگێڕییەکانی نووسینگەکان و چالأکییەکانی پشتیوانی کردن لە نووسینگەکان و چالأکییەکانی تری پشتیوانی کردن لە کارەکان
Total	**2**	**9**	**0**	**1**	**0**	**9**	**4**	**8**	**24**	**کۆ**
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security										**بەڕێوەبردنی گشتی و بەرگری کردن، و دلنیایی کۆمەلایەتیی بە زۆر**
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security	4	1	2	4	6	48	16	35	116	کارگێڕیی گشتی و بەرگریکردن، و دەستەبەری کۆمەلأیەتیی بەزۆر
Total	**4**	**1**	**2**	**4**	**6**	**48**	**16**	**35**	**116**	**کۆ**

خشتەی 4 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە، ژمارەی کارکەرەکانیان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees								کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Education										**فێر کردن**
Education	28	0	1	0	4	477	433	195	1138	فێر کردن
Total	**28**	**0**	**1**	**0**	**4**	**477**	**433**	**195**	**1138**	**کۆ**
Human Health and Social Work Activities										**چالاکییەکانی بواری تەندروستیی مرۆڤ و کاری کۆمەڵایەتی**
Human health activities	7	0	0	0	1	19	92	215	334	چالاکییەکانی پەیوەندیدار بە تەندروستی مرۆڤ
Residential care activities	1	0	0	0	0	0	0	1	2	چالاکییەکانی چاودێری کردن لەگەڵ مانەوە
Social work activities without accommodation	0	0	0	0	1	2	0	6	9	چالاکییەکانی کاری کۆمەڵایەتی، بەبێ مانەوە
Total	**8**	**0**	**0**	**0**	**2**	**21**	**92**	**222**	**345**	**کۆ**
Arts, Entertainment and Recreation										**هونەر و خوشگوزەرانی و کات بەسەر بردن**
Creative, arts and entertainment activities	0	0	0	0	0	0	0	4	4	چالاکییەکانی نوێگەری و هونەرەکان و چالاکییەکانی خوشگوزەرانی
Libraries, archives, museums and other cultural activities	0	0	0	0	0	1	0	11	12	چالاکییەکانی کتێبخانە و پارێزراوەکان و موزەخانە و چالاکیی تری رۆشنبیری
Gambling and betting activities	0	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکییەکانی قومارکردن و گرەوکردن
Sports activities and amusement and recreation activities	0	0	0	0	0	0	1	3	4	چالاکییەکانی وەرزشی وخۆشگوزەرانی و کات بەسەر بردن
Total	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**	**18**	**20**	**کۆ**
Other Service Activities										**چالاکییەکانی تری خزمەتگوزاری**
Activities of membership organizations	41	0	0	0	0	10	35	1085	1171	چالاکییەکانی ئەو رێکخراوانەی خاوەن ئەندامن
Repair of computers and personal and household goods	0	0	0	0	0	0	1	8	9	چاککردنەوەی ئامێرەکانی کۆمپیوتەر و کالاّ تاکەکەسی و نامالّییەکان
Other personal service activities	1	0	0	0	0	1	1	85	88	چالاکییەکانی تری خزمەتگوزارییە تاکەکەسییەکان
Total	**42**	**0**	**0**	**0**	**0**	**11**	**37**	**1178**	**1268**	**کۆ**
Activities of Households as Employers; Undifferentiated Goods- and Services-Producing										**ئەو چالاکییانەی بژێوی ژیان کە سوود لە کەسەکان وەردەگرن، و ئەوانەش کە لە بواری بەرهەم هێنانی کالاّ و خزمەتگوزارییە جیا نەکراوەکان بۆ بەکارهێنانی تایبەتدان**
Activities of households as employers of domestic personnel	0	0	0	0	0	0	0	1	1	ئەو چالاکیە بژێوییانەی خێزان کە کەسانێك بەکاردەهێنن بۆ کاری نێوماڵ
Undifferentiated goods- and services-producing activities of private households for own use	0	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکییە جیا نەکراوەکانی بەرهەم هێنانی کالاّ و ئەو خزمەتگوزارییانەی کە خێزان بۆ بەکارهێنانی تایبەت سوودیان لێ وەردەگرێت
Total	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**	**کۆ**

خشتەی 4 ـ ژمارەی دامەزراوەکان لە پارێزگای سلێمانی بە پێی ژینگە، ژمارەی کارکەرەکانیان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Sulaymani Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژمارەی کارکەرەکان No. of Employees								کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Activities of Extraterritorial Organizations and Bodies										**چالاکییەکانی ئەو دەستە و ڕێکخراوانەی دادوەریی نیشتیمانی نایانگرێتەوە**
Activities of extraterritorial organizations and bodies	0	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکییەکانی ڕێکخراو و دەستە نێودەوڵەتی و هەرێمایەتییەکان و بالیۆزخانە و کونسوڵگەرییە بیانییەکان
Total	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**کۆ**
Not Stated	857	0	0	0	1	8	5	61	932	**نادیار**
Total	**857**	**0**	**0**	**0**	**1**	**8**	**5**	**61**	**932**	**کۆ**
Sulaimaniya Governorate Rural Total	**1086**	**2**	**5**	**13**	**35**	**906**	**2230**	**27901**	**32178**	**کۆی گوند لە پارێزگاکانی سلێمانی**

KURDISTAN REGIONAL GOVERNMENT
MINISTRY OF PLANNING
KURDISTAN REGION STATISTICS OFFICE

WWW.KRSO.NET